

Obvezna izbira za Jelcina

MIRAN STARIC

Le nekaj ur so potrebovali čečenski uporniki, da so veliko rusko zmagovalje spremenili v »največje ponižanje ruske države v zgodovini«. Prav ko je Viktor Cernomirdin ljudstvu navdušeno sporočal, da se bo vojna končala v nekaj dneh, se je Budjonovski približeval konvoj dveh tovornjakov z oboroženimi teroristi. Prav ko je Cernomirdin Rusom zagotovil, da so Dudajevu štete ure, so si gverilci Samila Basajeva zavezovali zelene trakove - simbole čečenskih samomorilskih borcev. Prav ko je Cernomirdin oznanil, da je vlada sprejela popolnoma učinkovite protiteroristične ukrepe, ki naj bi preprečili širitev vojne prek meja separatistične republike, je ruska kri stekla po ruski zemlji.

Napad na Kremelj ni mogel priti v slabšem trenutku. Jelcin, ki je na srečanju G7 v Halifaxu igral vlogo svetovnega voditelja, je moral bogatim sogovornikom pojasnjevati, zakaj se ni prevzel nadzora nad morebitno prvo domino v razpadu ruske federacije. Čeprav je ves čas skušal dati vtis cloveka, ki ima stvari pod nadzorom, so voditelji G7 za skupno mizo ocenili, da je bilo tiho dopuščanje vojske rešitve vprašanja ruske ozemeljske celovitosti morda napačno. Zato so »podvomili o sposobnostih Rusije, da izvede politične in gospodarske reforme«, in zahtevali politično rešitev čečenske krize. Jelcin se je tako znašel v skripcih. Nadaljevanje vojske operacije ga bo stalo veliko denarja, ki naj bi ga dobil od tistih, ki podpirajo gospodarske in politične reforme, umika ruskih enot iz Čečenije pa si po napadu na Budjonovsk ne more privoščiti, ne da bi docela izničil svoje kreditibilnosti. Gverilci so tako dosegli prav tisto, česar si niso želeli: Rusi se iz Čečenije ne morejo več umakniti.

Jelcinu je ostala le ena možnost. Kljub nasprotovanju dume bo skušal s podvojeno močjo v nekaj tednih dokončno streti čečenski upor in uradno razglasiti konec vojne. Z nadaljnjimi napadi osamljenih skupin samomorilskih gverilcev pa se bodo ukvarjali marionetna vlada v Groznom in dvajset tisoč pripadnikov protiterorističnih enot v Rusiji.

V Rimu izsočili namenu mošejo

RIM - Ob prisotnosti predsednika republike Oscarja Lugija Scalfara so včeraj v Rimu izročili namenu novo mošejo, ki jo je zgradilo Islamsko kulturno središče v Italiji. Odprtje mošeje je spodbudilo papeža Janeza Pavla II., da je podčrtal odprtost zahoda do

islama, obenem pa poudaril zaprtost nekaterih islamskih držav do ostalih veroizpovedi. Drugačen je bil pogled rimskega župana Rutellija, ki je ocenil, da bo mošeja priložnost za spoznavanje muslimanov in kristjanov.

Na 3. strani

Junijski inflacijski poskok (+5, 8%) potrdil napovedi Dini pomiril trge

RIM - Rezultati junijskih inflacijskih gibanj, ki jih je včeraj objavil zavod Istat, so v celoti spodbujali napovedi: po podatkih iz devetih vzorčnih mest se je mesečna inflacijska stopnja zvišala za 0,5, tendencna letna pa se je povzpela na 5,8 odstotka. Podatek torej ni presenetil nikogar, vključno s trgi, ki sploh niso reagirali nanj. Veliko več je zalegel Dinijev poseg na letnem obecnem zboru združenja italijanskih bank ABI, s katerega je odsvetoval alarmizem in opozoril, da bi bilo vsako prenačleno ukrepanje neumestno. Podobno je tudi stališče organizacij italijanskih podjetnikov in seveda trgov, kjer se je lira rahlo okrepila, borzni indeksi pa so se običajno povišali.

Na 11. strani

BRESCIA / PODKUPNINSKA AFERA

Biondi zaslišan kot priča Odv. Taormina pri Berlusconi

Cerciellov branilec se je dobro uro pogovarjal z vrhom FI

BRESCIA - Bivši pravosodni minister Alfredo Biondi je včeraj dobre tri ure odgovarjal na vprašanja brescianskega tožilca Fabia Salamoneja. Zaslisevanje sodi v okvir preiskave o bivšem tožilcu Antoniu Di Pietru. V kratkem bo Salamone zaslišal tudi bivšega obrambnega ministra Cesareja Previtiija, medtem ko baje nima se v programu zasliševanja Paola Berlusconija, ki je vedel za pote-

ze Giancarla Gorrinija proti Di Pietru.

Včeraj se je z Berlusconiem in njegovimi najbližjimi sodelavci srečal odvetnik Carlo Taormina, ki je s svojimi obtožbami med procesom proti generalu finančne straže Cerciellu izževal preiskavo o Di Pietru. O pogovoru, ki je trajal dobro uro, nihče od udeležencev ni hotel spregovoriti z novinarji.

Na 3. strani

MOSKVA / NEVARNO NARAŠČANJE NAPETOSTI

Nezaupnica ruski vladi zaradi vojne v Čečeniji

MOSKVA - Ruski parlament je včeraj obsodil ravnanje vlade v zvezi z vojsko operacijo v Čečeniji in reševanjem krize talcev. Kljub temu pa se je predsednik Jelcin postavil na stran kabineta premiera Viktorja Cernomirdina, ki so mu jezni poslanci izglasovali nezaupnico z 241 glasovi proti 72.

Cernomirdin je takoj po glasovanju

izjavil, da ne namerava odstopiti, v kar pa bo prisiljen, če mu bodo poslanci vnovic izrekli nezaupnico v prihodnjih treh mesecih. »Odsel bom takoj, ko mi bo nekdo dokazal, da zmore več kot jaz. Vendar taksnega cloveka med poslanci ni,« je izjavil. Glasovanje je bila lepa priložnost za napenjanje mišic glavnih opozicijskih strank pred de-

cemberskimi parlamentarnimi volitvami. Kljub nezaupnici pa vlada nadaljuje s svojo nepopustljivo politiko do Čečenije. General Kulikov je upornikom postavil ultimatum, po katerem morajo ruskim oblastem izročiti vse, ki so sodelovali v napadu na Budjonovsk. V nasprotnem primeru jih bo ruska vojska izbežala sama.

Na Hokaidu se je srečno končala neobičajna ugrabitev japonskega boeinga

TOKIO - Pozno sinoči se je po vdoru varnostnih sil končno predal ugrabitelj japonskega boeinga 747. Letalo je bilo na letališču v Hakodateju na Hokaidu več kot 15 ur, ne da bi bilo oblastem jasno, koliko je ugrabiteljev, prav tako niso vedele, zakaj je prislo do ugrabitve. Najprej so trdile, da je ugrabitelj samo eden in da v zameno za talce zahteva osvoboditev voditelja neobudistične verske sekte Soka Asahare, kasneje je bilo ugrabiteljev pet, vse pa je demantiral ugrabitelj, češ da ni pripadnik Asaharove sekte in da se hoče le vrniti v Tokio. Sinoči so po vdoru vse to potrdili.

Na 15 strani

Nove srbske granate na Sarajevo

SARAJEVO, ZAGREB - Bosanski Srbi so včeraj zvečer na sarajevsko predmestje Dobrinjo spet izstrelili nekaj granat, pri čemer je življenje izgubilo pet ljudi, sedem pa je bilo ranjenih. Vladni viri so sporočili, da je bilo v napadu ubitih najmanj osem ljudi, vendar uradni podatki o številu žrtev se niso znani. Po mesecu dni sta včeraj iz Zagreba v Sarajevo prispela dva konvoja ZN s clovekoljubno pomočjo.

Maturanti zadovoljni z naslovi naloge v slovenščini

TRST, GORICA - Odtujenost mladostnikov, dela letošnjega Prešernovega nagajenca Alojza Rebule in konec druge svetovne vojne so bile teme, o katerih so pisali maturanti v nalogi v slovenščini, s katero so se zaceli letošnji zrelostni izpi-

ti. Ministrstvo za solstvo je poskrbelo za dobre prevode naslovov, kandidati so bili z naslovi zadovoljni. Mature so se tako zacele pod srečno zvezdo. Danes bodo kandidati pisali se drugo pisno nalogo.

Na 4. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Piloti preložili stavko

Italijanski piloti so preložili stavko, ki so jo bili oklicali za jutri, na 5. julij. Medtem se nadaljujejo pogajanja za rešitev iz letalske stiske.

Stran 2

Odkopali Matteievo truplo

Tozilstvo iz Pavie je sklenilo, da začne novo preiskavo o smrti bivšega predsednika Enija, ki je umrl pred več kot 30 leti v letalski nesreči

Stran 2

Gledališki dogodek v Rižami

Včeraj so predstavili gledališko-glasbeno prireditev, ki bo v Rižami 1. julija. Gre za gledališko predelavo pričevanj in spominov na zloglasno taborišče.

Stran 6

Deželna vlada na robu krize

Opozicija v deželnem svetu FJK je med obravnavo sprememb k proračunu včeraj preglasila večino, ki pa je politično krizo preprečila s samovoljno potezo, o kateri sumijo, da je v nasprotju s pravilnikom.

Stran 10

Zmaga Italije, poraz Slovenije

Na košarkarskem EP, ki se je včeraj zacelo v Atenah, je Italija tesno premagala Izrael, Slovenija pa je visoko izgubila s Francijo.

Stran 23

POLITIKA / PO PONUDBI ZA SOOČANJE

D'Alema: Nova pravila samo v dogovoru s Kartelom

Prihodnji teden odgovor Berlusconijske koalicije, v kateri je precejšnje razhajanje - Prodi začne danes krog srečanj

RIM - Leva sredina in Kartel sva se pripravljata na soočanje o novih pravilih igre, ki naj bi jih napisali pred predčasnimi volitvami. V torek je leva sredina ponudila soočanje in Berlusconi je v odgovor poudaril svojo pripravljenost. Z vsebinskega vidika pa bo za začetek soočanja potrebnih še nekaj dni. Voditelji Kartela se bodo sestali prihodnji teden, da pripravijo odgovor in protiponudbo tem, o katerih naj bi razpravljali. V levi sredini pa bosta Romano Prodi in Walter Veltroni začela svoj krog srečanj s parlamentarnimi predstavniki komponent leve sredine in Severne lige.

Ob teh pripravah na dialog pa je tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema opozoril, da bo nova pravila mogoče zasnovati samo, če bo mogoče doseči dogovor s Kartelom. Na videz se lahko zdi opozorilo samoumevno, dejansko pa gre za jasno sporočilo, ki ga je voditelj Hrasta naslovil predvsem zaveznikom. Če ni dogovora s Kartelom, je

utemlejl D'Alema, tudi ni večine, ki bi lahko podprla vlado za pravila. In ni pojmljivo, da bi se tako zahtevne naloge lotila sedanja vlada, katere usoda je v poslanski zbornici vselej na nitki.

V D'Alemovem izvajanju je bilo mogoče zaznati skepsa, ki pa je voditelj Hrasta ni hotel javno izraziti. Rekel je, da je v Kartelu zaznal nekaj znakov pripravljenosti, ob njih pa tudi precej signalov zaprtosti. Jasen obračun bo zato možen sele na koncu.

Berlusconi je v torek rekel, da je pripravljen na soočanje o pravilih, toda predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini je takoj ohladil vzdušje. Tudi včeraj je ponovil, da so volitve jeseni potrebne in da jih zahteva, ker se mu zdi, da lahko koristijo državi. In tudi pri manjših komponentah koalicije, ki so se zavemale za odločitev predčasni volitev, odziv na ponudbo leve sredine ni bil preveč navdušen. Buttiglione, Casini in Mastella so v

predlogu leve sredine zasledili precej taktičnosti, saj v zavzemanju za novi volilni večinski zakon v dveh krogih vidijo predvsem »poskus, da bi pridobili podporo volilcev SKP, kot pa dejansko voljo za dialog«. Krščanski demokratski center in desno krilo Ljudske stranke ocenjujeta, da bi nova pravila lahko zasnovala samo ustavodajna skupščina, ki bi jo izvolili s proporcionalnim sistemom. Toda ta predlog ne vzbuja velikega navdušenja niti v Kartelu.

Očitno bo potrebno razčiščenje tudi v Kartelu, ki je v zadnjem času pokazal precejšnjo razdvojenost. Se pred srečanjem vseh komponent se bosta sesla Berlusconi in Casini, ki je pohvalil Berlusconijsvo pripravljenost na soočanje, saj se mu je zdelo dovolj iskreno.

Na italijanski politični sahodnici stranke se merijo moči. Najbrž bo treba še nekaj časa, preden bo jasno, katera opcija (soočanje o pravilih, predčasne volitve itd) bo edina realistična.

DAVČNE NEPRAVILNOSTI

Berlusconi še upa

Zastoj v preiskavi o nakupu zemljišča v Macheriu

MILAN - Silviu Berlusconi in devetim drugim članom Fininvesta ne bodo sodili s hitrim postopkom zaradi domnevnih davčnih nepravilnosti, ki naj bi jih zakrivil pri nakupu zemljišča ob njegovi vili v Macheriu. Tako je včeraj odločil milanski sodnik za predhodne preiskave Fabio Paparella. Slednji je zavrnil zahtevo javnega tožilca po sodbi s hitrim postopkom, in sicer iz dveh razlogov. Prvič, ker tožilstvo ni predložilo tehnične ekspertize, iz katere bi bilo jasno razvidno, koliko naj bi

znasale (v denarju) davčne nepravilnosti. Drugič pa, ker je pretekel rok 90 dni za sodbo s hitrim postopkom. Berlusconijsa so sicer vpisali v sodni register 23. marca, o domnevnem prekršku pa se je razvedelo že konec januarja med zaslišanjem priče Spinellija. Paparella je javnemu tožilcu sedaj naročil, naj izvede tehnično ekspertizo, ki naj bi razjasnila celotno zadevo.

Berlusconijev odvetnik Ennio Amodio je izrazil zadovoljstvo nad odločitvijo sodnika za predhodne preiskave.

PREVOZI / SINDIKATI

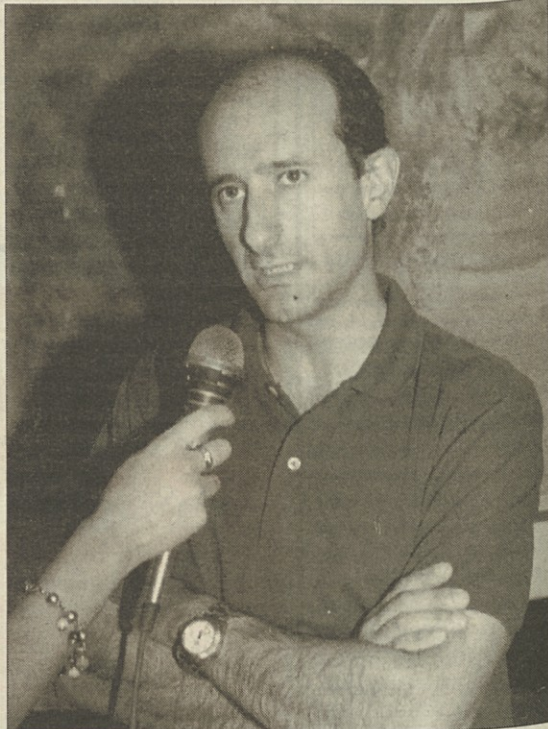
Piloti preložili petkovo stavko

Stavkali bodo prihodnji mesec

RIM - Sindikat pilotov ANPAC (na sliki podpredsednik Angioletti) in sindikata asistentov poletov SULTA in ATV so preložili stavko, ki so jo napovedali za petek, 23. junija. S tem so dejansko sprejeli vabilo, ki ga je nanje naslovil minister za prevoz Dini. Namesto v petek bodo piloti in asistenti poletov stavkali v sredo, 5. julija, seveda, če ne bo prišlo medtem do bistvenih novosti pri reševanju italijanskega zračnega vprašanja oziroma afere Alitalia, kot so jo poimenovali piloti sami.

Četrty sindikat letalskih delavcev SULTA pa se doslej še ni odrekav stavki, ki jo je bil oklical za jutri. Njen predstavnik je v tiskovnem sporočilu pojasnil, da čaka na konkreten signal, ki naj bi premaknil sedanja pogajanja z mrtve točke. Če do tega ne bo prišlo, bo stavka potrjena.

Sindikati pilotov so vsekakor potrdili negativno mnenje o odloku ministrov Treua in Caravaleja o prisilni vrtnitvi pilotov na delu. Zanje ostaja odlok protizakonit, zato so napovedali priziv na Deželno upravno sodišče TAR. Obenem so ponovili, da se piloti s svojimi stavkami ne borijo niti za povišanje plač niti za novo delovno pogodbo. Javnemu mnenju ponašajo, da želijo le ubraniti svoja delovna mesta in prestiž italijanske letalske družbe Alitalia. Le-ta je po njihovi

vem mnenju kriva, ker je predala tujim letalskim družbam nekaj letalskih linij, in ker se poslužuje tujih letalskih posadk. Italijanski piloti zahtevajo resno preobnovo Alitalie, pri čemer so pripravljeni tudi sami sodelovati: z racionalizacijo in višjo produktivnostjo.

Vprašanje prevozov je bilo v ospredju na včerajšnjem srečanju v Palaci Chigi. Predsednik Dini, ki mu je doslej uspelo omiliti kaos na italijanskih letališčih, se je sestel z glavnimi tajniki CGIL, CISL, UIL, Cofferatijem, D'Antonijem in Larizzo, srečanja pa sta se udeležila tudi minister za prevoze Caravale in minister za delo Treu.

Rimski javni tožilec

Angelo Palladino medtem nadaljuje preiskavo o pilotih, ki so v 14. junija predložili zdravniško potrdilo, da bi se izognili poletom. Vse kaže, da naj bi pilote obtožil tudi goljufije. V preteklih dneh je poslal 340 pilotom jamstvena obvestila, v katerih jih je ze obtožil prekinitev javne službe, izrabljanja funkcije in drugih prekrškov.

Palladino naj bi vendarle prislunil tudi pilotom in naj bi zaslišal predstavnike Alitalie, da bi mu pojasnili, zakaj ni letalska družba zamenjala obolele pilote z drugimi. Poleg tega naj bi tudi uvedel preiskavo proti zdravnikom, ki so podpisali pilotom »sporna« zdravniška potrdila.

NOVICE

Treu: gotovo je podaljšanje zamrznitve pokojnin

RIM - Podaljšanje zamrznitve anticipiranih pokojnin do septembra je neizbežno: tako je včeraj dejal minister za delo Tiziano Treu med pogovorom z novinarji po zasedanju patronata Inca-Cgil ob 50-letnici ustanovitve sindikalne organizacije. Minister Treu je tudi dodal, da je se preuranjeno govoriti o možnosti, da bi vlada zahtevala zaupnico pri glasovanju zakonskega osnutka o reformi pokojninskega sistema.

Predsednica Rai na seznamu preiskovanih

RIM - Izkoriščanje javnih listin in nespoštovanje ukrepa sodnih oblasti: za te možne prekrške je javni tožilec Cesare Martellino dolžnostno vpisal v seznam preiskovanih predsednico Rai Letizio Moratti in člane upravnega sveta Ennia Presuttija, Franca Cardinija in Maura Miccio. Vpis v seznam preiskovanih se povezuje z zapletenim vprašanjem imenovanj direktorjev Tg1, Tg2, Tg3, TgR, TgS in Gr.

Beli »uno«: Roberto Savi je vse preklical

BOLOGNA - Roberto Savi je pred sodniki iz Pesara preklical vse svoje dosedanje izjave, ki jih je dal v okviru preiskave o bandi belega avtomobila "Uno". Vest je takoj globoko odjeknila na bolonjski prokurir, kjer so se zbrali preiskovalci, ki raziskujejo ta zapleteni in že dolgo nerešeni primer; preiskovalci so bili očitno zadovoljni, saj so od aresta bratov Savi skušali razumeti, ali se je za brati v resnici skrivalo kaj drugega. Preiskovalci so namreč preiskovali razna možna kritja in pa možnost povezav z organiziranim kriminalom.

Zavmili zahtevo o sojenju Francu Mariniju

RIM - Bivšemu ministru za delo Francu Mariniju ne bodo sodili zaradi primera predcasnih upokojitev družbe Sme. Poslanska zbornica je namreč s 323 glasovi zavrnila zahtevo, da bi sodili bivšemu ministru, za sojenje pa se je izreklo 141 poslancev, 7 pa se jih je vzdržalo. V razpravi pred glasovanjem se je za sojenje izreklo samo Nacionalno zavezništvo, poslancev, ki so se izrekli za sojenje pa je bilo približno 50 več od 104, kolikor jih pač ima Nacionalno zavezništvo. Sam Marini je med razpravo zavrnil vse obtožbe o izsiljevanju in branil izbire o predcasnih upokojitvah leta 1992.

Arest zaradi protizakonite izselitve

VIDEM - Karabinjerji iz Klodica (občina Grmek) v Nadiskih dolinah so včeraj aretirali zaradi protizakonite izselitve, prekupčevanja z avtomobili, preprodaje in drugih manjših prekrškov, 51-letnega Ornella Buccija, ki prebiva v Milanu. 51-letni mož, ki se je vozil z avtomobilom, ki so ga ukradli nemškemu državljanu v Pastrengu, se je v prejšnjih dneh izmuznil karabinjerjem iz Dreke in vstopil v Slovenijo. Odkrili so ga v Idriji, ga aretirali, mu sodili, ga obsodili in nato tudi izgnali iz slovenske države.

ITALIJANSKE SKRIVNOSTI / VEČ KOT 30 LET PO LETALSKI NESREČI

Sodstvo spet išče resnico o vzrokih Matteijeve smrti

Včeraj odkopali menedžerjeve posmrtno ostanke

MATELICA (MACERATA) - Vecja zgovornost mafijskih skesancev je prepričala državno tožilstvo iz Pavie, da je po dvajsetih letih spet začelo preiskavo o smrti bivšega predsednika državnega petrokemijskega koncerna Eni Enrica Matteia. Prva preiskava o vzrokih Matteijeve smrti, ki je oktobra 1962. leta strmo glasil s svojim letalom pri Bascapèju, je bila arhivirana leta 1974, ne da bi pojasnila vzroka nesreče.

Povod za novo preiskavo je bilo pričevanje mafijskega skesanca Tommasa Buscette, po katerem je mafija umorila predsednika Enija, ki je s svojimi posegi na naftni trg povzročil veliko pretresov in si nakopal sovražstvo. »sedmih sester«, naftnih koncernov, ki so nadzorovali tržišče. Prva preiskava je pokazala na številne nepojasnjene okoliščine letalske nesreče, v kateri sta poleg Matteia izgubila življenje še pilot Irnerio Bertuzzi in britanski novinar William Mac Hale, vendar vzrokov smrti in morebitnih krivcev ni odkrila.

O zadevi Mattei je Buscetta spregovoril pred nedavnim. Njegovo pričevanje je bil verjetno razlog, da je tožilstvo iz Pavie spet začelo preiskavo in zaslišalo kopico ljudi. Včeraj pa so na ukaz sodstva odkopali Matteievo truplo. Po izjavi nečaka Paola Matteia naj bi sodnik hotel ugotoviti, ali je na Matteievem letalu eksplodirala bomba. Kaze, da je tožilstvo tudi že oddalo ekspertizo na razbitinah reaktivca.

Jutri v zaporu v Peschieri zasliševanje polkovnika Confortija

PADOVA - Preiskava padovske prokure o najdbi relikvije brade sv. Antona, v okviru katere je bil včeraj aretiran polkovnik Roberto Conforti, se nadaljuje v najstrozji tajnosti. Medtem pa so polkovnika včeraj preselili v vojaški zapor v Peschiero (Verona), kjer bi ga moral jutri zaslišati sodnik za preliminarne prekrške Maurizio Ganesini. Včeraj pa je javni tožilec Bruno Cherchi, ki vodi preiskavo, kot price zaslišal nekatere karabinjerske poročnike iz Padove, med katerimi polkovnika Antonia Rizza. Preiskovalni sodnik zeli namreč zbrati čimveč vesti, kot se je izvedelo, o pogajanjih pred najdbo relikvije. Arest Confortija pa je medtem sprožil vrsto reakcij in tudi splošno obzalovanje, da je sploh do njega prišlo: vsi se namreč strinjajo, da je bil ukrep prav gotovo prestrog.

BRESCIA / PODKUPNINSKA AFERA

Biondi kar tri ure odgovarjal tožilcu

Odvetnik Taormina pri Berlusconi

BRESCIA - »Odgovoril sem na vsa vprašanja. Mislim, da sem pojasnil vse, kar je bilo mogoče pojasniti. Zadovoljen sem, da sem pomagal sodniku.« Tako je povedal bivši pravosodni minister Alfredo Biondi, ki je včeraj v Brescii odgovarjal na vprašanja državnega tožilca Fabia Salamoneja v okviru preiskave o Antoniju Di Pietru. Biondija je Salamone zaslusal predvsem glede inspekcij, ki jih je kot pravosodni minister odredil na milanskem državnem tožilstvu.

Biondi ni bil zelo zgovoren z novinarji, ki so ga obstopili že ob prihodu na tožilstvo in nato spet naskočili, ko je zapušal Salamonejev urad. Izgovoril se je, da mora na letalo in se je izvil iz obroca. Tudi brescianski tožilec ni bil bolj radodaren z informacijami. Povedal je le, da je Biondi zanikal, da bi kdaj poznal predsednika zavarovalne družbe Maa Giancarla Gorinija, ki obtožuje Antonia Di Pietra. Gorini trdi, da je Di Pietro pritiskal nanj in zahteval, naj bi poravnal dolgeve njegovega prijatelja Eleuteria Ree, poveljnika milanskih občinskih redarjev. Dejstvo pa je, da je Gorinijev dosje o Di Pietru izzval prvo inspekcijo na tožilstvu.

Salamone bo kmalu zaslusal tudi bivšega pravosodnega ministra Cesareja Previtija, medtem ko nima v programu zaslišan Berlusconijevega brata Paola, ki je baje vedel za Gorinijeve poteze in za napad na Di Pietra.

Brescianski tožilec je tudi prosil kasacijsko sodišče za kopijo dokumen-

ta, s katerim je inspektorica Evelina Canale, ki je sodelovala pri inspekciji na milanskem tožilstvu, prijavila pritisk pravosodnega ministrstva. Ostali inspektorji, ki so sodelovali v preiskavi, so zanimali vsakršen pritisk, medtem ko je Biondi včeraj povedal, da je ovadil inspektorico rimskemu sodišču zaradi obrekovanja.

Preiskava o domnevnih odgovornostih Antonia Di Pietra se zapleta v težko razvozljivo steno. K temu je prispeval tudi včerajšnji sestanek v Rimu na domu bivšega predsednika Silvia Berlusconija. V U. dell'Anima so se zbrali vsi najožji Berlusconijevi sodelavci, ki so na nek način vpleteni v bresciansko

preiskavo, in odvetnik Carlo Taormina, branilec generala finančne straže Cerciella, ki je s svojo ovadbo prvi izzval sodno preiskavo o Di Pietru in je eden od najostrejših kritikov bivšega milanskega sodnika.

Po razgovoru, ki je trajal dobro uro, ni nihče od udeležencev hotel spregovoriti z novinarji. Kljub molku vseh zainteresiranih pa je zelo verjetno, da je bila predmet pogovora ravno brescianska preiskava, ki ji vrh Fininvesta in Forza Italia očitno pripisuje izreden pomen. Včerajšnje srečanje je tudi dokaz, da ta partija se ni končala in da je treba pričakovati vrsto novih potez na politično-sodnih sahodovnicah.

TISKOVNO SPOROČILO

SSO odgovarja na stališče SKGZ o Primorskem dnevniku

Svet slovenskih organizacij je s presenečenjem prebral sporočilo, ki ga je v teh dneh objavila SKGZ o zadnji seji svojega izvršnega odbora. V sporočilu je namreč govoriti o poteku obiska predstavnikov Slovencev v Italiji pri zunanjem ministru republike Slovenije Zoranu Thalerju, pri čemer je mogoče zaslediti več netočnosti.

SSO odločno zavrača trditve, češ da je njegov predstavnik na srečanju z ministrom izrazil nezadovoljstvo v zvezi z možnostjo, da bi slovenska vlada pomagala Primorskemu dnevniku iz finančne krize. SSO se namreč zaveda izredne važnosti dnevnika za slovensko narodnostno skupnost v Italiji in je ter bo vselej napravil vse, da bi se dnevnik ohranil in nadalje razvijal.

Po drugi strani pa je SSO mnenja, da je SKGZ pri tej zadevi ravnala nekorektno

ter proti resničnim interesom edinega slovenskega dnevnika v Italiji. SKGZ je namreč obsla dogovor, po katerem bi morali obe krovni organizaciji skupno nastopati pri pristojnih oblasteh matične države za zagotovitev finančne pomoči ustanovam slovenske manjšine v Italiji, ter na lastno pest in mimo naše krovne prosila za izredno podporo Primorskemu dnevniku, kot da bi slo za zadevo, ki ne zanima in ne sme zanimati celotne nase narodne skupnosti. SSO pa je mnenja, da je Primorski dnevnik primarnega interesa za vse Slovence v Italiji in da bi se moral razvijati na način, da bi se v njem resnično prepoznale vse temeljne komponente slovenske narodne skupnosti. Pri tem je treba med drugim upoštevati, da Primorski dnevnik se tako živi v glavnem od finančnih javnih podpor, ki jih prejema prav zato, ker je dnevnik slovenske manjšine v Italiji.

SKGZ bi po mnenju SSO morala med drugim tudi upoštevati, da so se v zadnjih letih razmere v Italiji in v Sloveniji bistveno spremenile. Slovenija je postala neodvisna in demokratična država, ki noče in ne sme enostransko podpirati samo enega dela manjšine, ampak mora upoštevati njeno pluralistično razvejanost. Tudi v Italiji so se bistveno spremenile nekdanja politična ravnanja in se na oblasti pojavljajo tudi sile, ki so do slovenske manjšine večkrat odprto nenaklonjene. Prav zaradi tega bi po mnenju SSO morala slovenska manjšina biti v bistvenih stvareh cimbolj enotna in med te sodi tudi obstoj in razvoj edinega slovenskega dnevnika v Italiji. Na tej osnovi je SSO pripravljen na čim širše sodelovanje s SKGZ in v tem smislu je tudi že pred časom dal pobudo za razgovor. Zal na to se ni bilo odziva.

G L O S A

Stuparich in problem Slovencev

JOZE PIRJEVEC

Vila Vigoni je ena najlepših rezidenc, kar sem jih imel priliko videti. Stoji na desnem bregu jezera Como sredi mogočnega parka, ki se z vrha hriba lagodno spušča proti vodni gladini. V tem zemeljskem paradizu je živela družina knezov-bankirjev-mecenov, ki je stela med svoje prednike tudi samega Goetheja. Zaradi te vezi se je zgodilo, da je njen zadnji potomec v oporoki zapustil svoje imetje Italiji in Nemčiji pod pogojem, da spremenita vilo v kulturni center, kjer naj se srečujejo intelektualci obeh dežel. Tako se je res zgodilo, in danes je Vila Vigoni prizorišče izredno živahnega znanstvenega in družbenega delovanja, kamor prihajajo docenti in raziskovalci z najpomembnejših italijanskih in nemških univerz ter znanstvenih institutov. Pa ne samo. Njeni upravniki so kmalu razumeli, da se ni mogoče omejiti samo na nemško-italijanski dialog, temveč da je treba oblikovati bolj širokopotezno politiko, ki naj zajame v svoj ris vso Evropo. Prišlo je tako do tristranskih srečanj, poslednje od katerih, med zgodovinarji Italije, Nemčije in Češke, se izteka prav v teh dneh.

Organizatorji so me povabili, da se ga udeležim in na njem nastopim z referatom. Pri tem so me spravili v zadrego, saj sem se s češko problematiko vedno ukvarjal le obrobno in nisem imel pri roki nicesar, kar bi lahko izrazil za kolikor toliko zanimiv nastop. Tu mi je prišla v roke kratka biografija, ki jo je Elio Aphi posvetil trzaskemu pisatelju Gianiju Stuparichu. Med njegovimi mladostnimi deli ima namreč posebno izrazito mesto knjizica »Česki narod«, napisana še pred izbruhom prve svetovne vojne in objavljena leta 1916. O tem tekstu sem že večkrat slišal, nisem pa imel prilike, da bi ga prebral. Sedaj se je ponudila priložnost, da se ga lotim in nanj opozorim svoje kolege. Moram reči, da naloga, ki me je sicer odtegnila od glavnine mojega dela, ni bila brez draži pa tudi ne brez povoda za marsikateri razmislek. Giani Stuparich je bil predstavnik tistega »intelektualnega iredentizma«, ki se je pojavil v Trstu pred letom 1914 kot alternativa »političnemu iredentizmu« in je težil k vključitvi v italijanski kulturni krog, ne da bi pri tem racunal z razbitjem Avstrije. Solal se je v Pragi in v Firencah, kjer je postal sodelavec najbolj evropske italijanske revije »La Voce«. Mazzinijev, reformistični socialist in idealist, je moreče občutil zatohlost trzaskega ambienta in ga skušal prevetriti tudi s svojo knjigo o »Českem narodu«. V njej je z veliko simpatijo opisal zgodovino Čehov od srednjega veka dalje, njihov politični in kulturni prepoved in boj za emancipacijo od nemškega gospodarstva. Rezultat pa je bil v Trstu povsem različen od tistega, s katerim je racunal. Trzaski iredentisti mu niso nikoli odpustili, da se je drznil spregovoriti o Slovanih (in to na pozitiven način) ter so Stuparicha, ki se je med vojno boril kot prostovoljec v italijanski vojski in bil celo odlikovan z zlato medaljo za hrabrost, potisnili v mračno psihološko osamo. Njegova knjiga, ki je v svojem prikazovanju boj med Nemci in Čehi se kako spominjala na boj med Slovenci in Italijani v našem prostoru, se jim je zdela kot izdaja, ki je nobena zlata medalja ne more odtehtati. V tem so po svoje imeli tudi prav, čeprav je treba se pripomniti, da je besedo »izdaja« mogoče uporabiti se v drugacnem kontekstu. Ob branju Stuparicheve knjige se namreč ni mogoče odtegniti misli, da se je avtor spoprijel s češko tematiko iz notranje nuje, ki so mu jo narekemale razmere v rodnem mestu. O teh pa ni imel poguma pisati. V tem smislu se je Stuparich izneveril samemu sebi in svojim prepričanjem ter se v strahu, da se ne dotakne slovenskega tabuja, zabubil v neplodni solipsizmu, v labirintu katerega se je iz istega razloga izgubilo toliko trzaskih intelektualcev.

ISLAM / VČERAJ SO JO IZROČILI NAMENU

Mošaja sredi Rima

RIM - Z branjem verzov korana so včeraj v Rimu izročili namenu mošajo Islamskega kulturnega središča v Italiji. Odprtja mošaje, ki je delo arhitektov Portoghesija in Gigliottija, so se udeležili številni predstavniki italijanskih oblasti, med katerimi predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro, in Vatikana. Maroški veleposlanik, ki je tudi predsednik upravnega sveta mošaje, je v svojem nagovoru poudaril, da bo mošaja prispevala k spremembi predstave o islamu, ki

ga mnogi napačno opisujejo kot avtoritarno in nasilno vero. Mošaja, ki so jo odprli v glavnem mestu krščanstva, naj bi postala tudi posrednik med islamom in zahodno civilizacijo.

Odprtju mošaje je posvetil del svojega govora tudi papež Janez Pavel II. med generalno audienco. Karol Wojtyła je med drugim poudaril, da je odprtje mošaje odraz svobode vere, ki je tudi v središču krščanstva priznana vsakemu verniku, medtem ko v mnogih islamskih državah ni take

svobode vere. Po oceni vatičanskih komentatorjev je Janez Pavel II. mislil predvsem na Saudovo Arabijo in Katar, kjer je prepovedana vsakršna vera z izjemo islamske.

V polemiki z Wojtylo je Paolo Portoghesi dejal, da je bila mošaja zgrajena v Italiji in ne v Vatikanu in da je Italija na novo pridobitev lahko ponosna. Tudi rimski zupan Francesco Rutelli je izrazil upanje, da bo mošaja prispevala k zblizanju, vzajemnemu spoznavanju in mirnemu sožitju.

TRST / MEDNARODNA RAZPRAVA NA TRŽAŠKEM POLETNEM SEJMU

Bančništvo največja ovira za stabilne oblike gospodarske povezave s Slovenijo

Slovenijo je zastopal vodja ekonomskega odbora v parlamentu Feri Horvat

Po Rossettijevem uvodu je Wratschko primerjalno orisal razmere v avstrijsko-italijanskih odnosih pred in po vstopu Avstrije v Evropsko unijo in opozoril

na veliko povečanje zanimanja avstrijskih podjetij za posle z italijanskimi partnerji, predvsem tistimi iz severovzhodnih dežel. Feri Horvat se je strinjal z

njegovo ugotovitvijo, da imamo v tem prostoru treh meja zelo veliko skupnega in je razvil nekaj svojih pogledov in predlogov za gospodarsko sodelovanje v

globoko spremenjenih evropskih razmerah. Med njimi je ugotovitev, da imajo Trst in Furlanija-Juljska krajina, Koper s svojim zaledjem in Koroška oziroma vsa Avstrija danes zgodovinsko priložnost, kakršno v tem stoletju se niso imeli, da namreč zgradijo most od zahoda proti vzhodu, severu in jugu. Med problemi je Horvat opozoril na premajhno sodelovanje med Italijo in Slovenijo na finančnem, zavarovalnem in predvsem bančnem področju, kar je v svojem izčrpnem posegu o perspektivah gospodarskega integracije potrdil tudi Tito Favaretto in to ocenil kot veliko oviro pri spletnju dolgoročnih oblik gospodarskega sodelovanja. (vb)

TRST - Med pomembnejšimi spremljevalnimi prireditvami je bila sinocna trzasko Poletnem sejmu tradicionalna okrogla miza organizacije Evropske hiše (Casa d'Europa), ki je bila letos posvečena Trstu v Evropi, ki se spreminja in njegovim odnosom z Avstrijo in Slovenijo. Srečanje je vodil nekdanji evropski poslanec Giorgio Rossetti, za govorniško mizo pa so v vlogi gostov nastopili avstrijski trgovinski predstavnik v Trstu Stefan Wratschko, predsednik ekonomskega odbora v slovenskem parlamentu in nekdanji predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Feri Horvat in direktor trzaskega raziskovalnega zavoda ISDEE Tito Favaretto (na posnetku - foto KROMA).

MATURA / NALOGA V SLOVENŠČINI

Dijaki zadovoljni z aktualnimi temami

»Ni slabo.« V tem jedernem komentarju Petra Magaine, dijaka 5. razreda tehnikov mehanske industrije na poklicnem zavodu Jozefa Stefana, tici srž prve pisne preizkušnje letosnjih zrelostnih izpitov. Naslovi nalog v slovenščini »niso bili slabi,« kar so potrdili tudi mnogi komisarji na drugih solah. Bili so aktualni, dostopni, nekateri pričakovani, nekateri pisani na kožo mladim.

Prvi trije naslovi so bili skupni za vse sole; četrti je bil specifičen za vsako vrsto sole posebej. Prvi naslov je govoril o osamljenosti mladostnikov in o njihovi odtujenosti od družine. Kot na lasc za najstnike, ki sami občutijo vprašanja iz raziskave ustanove CENSIS. Tega naslova se je lotila večina kandidatov na slovenskih solah.

Tretji naslov o koncu druge svetovne vojne je bil - ob 50-letnici zmage nad fašizmom - pričakovan. Slovenska verzija naslova je bila skopa, v italijanski je bil govor o odpornosti, kandidat pa je moral opisati značilnosti odpornosti in temeljne vrednote ustavne listine. Mnogo kandidatov je pisalo to nalogo, ker je v zadnjih mesecih prav zaradi številnih proslav mnogo izvedelo o dogodkih izpred pol stoletja.

Med tema dvema naslovoma je bil vključen slovenski literarni naslov. Tudi ta je bil po svoje aktualen in pričakovan: Rebula je namreč letosnji dobitnik Preserne nagrade. Dejansko gre za deja vu. Leta 1983 je ministrstvo za solstvo vključilo med maturitetne naslove prvi slovenski naslov. Glasil se je takole: »Zgodovinski snovni motivi v prozi Alojza Rebule.« Vse kaže pa, da le-

tošnji slovenski naslov ni pritegnil kandidatov, verjetno zaradi preostre »konkurence« prve in tretje teme. Na klasičnem liceju, soli, na kateri je Rebula dolga leta poučeval, so tri kandidatke izbrale prvi naslov, preostali dve pa tretjega...

Cetrti naslov so bili specifični. Na znanstvenem liceju in trgovskem zavodu je četrti tema zadevala napredek medicine in biologije ter nevarnosti genetskih manipulacij; na pedagoškem liceju odnos in zaupanje mladim do politike; na poklicnem zavodu pa nove oblike tehnične in strokovne priprave mladim. Na klasičnem liceju je četrti naslov ponujal kandidatom razmišljanje ob Epikurovem odstavku o znanosti, a kandidati so ga - tako kot Rebulu - obsli.

Tako je bilo včeraj na Zavodu Žige Zoisa (foto Balbi/KROMA)

Rebula med odtujenostjo mladih in 2. svetovno vojno

Prvi trije naslovi so bili skupni za vse slovenske višje srednje sole.

1. Rezultati raziskave ustanove CENSIS o socialnem stanju v Italiji leta 1994 veljajo za podlago analize današnjega počutja mladim ljudi in se obravnavajo v poglavju s pomembnim naslovom Osamljenost mladostnikov. Iz zabeleženih statističnih podatkov in pripomb v zvezi z njimi je razvidno, da živi velika večina mladim sicer rada v družini, a ne deli z družinskimi člani ne čustvovanja ne moralnih vrednot. 70% mladim trdi, da »govori lahko sproščeno in svobodno le s prijatelji.«

Kandidat naj skuša razloziti, kje so po njegovem mnenju vzroki te navidezne duhovne odtujenosti mladim

od družine. Mar je mogoče krivdo za to stanje pripisati le razlikam v značilnostih posameznih generacij? Pogojujejo to odtujenost tudi drugi vzroki? Kateri?

2. Orisite glavna pripovedna dela in umetniško osebnost Alojza Rebule.

3. Kaj vam pomeni konec druge svetovne vojne?

Cetrti naslov za klasični zrelostni izpit:

Tisti, ki se posvečajo preučevanju narave, ne postanejo napihljeni gostobesednezi ne širokoustni predstavniki tiste kulture, po kateri teži večina ljudi, ampak resni in neodvisni posamezniki, ki so ponosni na lastne sposobnosti in ne na dobrih, ki so sad zunanjih dejavnikov. (Epikur).

Kandidat naj komentira navedeni odstavek predvsem glede na razvoj znanstvene vede v helenistični dobi.

Razloži naj tudi, če velja se danes, in v kolikšni meri mnenje grškega filozofa o znanstveniku - pozornem raziskovalcu, ki se posveča v ponosni osamitvi in absolutni avtonomiji racionalnemu raziskovanju sveta.

Cetrti naslov za znanstveni zrelostni izpit in za tehnični zrelostni izpit:

Napredek medicine in biologije je tolikšen, da omogoča po mnenju ne malostevilnih znanstvenikov in raziskovalcev poseganje na cloveka že pred rojstvom zaradi zdravljenja ali preprečevanja bolezni oz. telesnih hib. Po mnenju nekaterih pa lahko ti posegi celo izboljšajo osebne lastnosti posameznikov.

V zvezi z možnostjo teh zunanjih posegov na otroku pred rojstvom in nevarnosti genetskih manipulacij na posamezniku so se dvignili številni kritični glasovi, med katerimi je bil najmočnejši glas ustanove UNESCO, ki je opozorila v uradnem dokumentu, da »moramo biti vedno pozorni na dvojno plat napredka.«

Kandidat naj izrazi svoje mnenje o tem problemu.

Cetrti naslov za pedagoški eksperimentalni zrelostni izpit:

Na kak način bo mogla

vzgoja ponovno obuditi v zavesti državljanov in predvsem mladim zaupanje v plemenitost politike, ki jo pojmuje kot osebno zavzetost in sloni na etiki delovanja v korist drugih in na cutu odgovornosti.

Cetrti naslov za poklicni zrelostni izpit:

Industrijska podjetja kakor tudi ustanove, ki nudijo različne usluge, vlagajo danes v vseh naprednih državah ogromno truda v svoje nenehno obnavljanje in prilagajanje zahtevam sedanega casa, z namenom, da bi delo potekalo na bolj učinkovit način in da bi se storilnost povečala.

S kaksnimi novimi prijemmi je zaradi tega potrebno oblikovati tehnično in strokovno pripravo mladim?

NA SLOVESNOSTI FINANČNE STRAŽE

General ni zamolčal težav

Finančna straža je praznovala 221-letnico ustanovitve

Na travnati površini stadiona »Pino Grezar« so bili postrojeni predstavniki vseh odsekov finančne straže, od potapljačev do gorskih reševalcev v belih kombinezonih in s smučkami, pa do oddelkov z dresiranimi psi. Na koncu so stiriinožni prijatelji tudi pokazali, kaj pomeni njihov nos: stražniki so simulirali prehod meje z avtomobilom in pes je v zadnjem blatniku v hipu zavohal mamilo, kot se je takoj zagnal proti osebi, ki je bila namenjena »v letalo« in je pod jopcem skrivala nekaj »bele opojnosti«.

Finančna straža je namreč včeraj praznovala 221-letnico svoje ustanovitve, osrednja slovesnost pa je bila prav na »Grezarju«, saj je v Trstu deželni sedež. To je bila tudi priložnost za obračun opravljenega dela v zadnjem letu, ki ga je podal general Manlio Guido, komandant IX. cone. Agenti so opravili več kot tisoč davčnih pregledov, pri čemer so ugotovili, da ni bilo plačanih 445 milijard lir, krsitev IVA pa je bilo za 109 milijard. Zaplenili so 30 ton cigaret in 234 kg mamil, goljufige v skodo Evropske unije so dosegle milijardo lir, 53-krat so priskočili na pomoč osebam, ki so se znasle v težavah na morju in v gorah.

Finančnim stražnikom, ki so se najbolj izkazali, so tudi podelili priznanja.

Potem ko je general Guido v svojem govoru uvodoma poudaril, da slovesnost poteka v Trstu, »simbolu italijanstva« in pozdravil goste (se posebej se je obrnil do kolegov iz sosednje Slovenije, »katerih prisotnost prica o vezeh prijateljstva in sodelovanja, ki so neobhodno potrebne za obrambo visjih interesov obeh držav«), je na kratko orisal zgodovino finančne straže, njene napore v miru, v vojni, v odpornosti in jasno nakazal cilje, ki jih imajo, torej davčno in družbeno pravičnost, boj proti trgovcem smrti, kar terja stalno budnost in izpolnjevanje. General Guido pa ob tem ni zamolčal negativnih plati organizacije, ki je v stalnem stiku z velikimi in majhnimi gospodarskimi interesi (njihovi nosilci jih skusajo za vsako ceno braniti), omenil je notranja nesoglasja, notranjo korupcijo, saj se med več 60 tisoč osebami, kolikor jih šteje finančna straža, neizogibno najde nekaj takih, ki so pozabili na svojo obljubo. Ne-postenost nekaterih, je naglasil general, pa ne more nacetati časti in zmanjšati zrtv ostalih.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publiet SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

TRŽAŠKA OBČINA / REGULACIJSKI NAČRT

O strelišču ter obrtnih conah

Ostala je le obrtna cona pri Trebčah

V zameno za odpravo openskega strelišča, kjer naj bi postavili »park miru«, tržaski regulacijski načrt vinkulira »ustrezno« (petkrat večjo!) bliznjo površino, v smeri proti Fernetecem. Na sinočnji seji tržskega občinskega sveta, kjer poteka maratonska razprava o regulacijskem načrtu, so se ukvarjali tudi s tem vprašanjem, potem ko je »zele- ni« Russignan, izvoljen v okviru Zaveznistva za Trst, vložil popravek, po katerem naj bi te obsežne površine ne vinkulirali. Po razpravi pa je Russignan popravek umaknil, tako da ni pršlo do glasovanja.

Razprava o regulacijskem načrtu se bo nadaljevala tudi danes. Kot smo že poročali, je večinska koalicija umaknila skoraj vse svoje predloge popravkov z namenom, da bi ga pravčasno odobrili, sicer se bo z njim ukvarjal komisar. Tudi opozicija se je odrekla svojim 40 popravkom, tega pa ni storil Russignan, ki je vztrajal pri skoraj vseh svojih številnih popravkih, a nekateri so se nanašali na obrtne cone na Krasu. Tako sta na predsinocni razpravi bili odpravljeni obrtni coni pri Banih (za en sam glas, 13:12) in pri Gropadi (25 glasov za, 3 vzdržani, 2 protij), medtem ko je bila ohranjena predvidena obrtna cona pri Trebčah. Odpravili so tudi komercialno cono (»mercato«) pri Fernetecih, s čimer so se slovenski svetovalci Dolenc, Berdon in Mocnik strinjali in so izrazili svoje zadovoljstvo. Dolenc je včeraj tudi vložil resolucijo, ki se nanaša na nekatera kmetijska področja, ki so znotraj mestnega parka ali področij, namenjenih infrastrukturi.

ram za javno korist. Za ta območja niso predvidene ugodnosti, ki jih uživa kmetijstvo in je zato zahteval, naj spremenijo namembnost območij med Križem in Rojanom (sedaj sodijo v U2b in U2c, sodile pa naj bi pod E4). Poleg tega naj bi občinski odbor poskrbel za ureditev primerne dostopnosti, ki naj bi omogočal uporabo mehanizacije.

Ceprav se z odobritvijo regulacijskega načrta izredno mudi, se se bolj mudi z odobritvijo nekaterih del pri novem upepeljevalniku, ki je sicer že v gradnji, a se ta gradnja vleče v nedogled. Zato so včeraj vzeli v pred- tres tudi upepeljevalnik, sicer bi sli po vodi razni prispevki. Zmanjšali so tudi obseg predvidenih del: odrekli so se namreč objektu za selekcijo odpadkov,

saj se podobne naprave drugje po Italiji niso obne- sle. Obenem so tako prihranili lepo vsoto denarja. Občinska uprava skuša vprašanje upepeljevalnika spraviti z mrtve točke, saj so sam načrt in ustrezni sklepi zelo sporni in tudi zastareli. Po dolgi razpravi, v kateri se je disident Severne lige Marchesich spet izkazal z zavlačevalnim posegom (odstranili so ga tudi iz dvorane), so ukrep za upepeljevalnik le odobrili. Pri tem velja spomniti, da se mora občinski svet do 30. t.m. nujno spoprijeti in spraviti pod streho se sklepi obračun, sicer ne bo padel samo občinski odbor, temveč tudi občinski svet. Pristojna komisija naj bi se sestala že jutri, v soboto pa naj bi vprašanje naceli se v sejni dvorani.

Na včerajšnji okrogli mizi na temo Od mesta do Evrope - telematika za razvoj Trsta je bila osvetljena vloga, ki jo nova telematska tehnologija lahko ima za izboljšanje kakovosti vsakdanjega življenja. Velike, skoraj znanstvenofantastične možnosti nove tehnologije je se dodatno poudarila »scenografija« obeh prireditev v gledališču Miela, predvideni sta bili namreč »video povezavi« po sistemu ISDN, ki predvideva le preproste telefonske linije, kot so udeleženci večkrat poudarili, ter istocasno predvajanje posegov na velikih ekranih na Trgu Unità.

Včerajšnje okrogle mize se je udeležil župan Riccardo Illy, prefekt Lu-

ciano Cannarozzo, inženir Lorenzo Grandesso, kot predstavnik telefonskega podjetja Telecom Italia, inženir Sergio Brischì, glavni direktor Insiel in v telefonski video povezavi se predsednica deželnega odbora Alessandra Guerra.

Zupan Illy je sprožil razpravo s tem, da je spregovoril o sanjah javnega upravitelja in občana: to je o možnosti, da bi bile vse ustanove javne uprave povezane med sabo, tako da bi lahko v kratkem času dobile vse podatke, ki jih potrebujejo za učinkovito delovanje, s strani občana pa možnost, da bi dobil vse informacije, ki jih potrebuje, z lahkoto, v kratkem času, po možnosti neposredno na dom in po sprejemljivi ceni.

Inženir Grandesso je strokovno, pa ceprav na kratko opisal katere infrastrukture, kakšne povezave so potrebne za uresničitev takšnih sanj. Inženir Brischì se je prav tako strokovno zaustavil na softwaru in njegovih značilnostih. Predsednica dežele Guerra je predstavila že uresničene deželne pobude v tem smislu, kakršna so informatška okenca za občane, ki so razpoložljiva po vsem deželnem ozemlju in tudi bodoče nacrti. Prefekt Luciano Cannarozzo je nakazal zakonska določila, po katerih se je treba ravnati v nujenju takih storitev in je predstavil tudi informatško okence, ki deluje na prefekturi. Vsi pa so poudarili potrebo po smotrni uporabi razpoložljivih virov, nujnost potrebne kulture s

strani občanov, za katere so morda nove tehnologije težko sprejemljive.

Vsekakor je tako z včerajšnje okrogle mize kot s predvčerajšnje predstavitev Občanovega okenca izšla izredno raz- nata slika občanovega

»birokratskega« življenja v dokaj bližnji bodočnosti, saj naj bi poleg tega Trst razpolagal že sedaj z dobro razvitimi tovrstnimi infrastrukturami. Občan si torej lahko le zeli, da bo tudi zares tako. (bov)

NOVICE

Guerrova in Lacalamića za preporod pristanišča

Predsednica deželne vlade Alessandra Guerra in predsednik tržaske luske oblasti Michele Lacalamića sta na včerajšnjem sestanku soglasala, da bo potrebno med njima najtesnejše sodelovanje v prizadevanjih za ponoven razmah pristaniških dejavnosti. Vzoredno s tem bo treba optimalno uskladiti delovanje deželne uprave, deželnih finančnih družb Friulia in Finest, luskega vodstva in družbe Autovie Venete. Luko gre povleči iz dozdajšnjih spon, v katere ga je pahnilo zapiranje Tržacanov vase, in ga razviti v strukturo mednarodnega zadnja, ki bo razpolagala z najsodobnejšo železnico in cestno infrastrukturo. Guerrova bo do problematiko obravnavala danes v Rimu z italijanskim in slovenskim ministrom za prevoze, kakor tudi na bližnjih uradnih sestankih s predstavnikmi Madžarske in Češke, poleg tega naj bi v drugi polovici julija zadevo poglobili na tristranskem srečanju Dežela-ministrstvo-Državne železnice.

Čičak o človekovih pravicah

Danes ob 18.15 bo v hotelu Savoia javna razprava o dramu na Balkanu oziroma o možnem miru; razpravo prireja kulturna centra Il Segno in Giorgio La Pira pod pokroviteljstvom ERDISU. Sodeloval bo predsednik Helsinskega komiteja za človekove pravice v Hrvaški Ivan Čičak.

Uradi IACP odprti tudi popoldne

Uradi tržskega Instituta za ljudska stanovanja (IACP) bodo odslej dvakrat tedensko odprti tudi popoldne. Nov urnik uradov je naslednji: vsak dan od ponedeljka do petka ob 8.30 do 11. ure, ob ponedeljkih in sredo pa se od 15. do 16.15.

Srečanje z avstrijsko delegacijo

V okviru dneva Avstrije na tržskem vzorčnem sejmu bo danes ob 11. uri na Trgovinski zbornici srečanje z avstrijsko delegacijo, ki jo bo vodil predsednik koroške gospodarske zbornice Karl Koffler.

Ljudska knjižnica bo zaprta

Ravnateljstvo državne ljudske knjižnice sporoča, da bo sedež v Ul. del Rosario zaprt zaradi letnih preureditev od 17. do 19. julija.

Skupščina komunistov

Drevi ob 20. uri bo v Ljudskem domu v Naselju sv. Sergija v Ul. dei Peco 7 skupščina komunistov krogka Davide Pescatori. Pokrajinsko tajništvo bo zastopal Fausto Monfalcon, ki bo govoril o vlogi in naloga komunistov v sedanji politični fazi.

Ženske zahtevajo sestanek

Koordinacijsko združenje žena ACLI, Luna e l'altra, ZZI La mimosa, La Settima onda in skupina proti nasilju nad ženskami zahtevajo sestanek z generalnim direktorjem Podjetja za zdravstvene storitve Federicom Montesantijem zaradi nekaterih pomanjkljivosti v delovanju družinskih posvetovalnic.

OKROGLA MIZA O TELEMATSKI TEHNOLOGIJI

Uresničevanje sanj javnega upravitelja

Razprave se je udeležil tudi župan Riccardo Illy

VPRAŠANJE DSL IN ZELENIH DEŽELNI VLADI

Nezadovoljstvo zaradi ZRJ

Ali Guerra soglašala s politično vizijo Donaggia in Savina?

Splošnemu negodovanju zaradi prisotnosti Srbov in Crnogorcev na tržaskem velesanju se je pridružil včeraj se protest DSL in FZ. Predsednika deželnih svetovalskih skupin Demokratične stranke levice Renzo Travanut in Federacije zelenih Elia Mioni sta naslovlila predsednici deželne vlade Alessandri Guerra pisno vprašanje, kako gleda na »hudo neumestno« pobudo predsednika Trgovinske zbornice Adalberta Donaggia in predsednika Velesajemske ustanove Luca Savina, ki sta na poletno prireditev pod Montebellom povabila uradno zastopstvo Zvezne republike Jugoslavije, kateri je na razstavišču namenjen tudi poseben stand.

Mioni in Travanut naglasata, da je Donaggia in Savina pred kratkim imenovala na položaja, ki ju zasedata,

ravno deželna uprava, ter se vprašujeta, kako je mogoče, da v zunanje-političnem pogledu ta par ravna v nasprotju z uradnimi stališči Farnesine, ki bi morala hkrati biti tudi stališča Dezele. Okoliščina je se toliko bolj zaskrbljujoča, menita podpisnika vprašanja, ker je Donaggio že pred meseci jasno dokazal svojo naklonjenost Srbiji, in sicer s potovanji v Beograd in sestanki z zastopniki te države. To naj bi dokazovalo natančno usmerjeno politično voljo, spričo katere je zunanje ministrstvo v Rimu že izrazilo negodovanje.

Zaradi vsega tega Travanut in Mioni želita zvedeti, ali deželna uprava soglašala s političnimi pogledi Donaggia in Savina oziroma, v nasprotnem primeru, kaj namerava ukreniti za to, da se kaj takega ne bo ponovilo.

OBVESTILO

Izlet v neznano

Genjene bralce, ki so se prijavili za izlet v neznano, obvesčamo:

Cilj izleta je kraj v Sloveniji, zato ne pozabite vzeti s sabo osebne izkaznice oz. potnega lista.

Nekaj ur bomo preživeli na prostem. Če bo slabo vreme, vzemite s sabo dežnik ali lahek dežni plašč.

Prostori v avtobusih niso oštevilčeni - vsakdo torej sede na sedež, ki je prost. Prva dva sedeža poleg vstopnih vrat na avtobus morata ostati prazna.

Kosilo bo ob ca. 13.30.

Mize v restavraciji so za stiri, šest ali osem oseb. Rezervacije za morebitne skupinice zal niso možne.

Vse podrobnosti bodo sproti objavljene v avtobusu.

Povratak je predviden okoli 20. ure.

Vozni red avtobusov je naslednji:

Avtobus št. 1: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Miljah in na uredništvu našega dnevnika v Trstu. Odhod iz Milj (avtobusna postaja št. 20 nasproti Kmetijske zadruge) ob 8.30, iz Zavelj (nasproti bencinske crpalke) ob 8.40 in iz Trsta (Trg Oberdan) ob 9. uri.

Avtobus št. 2: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v kulturnem domu »Preseren«. Odhod avtobusa iz Doline (telovadnica) ob 8.30, iz Boljunca (na Gorici) ob 8.35, iz Borsta

(pri Mahnicu) ob 8.40 in z Zrepca ob 8.45.

Avtobus št. 3: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili na Goriskem in v Salezu. Odhod avtobusa iz Stan- dreza (pred cerkvijo) ob 7.45, iz Doberdoba (pred cerkvijo) ob 8. uri, iz Sempolaja ob 8.30, iz Saleza ob 8.40, iz Zgonika ob 8.45, iz Gabrovca ob 8.55 in iz Bozjega polja ob 9.05.

Avtobus št. 4: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Prosvetnem domu na Opčinah, a stanujejo na Opčinah, pri Ferlugih, Banih in v Repnu oz. Colu. Odhod avtobusa je ob 8.45 z avtobusne postaje na Narodni ulici (pizzeria Rino).

Avtobus št. 5: v ta avtobus vstopijo izletniki, ki so se prijavili v Nabrežini in v Prosvetnem domu na Opčinah, a stanujejo v vaseh od Nabrežine do Bazovice. Odhod avtobusa je ob 8. uri iz Nabrežine (avtobusna postaja na pokrajinski cesti), ob 8.15 iz Križa (avtobusna postaja), ob 8.25 s Proseka (gostilna Luxa), ob 8.35 iz Trebč (pred spomenikom), ob 8.40 iz Padric (gostilna Dolina) in ob 9. uri iz Bazovice (pred cerkvijo).

Za morebitna pojasnila se nasi izletniki lahko poslužijo telefonske številke 662658 danes od 15. do 16. ure in od 19. do 20. ure.

NA OBALNI CESTI

Štirje ranjeni pri trčenju treh avtomobilov nad Brojenco

Na Obalni cesti nad Brojenco so se včeraj zaleteli trije avtomobili, pri čemer so bile štiri osebe ranjene, a promet je bil nekaj časa oviran. Avtomobil alfa romeo 164, ki je bil namenjen proti Sesslanu in ki ga je upravljal 32-letni Damon Frank Persoglia iz Trzica, se je celno zaletel z opel vectro, ki je prihajal iz nasprotni smeri in je ravnokar zavijal proti Križu. Za volanom vectre je sedel 46-letni Giancarlo Veronelli, ki je ostal nepoškodovan, medtem ko so Persoglio odpeljali v bolnišnico, kjer pa so ga zatem tudi od- slovili s prognozo okrevanja v 15 dneh. To se ni bilo vse. V Veronellijev avto se je silovito zaletel citroen XM z beneško registrsko tablico, v katerem so bili sofer in dva potnika, ki so jo tudi najhuje skupili. Sofer, 69-letni Giuseppa Sitta, se bo na ortopedskem oddelku glavne bolnišnice zdravil 40 dni, 63-letna Mirella Conterno bo prav tako na ortopedskem od- delku ostala 30 dni, 66-letna Flavia Galler pa se bo 20 dni zdravila na kirurškem oddelku v katinarski bolnišnici.

Padel z jadrnice

Ceprav je bil plavalec izurjen, jadrnice le ni mogel dohiteti: veter je bil močan in jo je nosil hitreje od njegovih zamahov. Na srečo so kopalci z brega opazili, kaj se dogaja in so so nemudoma po telefonu pokli- cali na pomoč. Izvidniški coln karabinerjev, ki je bil v bližini, je kaj kmalu moskega rešil iz nič kaj prijet- nega položaja. Dogodek se je pripetil včeraj popoldne v bližini Miramara, kjer je 60-letni Luigi Dick iz Trsta plul s svojo jadrnico. Karabinerjem je pojasnil, da je opravljal razna dela, pri čemer je uporabljal tudi le- stev. Ta pa se je prevrnila in je padel v morje.

GLEDALIŠKI PROJEKT / VČERAJ URADNA PREDSTAVITEV

»Rizarna ne sme ostati samo spomenik grozot«

Zamisel Renata Sartija bodo izvedli v soboto, prvega julija

Rizarna ne samo kot kraj tragicnega spomina, temveč tudi kot prizorišče sodobnega dogajanja, se pravi kot znanilka življenja. To je pomemben preskok, ki ga je v zadnjem času opravil odbor, ki vodi »Muzej Rizarna«, tega premika pa ne bi bilo - kot je včeraj najbolj naravnost povedal zgodovinar Galliano Fogar - če s tem ne bi soglasala nova občinska uprava. In v niz pobud, ki naj Rizarni odvzamejo »pokopalski pečat«, sodi tudi gledališko-glasbena prireditev ob 50-letnici zmage nad nacifasizmom in zaključka druge svetovne vojne. Projekt, ki uživa široko podporo javnih ustanov in krajevnih uprav, so podrobneje predstavili včeraj v sinji dvorani trzaskega zupanstva. Kot smo že napove-

dali, bo gledališki dogodek v soboto, 1. julija okrog 22. ure v prostorih Rizarne.

Zamisel se je porodila že pred časom Renatu Sartiju ob prebiranju knjige Marca Coslovicha I percorsi della sopravvivenza (Poti preživetja), v kateri je zbral vrsto pričevanj preživelih taborišč v Rizarni. Coslovich, ki je knjigo pripravil v sodelovanju z Dezelnim institutom za zgodovino odporniškega gibanja v FJK, je Sartiju posredoval se vrsto drugih pričevanj, ki niso našla prostora v knjigi. Pri oblikovanju projekta za gledališki dogodek se Sarti poslužil že spisov in pričevanj, ki so jih zbrali Silva Bon, Albin Bubnič, Ricciotti Lazzerro, Giovanni Postogna in Carlo Schiffer. Po tej začetni fazi je Sarti začel iskati »sodelujoče« v različnih vlogah in presenetljivo, kot je včeraj sam poudaril, je takoj našel na pozitiven odziv. Giorgio Strehler, na katerega se je Sarti takoj obrnil, mu je bil namreč dejal, naj se kar posluži njegovega imena kot vabe, saj iz te moke ne bo kruha. Vendar pa je bil Strehler, ki bo tokrat nastopil kot recitator, slab prerokovalec, saj so se za projekt, ki ga med drugim podpirajo vse državni odbor za proslavo ob 50-letnici konca druge svetovne vojne in združenja bivših partizanov, deportirancev in političnih preganancev, takoj ogrele javne uprave začeti z deželno. Tako bodo uresničitev zamisli, ki jo bo kot pro-

ducent realiziral Teatro StudioGiallo, finančno omogočili Dezela FJK, Pokrajina, Občina, Sklad za Trst, Odbor Trieste2000, Goethe institut in Dezelni urad za turistično promocijo. Pri realizaciji pa sodelujejo Stalno gledališče FJK, milanski Piccolo Teatro, občinska operna hiša Verdi, skupina La Contrada in člani Slovenskega stalnega gledališča, ki zaradi finančnih težav zaznavneje ne more nastopiti. Zaradi vsebinske naravnosti je pobudo odločno podprl vsedržavni odbor za proslavo ob 50-letnici, pokroviteljstvo pa ji je dodelil tudi predsednik države.

Takega odmeva so bili seveda veseli tudi predstavniki trzaskе občine, ki so bili v projekt vpleteni že od vsega začetka. Odbornik za kulturo Roberto Damiani je med drugim poudaril, da je gledališka prireditev v Rizarni ponoven dokaz o ovrednotenju tega spomenika, za kar se sedanja občinska uprava dosledno zavzema. Muzej pa končno začneja zadobivati vecplastno podobo, za kar gre zasluga upravnemu odboru samega muzeja in pa Občini, je podčrtal ravnatelj občinskih muzejev Adriano Dugulin.

Vsem, ki bodo omogočili, da se bo končno njegova zamisel uresničila, se je včeraj zahvalil tudi Roberto Sarti. Pred njim v imenu producenta tudi Maurizio Soldà. Avtor knjige Marco Coslovich pa je bil

Z včerajšnje predstavitve na Občini

nadvse vesel, da bo njegova knjiga zazvela v drugo, in sicer kot osnova za gledališko predstavo. Ko bi namreč zbrana pričevanja ostala v knjigi, po kateri navadno segajo le zgodovinarji ali (vcasih mako prisiljeno)

studentje, bi imela veliko manjši učinek. Kru- to poglavje zgodovine, ki se je odigralo v Rizarni, pa mora spoznati čim širši krog ljudi, predvsem mladi, ki niso vselej najboljše informirani. (bip)

Kresovanje na Padričah

Jutri bodo v raznih vaseh na Trzaskem zagoreli kresovi, dokaz navezanosti slovenskih ljudi na kulturno izročilo prednikov. Ponekod bo starodavna tradicija kresovanja povezana s peštrimi kulturnimi programi. Med temi kraji so Padriče, ki bodo s praznovanjem ivanovega začeli že danes, ko bodo ob 20.30 v Kraljevem skednju odprli zanimivo razstavo starih solskih potrebscin in dokumentov z naslovom »V soli je bilo nekoč tako«. Ob tej priložnosti bo nastopila pevska skupina Stu ledi. Jutri se bo praznovanje nadaljevalo s kresovanjem pri Drasči ob zvokih trebenske godbe V. Parna, se pred tem pa bo v Kraljevem skednju tradicionalno nagrajevanje najlepšega venčka. Ko bodo plameni kresa nekoliko krotkejši, pa se bo začel nočni orientacijski pohod. Vpisovanje pri kresu med 20.30 in 21.30.

BOLJUNEC / KONEC TEDNA

Šagra sv. Ivana z vrsto zanimivih spremnih pobud

V soboto orientacijski pohod, v nedeljo ex tempore za otroke

Redno kot letni casi se vsako leto prav okrog teh dni pojavlja na prireditvenem prizorišču šagra, ki jo Boljuncani posvečajo svojemu zavetniku sv. Ivanu. Letos se praznik, ki ga vaščani, v prvi vrsti pa odbor KD France Prešeren, prirejajo na Jami, začne natančno na predvečer svetnikovega goda, v petek, 23. t.m. Začenja se tako na tisti magični dan, ko v noč zazarijo kresovi in se - kot pravi bajka - srečnemu smrtniku s praprotnim semenom v žepu razkrijejo skrivni zakladi zemlje in mu narava spregovori.

Petkov večer bo posvečen predvsem mladim, ki bodo po običajnem kresu lahko zaplesali ob zvokih rock skupine Mamafastalla. Šagra bo nato trajala vse do ponedeljka, vsak večer je predviden ples s skupinama, kot sta Happy day in Status Symbol, v nedeljo popoldan pa nastop koprskе folklorne skupine Mandrac. Posebno pozornost pa za služita obe spremni pobudi, namenjeni v prvi vrsti mladim: že danes bo od 10. do 12. in od 15. do 16. ure na sedežu društva (v gledališču) potekalo vpisovanje za letosnji orientacijski pohod po vaškem okoliščju. Če že ne obvezna, je prijava k sodelovanju svetovana, pohod pa bo na vrsti v soboto, od 10. ure dalje izpred trgovine »pri Radotu«. Druga zanimiva pobuda boljunske mladine je likovni ex-tempore, ki se bo letos odvijal na temo »Boljunc v prihodno-

sti«. Vsi, od malčkov do srednjesolcev, se lahko prijavijo naravnost v nedeljo dopoldne, od 10.30 do 12. ure, v gledališču dvigajo ozigosan list in nato prosto ustvarjajo. Nagrajevanje je predvideno med nedeljskim kulturnim sporedom. (dam)

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel v Trstu sporoča, da je na razpolago se nekaj mest za hribovsko letovanje od 3. do 13. julija na Medvedjem Brdu in za obmorsko letovanje v Portorožu od 31. julija do 10. avgusta. Vpisovanje bo odprto do zasedbe se prostih mest. Informacije dobite pri ravnateljstvu tel. 573141.

V Avstraliji umrl kriški rojak Vinko Švab

Kriška sekcija VZPI-ANPI »Evald Antonic-Stojan« se je s krajšim dopisom spomnila sovaščana in bivšega borca Vinka Svaba (Brokna), ki je 7. junija letos umrl v daljni Avstraliji, kamor se je po vojni preselil in si ustvaril družino. Vinko Švab se je rodil v Križu leta 1927. Med narodnoosvobodilno borbo je bil pripadnik slavne Kosovelove brigade in 9. korpusa. Po osvoboditvi je bil prostovoljec pri Narodni zasciti v Kopru. Kriški nekdani soborci se ga spominjajo kot prijaznega, redkobesednega in sposobnega cloveka, ki je z zavzetostjo izpolnjeval svoje dolžnosti. V Avstraliji je zapustil zeno, hčerko in vnuko, v Križu pa brata in sestro z družinama ter številne prijatelje in soborce. Ob njegovi zadnji uri se ga posebej s spostovanjem in hvaleznostjo spominjajo ter izrekajo svojem iskreno sozale G. Bruzi, G. Bogatec, D. Lozar, D. Ciacchi, G. Skabar, N. Sulini, B. Ukmar, O. Kosuta, L. Sedmak, L. Declich, A. Magajna, C. Bogatec, A. Kosubau, N. Kosuta, P. Kosubau, R. Kosuta, F. Sedmak, L. Sulčić, C. Svab, N. Savi, L. Kodric, M. Bogatec, V. Karis in L. Caharija.

Damiana Ota

GROČANA / PREGLED PROBLEMOV PESKA, DRAGE IN GROČANE

Soočenje z občinskimi upravitelji

Prisluhniti glasu prebivalcev, njihovim željam in potrebam, seveda tudi poiskati primerno oziroma možno rešitev le-tem: zahtevnega programa se loteva nova dolinska občinska uprava, ki je svojo »pot po vaseh« začela prejšnji torek zvečer v prostorih gročanske srenjske hiše. Javno srečanje je bilo namenjeno vaščanom Gročane, Peska in Drage, poleg zupana Borisa Pangerca pa so jim prisluhnili se odborniki Milan Lovriha, Dario Brajnik in Damjan Raseni ter svetovalec Toni Gheršinih in Igor Tul.

Kot domaćinu je prvi pozdrav pripadal Raseniju, uvodno izhodišče za razpravo pa je ponudil zupan s svojim vabilom k čimsirski razpravi o problemih, ki vascane tega kraskega kotička dolinske občine najbolj zuli. Seznama se je lotil David Petaros, ki je kot glasnik v imenu vseh prenesel vrsto večjih in manjših zahtev oziroma težav treh vasi.

Tudi Gročana se srečuje s prenasitenostjo pokopališča: problem se je že pred leti pojavil v Mackoljah, vse hujsi je tudi v Dolini, v Gročani pa stvar zaostruje se posebnost podtalne plasti, ki podaljšuje predvideno dobo trohnenja trupel. Prekop torej ne more

biti niti zacasna rešitev, zato vaščani predlagajo razširitev pokopališke površine, morda na sosednja zemljišča. Z obvezo, da bo uprava kmalu vzela v postev nevzdržno stanje, pa je Pangerc opozoril na dolge »tehnicne roke« javnih uprav in - ne nazadnje - na finančno plat vprašanja. Vsekakor naj bi v kratkem občinski tehnični urad poskrbel vsaj za uradno preveritev stanja na gročanskem pokopališču.

Vzdušje se je zaznavno razžive- lo, ko je bil govor o regulacijskem

nacrtu oziroma o prilagoditvenih nacrtih, ki naj bi ta osnovni občinski dokument uredili po eni strani v smislu deželnih in državnih zakonov, po drugi strani pa v upoštevanju zahtev in potreb krajevnega prebivalstva. Se prejšnja občinska uprava je poskrbela za izdelavo posodobitve območij skupnega interesa s t.i. varianto št. 12. Sklep naj bi bil po besedah odbornika Lovrihe tudi kmalu odobren oziroma veljaven. Veliko bolj občuteno pa bo seveda

posodabljanje občinskega regulacijskega nacrtu na preostalih območjih, ki se seveda dotikajo tudi zasebne lastnine. Pri tem se je razprava še posebej zaostrila, saj so vaščani Gročane, Drage in Peska očitali upravi, da je z odpravo zazidljivosti na večini okoljskih zemljišč pospešila izseljevanje domaćinov, ki si ne morejo ustvariti svojega doma v vasi in so zato »prisiljeni«, da se selijo denimo v mestno okolje. Duhov ni pomiril niti daljši poseg svetovalec Igorja Tula, ki je obrazložil vrsto neizogibnih pogojev, ki jim na osnovi obstoječih deželnih zakonov mora zadostiti tudi občinski regulacijski nacrt. Med drugim mora slednji upoštevati razmerje med številom prebivalstva in površino občinskega območja, razmerje, ki ga ne nazadnje pogojuje tudi se ne »zamrznjen« demografski padec. Morda upravičenim (o tem je sicer težko odločiti) zahtevam prebivalstva je ze Pečenikova uprava skušala zadostiti s sklepom, ki ga je na zadnji seji odobril prejšnji občinski svet in se v besedilu zavzema za uvedbo hitrejših oz. olajšanih postopkov pri popraviljanju his v starih vaskih jedrih. Izdelava t.i. variante št. 14 je poverjena inženirju Costi, ki bo v

nacrt vnesel vse ze izrazene predloge prilagajanja stvarnim potrebam, nacrt pa bo nato na ogled vsem občanom, ki bodo lahko izrazili svoje pripombe. Iz vrst vaščanov je prišel zanimiv predlog, za katerega pa se mora zavzeti predvsem občinska uprava: vrsto prosenih za zidanje novih stanovanjskih his naj bi vzela v pretres posebna komisija, ki naj bi seveda odlocala o resnični upravičenosti zahteve in preverila dejansko potrebo po določanju novih zazidljivih površin. To naj bi - po mnenju prisotnih - podkrepilo tudi prizadevanja za ohranitev tradicionalnega krajevnega narodno-družbenega ravnovesja.

Pretnost pokopališča in neodgovarjajoči regulacijski nacrt sta bila poglavitna problema, na katera so opozorili vaščani Gročane, Peska in Drage na torkovi seji. Ob tem pa je bila se vrsta manjših, ceprav nezanemarljivih vprašanj, kot so okrepitev javne razsvetljave, popravila cest, ureditev grezničnega omrežja in razna čiščenja.

Podobno srečanje, tokrat z mladimi občani, se obeta ze prihodnji teden, ko je zupan povabil na razgovor fantovske in dekliske breskih vasi.

V PONEDELJEK V TRSTU

Srečanje z Ostermanom

Sekretarja ministrstva za kulturo povabili SKGZ in ZSKD

Zamejski kulturni stvarnosti se ne pišejo najboljši. Težave finančnega značaja v dobri meri omejujejo dejavnost in razvoj posameznih kulturnih segmentov in obenem preprečujejo vsakršno načrtovanje.

K temu je treba dodati še druge elemente, ki dvigajo zaskrbljenost in ki marsikdaj posameznikom in skupinam jemljejo potrebne energije. Vazno je torej, da znotraj naše stvarnosti začnemo poglobljeno razpravo okoli teh vprašanj in da poiscemo primerne odgovore na zastavljena vprašanja. To velja tako v odnosu znotraj naše skupnosti kot tudi v odnosu do matične domovine.

V okviru takšnega raz-

misljanja sta Komisija za kulturo pri SKGZ in ZSKD povabili na srečanje v Trst državnega sekretarja ministrstva za kulturo RS Jozeta Ostermana, s katerim se bomo pogovorili v prvi vrsti o novem zakonu za kulturo ter sploh o vprašanih kulturnega značaja, ki so vezana na odnose med zamejstvom in matico.

Srečanje je odprtega značaja in se ga zato lahko udeležijo vsi, ki jim je pri srcu zamejska kulturna stvarnost in ki želijo prispevati svoj pogled pri odpravljanju zdajšnjih težav.

Srečanje z državnim sekretarjem Jozetom Ostermanom bo v ponedeljek, 26. junija, ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška v Trstu.

KMEČKA ZVEZA

Prijava škode po neurju

Kmečka zveza je takoj po neurju 14. junija, ki je prizadelo vso trzasko pokrajino, nastopila pri krajevnih občinah in deželni upravi, da se v korist prizadetih izkoristijo možnosti vsedravnega solidarnostnega sklada. Z namenom, da bi pristojnim oblastem olajšali cenitev škode, ki jo mora po zakonu stev. 185 iz leta '92 opraviti v roku tridesetih dni od datuma, ko je bila škoda povzročena, vabi Kmečka zveza vse kmete, ki so škodo utrpeli na kmečkih strukturah (stavbah, rastlinjakih, podpornih zidovih, kmečkih oziroma poljskih poteh, itd.), da jo čimprej prijavijo v uradih Zveze, ki jo bo nato posredovala pristojnim oblastem.

vabi na

kres

jutri, 23. t.m. zvečer
na Openski "PIKLC" - nasproti strelišča.

Kresovali bomo s pomočjo slovenskih zamejskih skavtov, ob petju, igri, prigrizku in zabavi.

Šagra na Jami

od 23. do 26. t.m. v
BOLJUNCU

Igrale bodo skupine:
Mamafastalla,
Happy day in
Status Symbol

Vabljeni!

Sveta Grgica. Za družabnost bosta igrala harmonikasa Liso in Gusto iz Spetra. Vljudno vabljeni!

KD RDEČA ZVEZDA v sodelovanju s civilno zascito obuja običaj kresovanja. Kres bo zagorel jutri, ob 21. uri vrh Vhka v Salezu.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV CGIL iz Nabrezine organizira v nedeljo, 25. t.m. enodnevni izlet v Goriska brda. Za se informacije tel. na st. 200698 sli 200036.

KROZEK "Mitteleuropa" prireja v nedeljo, 2. julija izlet-ekskurzijo v Kotischach-Mauthen (Koroška) na ogled tamkajšnjega muzeja prve svetovne vojne. Informacije nudijo v ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uri na sedzu v Ul. dell'Agro 1 (tel. st. 394509).

Družino Leonide,
Giovannina in Davida je
osrečil

Natan

Z njimi se veseli

SKD Cerovlje -
Mavhinje

ČESTITKE

Danes bo dve svečki ugasnila naša draga TIANA. Da bi bila vedno tako pridna in ubogljiva ji zeli nono Franco.

Danes v Repnicu praznuje naša draga žena, mama in nona IVANKA BLAZINA 70. rojstni dan. Da bi se mnogo let zdrava in vesela rozce brala ji iz srca želijo vsi njeni.

ŠOLSKÉ VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesca solnike, da Zgodovinsko društvo za južno Primorsko in Izob. center Modra organizirata zanimive "Poletne tečaje slovenskega jezika" na slovenski obali. Tečaji so namenjeni vsem, ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovenščine oz. bi radi spoznali Slovenijo in njeno kulturo. Prijave do 30. junija na naslov: "Izob. center Modra", II. Prekomorske brigade 43/E, 66000 Koper - Slovenija, tel. st. 0038666/23235 v ponedeljkih in sredah od 16.30 do 19. ure. V uradu SSS je na razpolago vsa dokumentacija.

OBVESTILA

TABORNIKI RMV obvesčajo svoje člane, da bo dvodnevno taborjenje 24. in 25. t.m. Zbirališče ob 10. uri pri spomeniku v Doberdobu.

SD ZARJA - Bazovica vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo v Bazovskem domu danes, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila, volitve in 3. razno. Vljudno vabljeni!

DRUŽABNE IGRE, ek-skurzije, ustvarjalne delavnice, srečanja z umet-

niki, odkrivanje naravnega in kulturnega bogastva slovenske Istre... in se marsikaj drugega in prijatelja je v načrtu ob 2. koloniji Spoznajmo Istro - spoznajmo se v Istri, ki bo od 19. do 26. avgusta t. l. na Debelem Rtiču pri Ankaranu. Kolonija je primerna za najstnike od 11. do 15. leta. Podrobnejše informacije lahko dobite v uradih ZSKD - od ponedeljka do petka ob 9. do 14. ure, tel. st. 635626. Rok za prijave do 30. junija 1995.

MALI OGLASI

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Sposobni in zainteresirani naj tel. na st. 040/368705.

ŽAZIDLJIVO zemljišče, komunalno opremljeno, 7201 kv.m v Vrhovljah, ob cesti proti Sezani, prodam. Telefon 420243 med 18. in 21. uro.

TROSOBO stanovanje oddam studentom ali nezavidencim osebam tudi za krajše obdobje. Pismene ponudbe poslati na Publilit, Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro "Univerza".

NA PRODAJ je skoraj nova pisarniška oprema. Tel. 212753.

ISCENO kuharsko pomočnico s prakso. Tel. st. 226112 od 12. do 14. ure ter od 19. do 20. ure.

KMETIJSKA ZADRUGA v Trstu isče delavca-prodajalca z delavno prakso kot mehanik. Klicati od 8.00 do 12.30 in od 15.30 do 18.00 na telefonsko številko: 382555.

ISCEN delo kot gospodinjstva pomočnica, nega starejših oseb ali varstvo otrok. Tel. 0038667-89311.

25-LETNO dekle z večletno delovno izkušnjo isče resno zaposlitev tudi kot hišna pomočnica ali za oskrbo ostarelih. Tel. st. 200882.

26-LETNO dekle isče kakršnokoli delo, prakso ima v pekarni. Tel. st. 228990 ali 225257.

KUPIM stanovanje v središču Trsta, višje nadstropje z dvigalom (možnost odkupa samo gole lastnine). Tel. na st. 225530 ali 630171 v večernih urah.

ODDAM v najem hišo na Krasu, možno tudi kot ambulanto. Tel. st. 229227 ali 200175.

PRODAJAMO stanovanje 130 kv. m in garazo 25 kv. m na Opčinah. Tel. st. 213860 od 20. do 21. ure.

NA PRODAJ majhen in urejen zenski butik v centru mesta. Tel. 370947 ali 00330/239804.

PRODAM avto Alfa 75, letnik '88. Tel. st. 228547.

PRODAM ape 50 furgon, letnik '93 v odličnem stanju. Tel. st. 212095.

OSMICO je odprl Ladi Rebul, Repnic 2.

OSMICO je odprl Maksi Komar, Log 243. Toci belo, črno in vitovsko.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Zerjalu.

OSMICO imata odprto Magda in Slavko Skerlj, Zgonik 15/a.

OSMICA je odprta v Sabilicah (Jamlje) v novi kleti pri Virgilu Radetiču.

PRISPEVKI

Ob 28. rojstnem dnevu Andreja Razem darujeta stariša in brat 50.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

Ob obletnici smrti dragega Leopolda Azmana darujejo žena in otroci 100.000 lir za Dijasko matico.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilijice) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

Ob prvi obletnici smrti dragega moza in očeta Marjota Coka darujeta žena Anica in hči Marjuka z družino 100.000 lir za Sklad Mitja Cuk.

V spomin na bratranca Ivana Coka darujeta Marija in Mirko Cok 50.000 lir ter družini Zerjul in Se-devci 100.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

Namesto cvetja na grob Ivana Coka darujeta Amelia in Srečko Glavina 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

V zahvalo za voscila daruje Gabrijela Vuga 50.000 lir za Društvo slovenskih upokoencev.

V spomin na Milko Ban vd. Cijak darujeta Elda in Livio 30.000 lir za KD Prosek-Kontovel in 30.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V spomin na Milko Ban vd. Ciani darujejo kolegi NSK in OZE 140.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na Milko Ban vd. Ciani darujejo uslužbenci SKGZ, ZSSDI in ZSKD 100.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na drago Milko Ban darujeta Sergij in Wilma 50.000 lir za AO Jaka Stoka.

Namesto cvetja na grob drage Milke Ban darujejo Marija, Nadja in Irmgard 40.000 lir za AO Jaka Stoka, 40.000 lir za MPZ Vasilij Mirk in 20.000 lir za prosek cerkev.

V spomin na Milko Ban darujeta Angel in Mara 25.000 lir za SD Primorje.

V spomin na Marijo Starc darujeta Angel in Mara 25.000 lir za Godbeno društvo Prosek-Kontovel.

V spomin na Irene Suc darujeta Angel in Mara Blazina 20.000 lir za KD Prosek-Kontovel.

V spomin na Ivana Coka daruje družina Donati 30.000 lir za Skupnost družina Općine.

V spomin na Ivana Coka darujeta Bruna in Dora Cok 30.000 lir za Skupnost Družina Općine.

Vanda in Srečko Gruden darujeta 200.000 lir za elektrifikacijo zvonov in samostorski cerkvi.

Namesto cvetja na grob Alojzije Franetic daruje družina Stoka 100.000 lir za Prosvetni dom Općine.

Namesto cvetja na grob Milke Ban darujeta Nevenka in Vinko 50.000 lir za MPZ Vasilij Mirk.

V počastitev spomina Bogomira Coka darujeta družini Zerjul in Zerjal 50.000 lir za KK Adria.

V spomin na Ivana Coka darujeta Nevenka in Radi Pecar z družinama 50.000 lir za Kulturni dom v Lonjerju.

V spomin na Mirka Coka darujeta Radi in Dorica Pecar z družino 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

V spomin na Mirka Coka darujeta Nevenka in Vinko 30.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

V spomin na Ivana Coka in Mirka Coka darujeta Giorgio in Dorica Mocilnik 50.000 lir za gradnjo Kulturnega doma v Lonjerju.

22. 6. 1984 22. 6. 1995

Minilo je 11 let odkar je umrl dragi

dr. Vlado Berginc

Z ljubeznijo se ga spominja
žena Lidija
Trst, 22. junija. 1995

22. 6. 1993 22. 6. 1995

Glavko Turk

Dan za dnem si med nami.

Tvoji dragi
Trst, 22. junija. 1995

VČERAJ-DANES

Danes, CETRTEK, 22. junija
AHAC

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.43 - Luna vzide ob 1.52 in zatone ob 15.49.

Jutri, PETEK, 23. junija
PINA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 24,6 stopinje, zračni tlak 1021,5 mb narasca, veter 7km na uro severovzhodnik, vlaga 66-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILA STA SE: Sara Babich in Davor Paris.

UMRLI SO: 84-letni Tommaso Petkovich, 74-letna Giuseppina Malatesta, 76-letni Leopoldo Benčina, 64-letna Vittoria Bole, 92-letni Nazario Angelini, 24-letni Davide Zivec, 87-letni Renato Giovanelli, 88-letna Anna Woyнар.

MESEC KUHINJE

* PRILOŽNOST

* ZA DOBRE

* POSLE

EDI MOBILI

- EDINO PRODAJNO MESTO -

TRST - Ulica Baiamonti 3

Tel. (040) 820766

GRATTAROLA

POHISTVO Z DOLGO TRADICIJO

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 19., do NEDELJE, 25. junija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev drevo-red 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2, Largo Sonnino 4, Mazzinijev drevo-red 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 660438).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije

KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 18.30, 21.30
»L'amore molesto«, r. Mario Martone.

EXCELSIOR - 18.15, 20.15, 22.15 »Un'avventura terribilmente complicata«, r. Mike Newell, i. Hugh Grant.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.00, 19.00, 20.30, 22.00 »Der Golem«, r. Paul Wegener.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.45, 22.15 »Le ali della libertà«, i. Tim Robbins, Morgan Freeman.

NAZIONALE 1 - 17.00, 19.30, 22.00 »Pulp Fiction«, i. John Travolta, Uma Thurman.

NAZIONALE 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Forrest Gump«, i. Tom Hanks.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Quattro matrimoni e un funerale«, i. Hugh Grant, Andie McDowell.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ed Wood«, i. Johnny Depp, Martin Landau.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »La casa della goduria anale«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.45, 18.30, 20.15, 22.10 »Pronti a morire«, i. Sharon Stone, Gene Hackman.

ALCIONE - 20.15, 22.00 »Come due cocodrilli«, i. Fabrizio Bentivoglio, Giancarlo Giannini.

LUMIERE - 18.30, 20.20, 22.15 »Il pretek«, i. Tom Wilkinsons, prepovedano mladini pod 14. letom.

PIREDITVE

DEKLISKI ZBOR Devin in Fantje izpod Grmade vabijo v soboto, 24.t.m., ob 20.30 na zaključni koncert v novi stivanski cerkvi. Kot gost bo nastopil MPZ Medvode.

SD PRIMOREC prireja 24. in 25. t.m. vsakoletni

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34), Op.: ukinjeno ob praznikih
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)
7.50	(IC)	TERGESTE - Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27. 8.
		Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34)
19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinjen od 31.7. do 26.8.)
7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) Opčine (10.05), Sežana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sežana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sežana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sežana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER
6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sežana (5.31), Opčine (5.40)
10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sežana (10.05), Opčine (10.14)
16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sežana (16.01), Opčine (16.10)
19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sežana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity E - ekspressni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

OB ZAKLJUČKU FOTOGRAFSKE RAZSTAVE

Pogovor o Benečiji danes in včeraj

Stvarnost je danes bistveno drugačna vendar se še poznajo posledice pritiskov

V torek se je v Kulturnem domu zaključila fotografska razstava Benečija v vojni in miru, ki so jo pripravili ZSKD, pokrajinski odbor VZPI-ANPI in uprava Kulturnega doma. Ob tej priložnosti so pripravili tudi pogovor - razpravo o Benečiji danes in o stikih med Gorisko in Benečijo. V bistvu je slo za oceno beneske stvarnosti, ki so jo podali ljudje, ki niso Benecani, so pa z benesko stvarnostjo imeli ali imajo določeno povezavo. Rudi Pavšič, urednik Novega Matajurja, je izpostavil predvsem zdajšnji položaj Slovencev iz videmske pokrajine ter se posebej zaustavil pri vprašanih večdesetletnega, nacrtnega brisanja narodnostne identitete. Stoletno obdobje nacionali-

stičnih in etnicnih pritiskov na beneskega cloveka je prav v zadnjem času zabeležilo vidno nazadovanje. V ljudeh se je namreč okreplil narodnostni ponos in vse več je takih, ki se prepoznavajo za Slovence in se temu primerno tudi obnašajo.

Silvino Poletto je iznesel nekaj osebnih spominov iz obdobja, ko je kot partizanski borec deloval v Benečiji. Ob tem se je vprašal, zakaj se ni Goriska znala primerno vključiti v mednarodni kulturni festival Mittelfest in zakaj se je doslej zamudilo toliko priložnosti, da bi se Benečija in Goriska drugace, bolje povezali in skupaj tudi kulturno in drugače nacrtovali.

Partizanski komandant Giovanni Padoan - Vanni

je ugotovil, da je od neke skupnosti, ki je več kot sto let trpela etnično brisanje, težko pričakovati, da se bo v kratkem ponovno narodnostno in jezikovno osvestila. Gre za procese, ki zahtevajo veliko časa in dela in zato so znaki nove beneske renesanse, ki prihajajo prav v zadnjih casih iz Nadiskih dolin, vzpodbudni in dobrodošli. Mario Memi je podčrtal, da je treba o teh problemih govoriti javno in jih posredovati predvsem mlajšim generacijam. Samo tako bomo lahko precili, da se sirijo lazne in demagoge zgodovinske resnice, kar velja tudi za polpreteklo obdobje na Goriskem in v Benečiji. (Srečanja ob zaključku razstave - Foto Studio Reportage).

GLEDALIŠČE

FESTIVAL AMATERSKIH GLEDALISČ (Na gradu) v soboto, 24. junija ob 21.15: "Cercasi tenore". Izvaja skupina Estravagario teatro iz Verone.

RAZSTAVE

V nekdanjih zaporih na gradu je do 9. julija odprta razstava Euroart 95. Razstavljene so slike, fotografije in instalacije. Obisk je vsak dan, razen ponedeljka, od 9.30 do 13. ure in od 15. do 19. ure.

IZLETI

SPD Gorica v nedeljo, 25. t.m. izlet na Ojster-nik. Prevoz z lastnimi sredstvi. Kosilo iz nahrbtnika.

Društvo prireja od 6. do 9. julija izlet v Dolomite (skupina Brenta) Prijave in informacije pri Klemsetu.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - TAJNISTVO GORICA obvesča clane, da je do 30. junija rok za prijavo na enotedenski seminar za slovenske sol-nike, ki bo v Cerknici zadnji teden avgusta-Prošnje sprejema tajnistvo sindikata.

PRIREDITVE

SKPD FRANCISEK BORGIIA SEDEJ iz Ste-verjana vabi na **25. FESTIVAL** Med Borovci v Steverjanu. Sobota, 24. junija, ob 20.30: otvoritev festivala, odprtje razstave domacina Mirka Maraza, odprtje razstave brskih vin; sledil bo ples z ansamblom Mak in pevcem Edvinom Fliserjem. Nedelja, 25. junija, ob 20.30: ples z ansamblom Alpski Kvintet. Deloval bo dobro zalozen buffet.

V KOMORNI DVORANI KATOLISKEGA DOMA bodo drevi, ob 20.30, predstavili glasbeno zbirko pesmi "Za staro pravdo". Zbirka zajema 23 skladb pretežno primorskih avtorjev.

KD RUPA PEC in OBCINA SOVODNJE vabita na 14. občinski praznik v Rupi. Program: petek, 23. junija, 20.00 - tek-movaje v brskoli z bogati nagradami; sobota, 24. junija, v Kulturnem domu v Sovodnjah, ob 19. uri: slavnostna seja z govorom župana, nastopom zbora Tabor z Opčin, recitalom društva Rupa-Pec, podeljevanjem priznanj in nagrajevanjem najboljših vin; ob 20. uri v Rupi: ples z ansamblom Zvezde.

V Rupi, na prireditvenem prostoru KD Rupa-Pec pa se nadaljuje razstava in pokušnja vin.

OBVESTILA

TABORNIKI RMV obvesčajo, da bo dvodnevni tabor v soboto, 24. in v nedeljo 25. junija na Vrh pri Sovodnjah. Zbirališče bo ob 10. uri pred spomenikom v Doberdobu.

KINO

GORICA VITTORIA Gorica kinema - 20.45 » It's all true«. Ozvocenje Dolby stereo.
CORSO 17.00-19.30-22.00»Rob Roy«. Igrata Jessica Lange in Liam Neeson.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO (Baldini), C. Verdi 57, tel. 531879.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
AL REDENTORE, Ul. F.lli Rosselli 23, tel. 410340.

POGREBI

Danes, ob 10.30, Nicola Arrigo, iz splosne bolnisnice v Gradiscu; ob 11. uri, Guglielma Mysliwiec, iz splosne bolnisnice v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče.

PO DVEURNI RAZPRAVI

Sinoči vendarle imenovali člane mestne konzulte

D. Sossou, A. Conti in A. Lojk

Po enem letu od umešitve občinskega sveta je bila na sinočni seji vendarle sestavljena tudi petnajstčlanska manjšinska konzulta. Po dveurni razpravi je občinski svet namreč izvolil tri člane omenjene konzulte in vzel na znanje imenovanja, ki so jih že pred časom opravile tri krovne, oziroma strokovne organizacije: SKGZ, ZSKP in Sindikat slovenske sole. Občinski svet je izvolil upokojenega profesorja, oziroma ravnatelja Angela Contija (predlagal ga je načelnik svetovalske skupine Forza Italia), prof. Alessia Lojka (predlagal ga je načelnik svetovalske skupine MSI - AN) ter učitelja Davida Sossoua (predlagala sta ga Igor Komel in Bernard Spazzapan). Conti je prejel dvajset glasov, Lojk sedemnajst, Sossou trinajst. Enako število glasov je prejela tudi Erika Jazbar, vendar pa je izbira padla na Sossoua, ker je po letih starejši. Po en glas sta prejela Boris Tanko Pausig in Milan Koglot. Ena glasovnica je bila bela, ena pa neveljavna.

Konzulta je bila prvič izvoljena pred skoraj dvajsetimi leti, kakor pravijo, z najboljšimi nameni, vendar si nikoli ni uspela priboriti tiste vloge, ki so, ali naj bi ji v začetku namenili. Bo v prihodnje bolj upoštevana? Kar nekaj želja je bilo izrečenih v tem smislu, z ene in druge strani, celo s strani mislovcov. Ker pa je bilo slišati tudi drugo plat zvana, to je o razlogih,

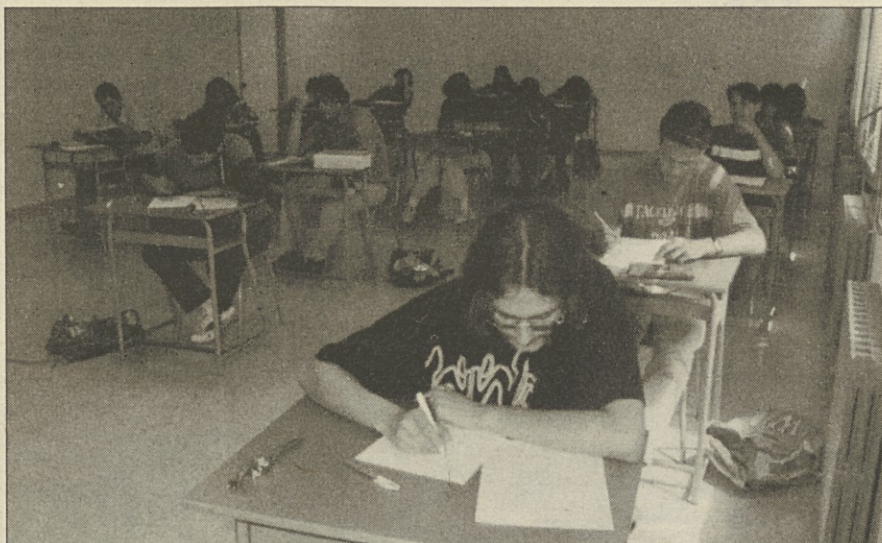
zakaj konzulta ni mogla delovati tako kakor bi lahko, se nam kar dozdeva, da bo najbrž zelo težko izstopiti iz starih tirnic. Poskusiti pa le velja, oziroma je treba.

Pozitivno je že dejstvo, da se je v zvezi z imenovanjem konzulte za etnično manjšino pomisliti velja tudi da bi slovensko manjšino zdaj že lahko tudi imenovali s pravim imenom - razvila dveurna razprava o tistih vprašanjih, ki se jih pogosto sicer obravnava zelo načelno in z lepimi besedami, ki pa v praksi ostajajo zmeraj na mrtvi točki. Sicer je treba, resnici na ljubo zapisati, da je bilo sodelovanje predstavnikov opozicijskih strank v razpravi veliko bolj zavzeto, medtem ko so bili posegi z večinskih klopi bolj medli. Poleg Komela, Spazzapana, Crocettija, Tavagnuttija in Zampara je imel daljši poseg Fiorelli, ki je pokazal na bistvo vprašanja sožitja in na potrebo, da Občina, vendarle ne pravi kakovostni skok in "začne investirati tudi v kulturo (sožitja)". Komel in Spazzapan sta opozorila na sramoto, da po Valentincu občina ni uspela vzeti v službo prevajalca itd. Veliko besedi je bilo izrečenih glede sestave konzulte in pa o potrebi, da se prilagodi pravilnik, medtem ko je Cosma skušal pojasniti ozadje zahteve "takoi-menovane" tretje krovne organizacije o zastopnosti.

POGOVOR NAŠE SODELAVKE Z MATURANTI

Prva preizkušnja je mimo, zdaj pa...

Nekaj vtisov maturantov, ki so se treme kot kaže že otresli in bi radi čimprej končali

Včeraj so se s pisno nalogo iz slovenščine začeli zrelotni izpiti na višjih srednjih solah. Slo je torej zares. Dijaki so imeli na razpolago štiri naslove. Prvi je obravnaval temo osamljenosti mladostnikov in njihovega odnosa s starši. Za uvod je bil naveden podatek statistične raziskave, ki jo je opravil CENSIS in sicer, da sedemdeset odstotkov mladih trdi, da ne deli z družinskimi člani ne custovanja ne moralnih vrednot. Kandidat je moral razložiti, kateri so po njegovem mnenju vzroki od tujenosti. Drugi naslov je bil literarni in je od kandidata zahteval, da orise glavna pripovedna dela in umetniško osebnost trzaskeskega pisatelja in letosnjega Prešernovega nagajenca Alojza Rebule. Zgodovinski naslov je po pričakovanju obravnaval tematiko druge svetovne vojne. Formulacija naslova je bila zelo preprosta; dijak je moral povedati, kaj mu konec vojne pomeni.

Cetrti naslov pa je bil specifičen za vsako usmeritev. O tem, katere naloge so izbrali in kako so se pripravili na maturitetno preizkušnjo, smo se pogovorili z dijaki samimi.

Monika iz poklicnega zavoda "Cankar" nam je povedala, da je pisala nalogo o drugi svetovni vojni. V dneh pred nalogo ni bila toliko v skrbeh zaradi naslova, saj je podoben naslov pričakovala. Za pripravo na pisno nalogo pa je predvsem prebirala članke in pisne prispevke na to temo.

Peter, ki obiskuje zavod za zunajo trgovino je bil nekoliko zaskrbljen glede naslovov, tudi če je katerega pričakoval. Izbral je nalogo o drugi svetovni vojni. Na splošno so se mu zdeli naslovi zanimivi. Verno pisanje pa je bilo precej naporno.

Moja prihaja iz Slovenije in obiskuje učiteljske. Izbrala je prvo nalogo o odnosih med starši in otroki, ker sta ji vse pedagogika in psihologija in ker je lahko pisala, kako je

sama to doživljala. Izkušnja se ji zdi pomembna, predvsem ker namerava s studiji nadaljevati. Pred nalogo ni bila zelo obremenjena, saj se je že med letom pripravljala in se marljivo učila.

Na klasičnem liceju je vsak dijak izbral različno nalogo. Alessio pa se je odločil za četrti naslov, to se pravi za klasično temo, ki ga uvaja citat Epikura. Izbral jo je, ker se zanima za klasične in vede in ker je bilo mogoče tematiko aktualizirati. Z naslovi na splošno ni bilo presečenj. Izkušnja se mu zdi pomembna in nanjo se dijaki v bistvu pripravljajo vseh pet let. Poleg tega nudijo zrelotni izpiti možnost, da dijak pokaže svoja oseba zanimanja.

Jutri bodo na poklicnem zavodu pisali nalogo iz trgovinstva, na zavodu za zunajo trgovino iz knjigovodstva, na učiteljsku iz pedagogike in na klasičnem liceju iz latinscine.

Na sliki - maturanti se potijo - foto S.R.

NOVICE

Natečaj za izdelavo orehovega likerja

Združenje "Fratta Cultura" prireja v sodelovanju z raziskovalno skupino "I Scussons" in Kulturnim centrom ter knjižnico iz Romansa natečaj v pripravi domačega likerja orehovca. Cilj pobude je, da bi zbrali čimveč receptov za pripravo tega likerja. Natečaj najavljajo v tem času, ko so orehi še zeleni in torej primerni za priravo orehovca. Ko bo liker pripravljen, to se pravi jeseni, pa bodo prijavljeni proizvajalci predstavili vzorce, ki jih bo pregledala komisija. Sestavljali jo bodo izkušeni gastronomi, častnikarji in enotehnikarji, ki bodo vzorce pokusili, ocenili in sestavili lestvico. Najboljše proizvode bodo naposled nagradili na srečanju med proizvajalci in publiko. Na srečanju bodo tudi predstavili zbirko starih receptov za pripravo orehovca in razstavo starih knjig z recepti. Kdor želi se lahko prijavi za natečaj v Kulturnem Centru v Romansu ob Soci (tel. 90555).

Solidarnostna akcija se nadaljuje

Solidarnostni odbor Gorica obvešča, da nadaljuje zbiranje obleke, obutve, otroških igrac in drugega blaga za begunce iz BiH. Blago sprejemajo v Kulturnem domu v Gorici, ul. I. Brass 20 - tel. 33288. Poleg tega je se zmeraj v teku zbiranje denarnih sredstev za begunce in sicer preko tekočega računa št. 65250 - geslo sklad za begunce iz BiH - ki je odprt pri Kmečki banki v Gorici. Svoj apel Solidarnostni odbor zaključuje z modrostjo: Kdor takoj pomaga, dvakrat pomaga.

Slovesnost ob zaključku tečaja za prevajalce

Na novem sedežu v ulici Brigata Pavia 25 bo v petek, 23. t.m. ob 17. uri zaključna slovesnost ob zaključku prvega akademskega leta podiplomskega studija za tolmače in prevajalce. Poleg priložnostnih pozdravov in nagovorov, bodo udeleženci lahko prisluhnili tudi koncertu jazz glasbe v izvedbi Judy Moss Group.

OBVESTILO IZLETNIKOM

Cenjene bralce, ki so se prijavili za izlet Primorskega dnevnika v neznan obveščamo, da bodo podrobni podatki o odhodih autobusov v nedeljo, 25. t. m.,

objavljeni v četrtkovi številki, 22. t. m.

SVET SLOVENSKEGA ORGANIZACIJ

vabi na predstavitev zbirke puntarskih pesmi

Za staro pravdo

ki bo danes, 22. t.m. v komorni dvorani Katoliškega doma v Gorici ob 20.30.

Na sporedu bo predstavitveni govor, glasbena točka: sopranistka TANJA KUSTRIN, basist ZDRAVKO PERGER, pianist JANKO KASTELIC in kontrabasist DAVID SULIGOJ in recitacije

SINDIKATI NE POLEMIZIRAJO

Stališče bodo sprejeli 26. t.m.

V ponedeljek bo srečanje na Pokrajini z deželnim odbornikom

Sindikalne zveze CGIL/CISL/UIL so se pred dobrim tednom zaključile krog pogovorov z glavnim ravnateljem goriske zdravstvene ustanove, pred tremi tedni pa so imele tudi srečanje z deželnim odborikom Fasolo. "Bili smo prepričani, da smo naše stališče povsem pojasnili, od sogovornikov pa smo pričakovali enak odnos", nam je včeraj po telefonu dejal tajnik sindikalne zveze CGIL, Giuliano Bon. Očitno ni bilo tako, kajti novice zadnjih dni, postavljajo pod velik vprašaj celotno vprašanje zdravstva, oziroma reorganizacije. Sindikalne zveze se ne nameravajo pridružiti zboru polemik in kritik, ampak so dale pobudo za nujen sestanek, ki bo v ponedeljek zvečer na Pokrajini, med odborikom Fasolo, ravnateljem Barattijem ter predsednikom Pokrajine in zupanoma Trziza in Gorice.

To bo srečanje, kjer bomo skušali ugotoviti dejanske namene na področju zdravstva, doslednost v izvajanju splošnih smernic in odklone med izjavami in dejanskim ravnanjem, pravijo sindikati. Sele po omenjenem srečanju nameravajo javno nastopiti. Sindikate zaskrblja predvsem naglica s katero se v določenih krogih (mislijo je sveda deželno odborništvo za zdravstvo) sprejemajo določene odločitve, medtem ko iste naglice ni opaziti na drugih področjih. Recimo glede izbire lokacije za bolnišnico v Gorici.

POLEMIKE

Larise: FI naj prisili Antoniona k odstopu

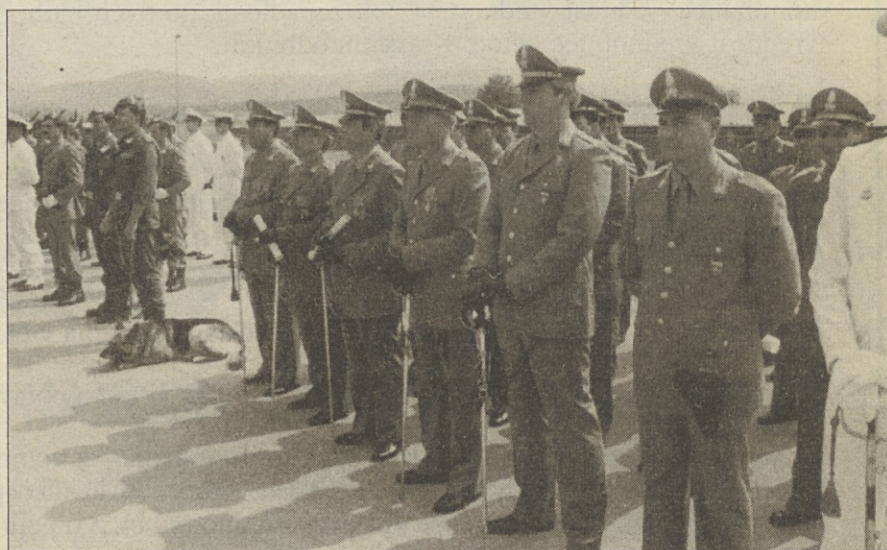
Cudni razpleti glede reorganizacije zdravstva so povzročili tudi ostre razprtije med deželnimi svetovalci z Goriskega. Predlog o premestitvi otorinolozkega oddelka iz Gorice v Trzic je, kot kaže, dokončno zapečatil odnose med goriskim deželnim svetovalcem Larisejem in deželnim odborikom Fasolo, ki je, kakor znano, doma v Trzicu. Larise opozarja tudi na čudna stališča predstavnikov ljudske stranke v deželnem svetu in pa seveda na stališče podpredsednika deželne vlade Antonioneja (ki je pripadnik gibanja Forza Italia). Temu gibanju pripada, kakor znano, tudi goriski zupan Valenti. Stvari so preproste, ugotavlja Larise: ali FI prisili Antonioneja k odstopu ali pa naj se glede vprašanja bolnišnice v Gorici neha sprenevedati.

GORICA / OBRAČUN DELOVANJA V ZADNJEM LETU

Praznik finančnih stražnikov ob 221. letnici ustanovitve

Utaje predvsem na področju IVA in carinskih dajatev

V vojašnici "Sante Laria" na območju mirenškega letalstva, je bila včeraj dopoldne slovesnost ob 221. obletnici ustanovitve finančne straže. Slovesnosti so se, tako kakor v vseh pokrajinskih središčih, udeležili najvišji predstavniki oblasti. Ob tej priložnosti je poveljnik zbor podpolkovnik Salvatore Penza navedel nekaj dogodkov iz bogate in slavne tradicije korpusa ter poročal o specifični dejavnosti v zadnjem letu. Specifične dejavnosti so, kakor znano, osredotočene na odkrivanje in preprečevanje protizakonitih dejavnosti na področju valutnega poslovanja, davkov, carin itd. V zadnjem letu (v obdobju od lanskega dvajsetega junija) je finančna straža na Goriskem opravila 114 generalnih finančnih pre-

gledov in 41 delnih. Ugotovila je za skoraj šest milijard lir utaj davka IVA in dodatnih preko pet milijard lir neplačanega davka IVA. Na področju neposrednih

davscin so ugotovili za preko 44 milijard lir utaj. Na področju carinskega nadzora so ugotovili za skoraj pol milijarde lir neplačanih davscin in pristojbin.

Obsežna je bila tudi dejavnost na raznih drugih področjih.

Na včerajšnji slovesnosti (foto Studio Reportage) so izročili tudi priznanja.

TRST / NJEGOVI IZDELAVI BO DEŽELA POSVETILA DVODNEVNO KONFERENCO

Novi ozemeljski načrt Furlanije-Julijske krajine

Izgotovili naj bi ga čez dve leti, deželo pa naj popelje v Evropo

TRST - Prihodnji torek, 27., in sredo, 28. junija, bo na Pomorski postaji v Trstu druga deželna konferenca, med katero bodo seznanili širo javnost z značilnostmi novega načrta za urejanje ozemlja Furlanije-Julijske krajine, ki naj bi ga po deset let dolgem studiju udeležili čez kakšni dve leti.

Dvodnevna konferenca pa ne bo izvenela zgolj v sporocilen obred, temveč bo tudi priložnost za poglobitev morebitnih se odprtih vprašanj in za dopolnitev osnutka tega načrta s svežimi predlogi, ki jih bodo iznesli predstavniki ustanov, institucij, krajevnih uprav, stanovskih združenj in poklicnih zbornic med široko debato. To je izrecno poudarila predsednica deželne vlade Alessandra Guerra med včerajšnjim srečanjem z novinarji, na katerem je bliznjo konferenco predstavil odbornik za ozemeljsko načrtovanje Oscarre Lepre ob zaslombi generalnega direktorja resorja arh. Enza Spagne. Skratka, konferenca bo dragocen prispevek h kar najbolj temeljiti zasnovi načrta, pri kateri bo treba upoštevati mnoge in globoke

socio-ekonomske spremembe, do katerih je prislo v teh letih in ki so l. 1991 narekovale sprejetje novega dezelne urbanističnega zakona št. 52.

Konferenca je torej kot naročena za to, da se napravi obračun vsega, kar je bilo glede planificiranja storjenega v zadnjih 30 letih; ne gre namreč pozabiti, kot je podčrtal Lepre, da je država poverila deželni upravi FJK vse pristojnosti na urbanističnem področju avgusta 1965, in to z odlokom, ki ga je podpisal predsednik republike. V tem obdobju so bili doseženi zavidljivi uspehi, toda ravno zaradi poprej omenjenih sprememb je potreben zdaj razmislek, kajti opremiti se je treba z močno učinkovitim zakonskim sredstvom, ki tudi s pomočjo okrepitev in prekvalifikacije infrastrukture edini lahko popelje deželo v osrčje nove Evrope brez meja.

Konferenca se bo odvijala v obliki starih delovnih posvetov, ki jim bo sledila okrogla miza. V torek ob 9. uri bosta na sporedu nagovora Guerrove in Lepreja, nakar se bodo spopadli s problematiko zaščite okolja, pri čemer bodo upoštevali

Z novinarske konference Alessandro Guerra in odbornika Lepreja (foto Balbi)

in to prvič - tudi rizik, ki izvira iz neurejenih vodnih tokov in drugih, v naravi prežecih nevarnosti. Govor bo kajpak tudi o varstvu krajinskih znamenitosti. Brž zatem bodo vzeli v pretes naselelitvena vprašanja oziroma gostoto naselbin; glede tega ni večjih težav, ker selitev praktično ni več, seveda če izvzamemo Trst, kjer je občutiti pomanjkanje stanovanj zaradi neuresničevanja programa za sanacijo starega mestnega jedra. Ob

tem bodo preucili probleme, ki so povezani z racionalizacijo gradenj in s storitvami.

V sredo se bodo najprej soočili z deželnim proizvodno-servisnim aparatom, torej s kmetijsko, gozdarsko, industrijsko, trgovsko in turistično stvarnostjo, potem pa se s tematiko povezav, ki zajema tako cestno, avtocestno, železniško, pristaniško in letališčno infrastrukturo kakor energetska omrežja in telekomunikacij-

ski sistem. Nazadnje, ob 17. uri, bo na vrsti, kot rečeno, sklepno posvetovanje z razpravo, v katero bodo lahko posegli vsi dejavniki, ki jih kakor koli posredno ali neposredno zanima smotrna ureditev dezelne ozemlja in njegovih dobrin.

Med konferenco bo na ogled zanimiva kartografska razstava, ki bo zajemala med drugim novi, numerični ali digitalni tehnični zemljevid Furlanije-Julijske krajine, ob koncu dvodnevnega zasedanja pa bodo predstavili se novi standardni gradbeni pravilnik, ki bo nedvomno v veliko oporo tudi posamičnim občinskim upravam.

Drago Gasperlin

MED DEBATO O PRORAČUNU

Dežele za las ni pretresla politična kriza

Jeziček na tehtnici je bil
Gianfranco Gambassini

TRST - Med včerajšnjo obravnavo zakonskega osnutka o proračunskih spremembah je prislo v I. komisiji deželne skupščine do (ne) pričakovanega dogodka, ki bo naletel na širok političen odmev in izzval hude polemike. Clani komisije so z večino glasov odobrili popravek Demokratske stranke levice, po katerem se novemu sedzu Dezele v Vidmu nameni samo 5 milijard lir in ne 31, kakor je predlagala večinska koalicija med Ljudsko stranko, Severno ligo in Sredinsko demokratsko unijo. Za popravek so glasovali vsi svetovalci DSL, Nacionalnega zavestništva, SKP, Zelenih, Fontaninijeve skupine PFVG, socialistov (SI), LpT in Krščansko-demokratskega centra (vzdržal se ni nihče), tako da je ostala večina v manjšini. In ker je bila na robu krize, je sledil dve uri dolg mrzličen posvet LS-SL-UDC, med katerim sta ligas Sergio Cecotti in Roberto Antonione očitno pokarala listarja Gianfranca Gambassinija, ker je s svojim glasom omogočil zmago opozicije, in ga prisilila, da si je premislil. Tako so se pristasi večine lepo vrnili v sejno dvorano in z možem več spravili opozicijo v kot. Predložili so nov amandma z nebitveno spremembo in drugacnim naslovom ter ga nemoteno odobrili,

medtem ko so predstavniki vseh opozicijskih sil brez izjeme zapustili dvorano.

»To je odkrito protidemokratsko ravnanje,« so nam potožili iz vrst Demokratske stranke levice, medtem ko so v Stranki komunistične prenovne prepričani, da je slo za očitno kršitev pravilnika, ki ureja delovanje skupščine in njenih komisij. Če namreč v komisiji nek predlog ne prodre, ga ni mogoče takoj znova predložiti, četudi delno spremenjenega, temveč je treba za to počakati šest mesecev.

Sicer pa je deželna večina zadnje case že kar nekajkrat pokazala svojo šibkost, zato se včerajšnjemu zapletu in razpletu ne gre posebno cuditi. Dejstvo pa, da so večinci ukrepali, kakor pač so, je treba pripisati okoliščinam, da je člen zakonskega osnutka, ki predvideva 31 milijard lir za ureditev dezelne sedeža v Vidmu, skupaj z onim, ki namenja 35 milijard lir izgotovitvi avtoceste Pordenon-Conegliano, najmočnejša finančna postavka, saj ves tako imenovani minimanever sloni na 136 milijardah lir izdatkov.

Opoziciji ne gre v račun, da hoče deželna uprava porabiti toliko sredstev za videmski sedež, potem ko nima denarja niti za ureditev tržškega sedeža v bivši palači Tržškega Lloydja na Trgu Unità. (dg)

NOV INSTRUMENT ZA VAŠE VARČEVANJE

CTZ

CERTIFICATI DEL TESORO ZERO-COUPON
Z DVELETNO ZAPADLOSTJO

■ Zakladne vrednotnice CTZ se koristijo od 30. junija 1995 in zapadejo 30. junija 1997, datum ko bodo vrednotnice izplačane.

■ Nove zakladne vrednotnice so "Zero-coupon", to pomeni, brez kuponov za izplačilo obresti. Ob podpisu varčevalci položijo, kakor pri BOT, nizjo vsoto kot je nominalna vrednost vrednotnice; ob zapadlosti, po dveh letih, prejmejo nominalno vrednost vrednotnice neto po davčnih odbitkih.

■ Vrednotnice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ CTZ se lahko rezervirajo pri bančnih okencih do 13.30 dne 22. junija. Banca d'Italia ne sprejema rezervacij. Za rezervacije in podpise ni predvidena nikakršna provizija. Najmanjši znesek za rezervacijo znaša 5 milijonov lir.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in donos bosta objavljena v časopisju.

■ Vplačila vrednotnic, po ceni iznešeni na dražbi, je treba poravnati 30. junija.

■ Vrednotnice materialno ne krožijo; posojilo je izdano z enojnim globalnim potrdilom, ki ga ima v depotizu Banca d'Italia. Ob podpisu niso prikazane vrednosti zadolžnic; to omogoča varnejše kroženje vrednotnic brez omejitve prenosljivosti.

■ CTZ se uradno kotirajo.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

PATRONAT INAC SVETUJE

O predčasni upokojitvi INPS

Vrsta možnosti za odvisne delavce, da predčasno odidejo

Vpr.: »Ze večkrat ste pisali o predcasni upokojitvi in odgovorili na konkretna vprašanja, od kdaj je možna upokojitev. Vse skupaj pa je zelo komplicirano in sploh mi ni jasno, ce se bom lahko upokojil konec tega leta, ko bom imel 35 let dela. Verjetno bo o tem odlocala reforma, ki jo pripravlja Dini. V tem trenutku, kateri so moji obeti?« A.F.

Pokojninska reforma, katere osnutek prav zdaj lezi na parlamentarnih klopih, bo zanesljivo globoko zarezala tudi v tkivo predcasnih upokojitev, vendar tudi ob spostovanju sedanjega normativa in pridobljenih pravic na osnovi zakonskih ukrepov v zadnjih treh letih, ki so jih podpisali predsedniki vlad Amato, Berlusconi in Dini. Sploh ni res, kot nekateri mislijo, da se sedaj in v prihodnjih mesecih ni mogoče predcasno upokojiti, saj za odvisne delavce obstaja cela paleta možnosti in takojmenovanih »okenc«, da zapustijo delovno mesto in se predcasno upokojijo pri zavodu INPS, kot lahko shematično preverimo na spodnji razpredelnici:

1) 1. januarja 1995 so se predcasno lahko upokojili zavarovanci, ki so imeli 35 let prispevkov do konca 1993 in so zapustili službo do konca 1994;

2) 1. junija 1995 je možna upokojitev, ce je bilo 36 let dobe 31. decembra 1993;

3) 1. julija 1995 - zavarovanci, ki so 28. septembra 1994 imeli 37 let prispevkov in so pred tem datumom tudi vložili zadevno prošnjo na INPS;

4) 1. septembra 1995 - tisti »zamrznjeni« zavarovanci, ki so do leta 1993 placali 35 let prispevkov;

5) 1. januarja 1996 - ce je konec 1994 bilo 35 let prispevkov in bo zavarovanec dopolnil 57 let do konca letosnjega leta oziroma zavarovanci, ki so vložili prošnjo do 28. septembra 1994 (tudi ce tedaj niso imeli pogojev) in bodo do konca 1995 zbrali 35 let;

6) 1. aprila 1996 - vsi ostali mlajši upravičenci, ki so do 31. decembra 1994 imeli 35 let;

7) 1. julija 1996 - ce bo zavarovanec dopolnil 57 let do 30. junija 1996 in bo imel 35 let konec 1995;

8) 1. oktobra 1996 - a) mlajši zavarovanci pod točko 7; b) zavarovanci, ki bodo do konca junija 1996 imeli 35 let dobe in bili stari 57 let do septembra 1996 in c) ali pa 36 let prispevkov;

9) 1. januar 1997 - a) mlajši zavarovanci kot pod točko 8; b) 35 let dobe za 57-letnike do konca 1996; c) 36 let prispevkov. (B)

gospodarstvo in finance

TRENDI / PODATKI STATISTIČNEGA ZAVODA ISTAT ZA VZROČNA MESTA

Zvišanje junijske inflacije (5,8%) ni nikogar presenetilo

Predsednik vlade Dini odsvetuje alarmizem in prenagljeno ukrepanje

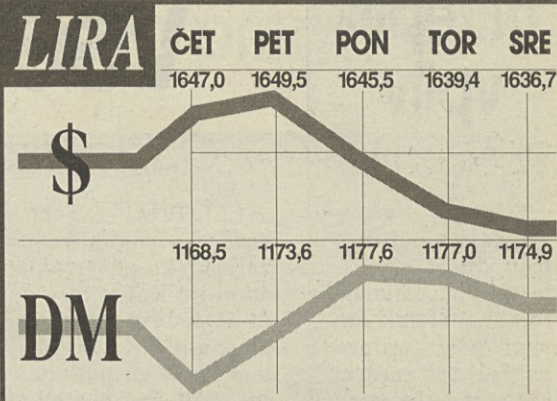
RIM - Tudi junijska inflacija se giblje po predvidenih stopnjah, zato včerajšnje projekcije zavoda Istat na osnovi podatkov o gibanju življenjskih stroškov v devetih vzorčnih mestih niso nikogar presenetile. Po teh podatkih so se življenjski stroški glede na maj povzpeli povprečno za 0,5 odstotka, v primerjavi z lanskim junijem pa za kar 58 odstotka. To je že peto zaporedno zvišanje inflacijske stopnje, ki je dosegla najvišjo raven po januarju 1992, ko je znašala 6,1 odstotka. Če primerjamo povprečno inflacijsko stopnjo letošnjega prvega polletja z lanskim, pa ugotovimo, da se je zvisala za kar 49 odstotka.

Največji mesečni porast življenjskih stroškov, za 0,8 odstotka, so zabeležili v Turinu in Benetkah, v Firencah je znašal 0,5 odstotka, v ostalih vzorčnih mestih (Bologna, Genova, Milan, Neapelj, Palermo in Trst) pa se

je ustavil pri 0,4 odstotka. Tendencna letna inflacijska stopnja je v Neaplju (+6,8%), Firencah (+6,4%) in Benetkah (+6,3%) presegla 6 odstotkov, pod 5 odstotki pa se je obdržala samo v Palermu (+4,1%). V Trstu je dosegla 5,1, v Vidmu pa 5,3 odstotka. Največ, in sicer za dober odstotek, so k porastu življenjskih stroškov prispevali izdatki za prevoz in komunikacije, na drugem mestu so zdravstvene storitve, medtem ko so se zivilski izdelki podražili od 0,1 (v Neaplju) do 13 odstotka (v Firencah). Skromne so podražitve oblačil, dobrin in storitev za gospodinjstva in stroškov za stanovanje (od 0,2 do 0,3%), medtem ko so stroški za energijo in izdatki za prosti čas praktično nespremenjeni. Nekaj podražitev je tudi na področju ostalih dobrin in storitev, in to v glavnem zaradi zvišanja cen v javnih lokalih in pri postnih storitvah.

Po predvidevanjih se tudi na srednji rok ne obeta izboljšanje, kar pomeni, da se tendencna inflacijska stopnja predvidoma ne bo znižala pred jesenjo. Predsednik vlade Dini je včeraj dejal, da je vsak alarmizem odveč, kajti stvari potekajo dobro kljub visoki inflaciji, medtem ko je finančni minister Fantozzi ocenil, da gre za začasni porast, ki se bo s koncem poletja normaliziral. Se več, Dini je nastop na skupščini italijanskega združenja bank ABI, o katerem poročamo posebej, izkoristil za poziv, naj nihče (v prvi vrsti seveda monetarna oblast, op.ur.) ne sprejema prenagljenih ukrepov v tem obdobju. V možnost, da se inflacija cimprej vrne v normalne okvire, je prepričana tudi Confindustria, ki prav tako opozarja, da bi bil vsak alarmizem odveč, največjo krivdo za rast inflacijske krivulje pa pripisuje tečaju lire. Zdaj so po mnenju italijan-

skih podjetnikov potrebni ukrepi, ki naj pospešijo normalizacijo, kajti bojijo se možnosti nove podražitve denarja, zato vabijo vlado in centralno banko, naj raje poskrbita za ureditev položaja lire. To pa ne bo mogoče brez stroge politike krčenja javnih izdatkov in brez razumne davčne politike, ki je eden od glavnih povzročiteljev inflacijskega procesa. Podoba je tudi stalnice združenja trgovcev Confcommercio, za katerega inflacijski poskok ni nobeno presenečenje, nasprotno, združenje predvideva, da bo inflacijska stopnja v prihodnjih dveh mesecih celo presegla 6 odstotkov. Vendar to po mnenju trgovcev ne sme biti razlog za kreditne restrikcije, pač pa za ustrežnejšo monetarno politiko, ki naj bo v skladu z razvojnimi potrebami podjetij, in za učinkovite posege, ki naj omogočijo cimprejšnje ovrednotenje lire.

Nobenih posledic inflacije na trgih

MILAN - Italijanski trgi so zelo mirno reagirali na podatke o junijski inflaciji. Lira se je rahlo okrepila do marke in do dolarja, vzpenjati pa se je začela prav po objavi Istatovih začasnih podatkov o gibanju inflacije, kar pomeni, da ti trga sploh niso presenetili in niti zmotili. Veliko je k temu nedvomno prispeval tudi premier Lamberto Dini s svojim pozivom proti alarmizmu in z ugotovitvijo, da stvari potekajo dobro kljub predvidenemu narastanju cen.

Pozitiven je bil tudi borzni sestanek v Milanu, kjer se je splosni kazalec MIB ovrednotil za 0,82 odstotka, zadnji Mibtel se je dvignil za 1,43, Mib-30 pa za 1,61 odstotka. Poslov je bilo za približno 500 milijard lir, potem ko so se v zadnjih dneh gibali med 300 in 400 milijardami, živahnost na borznem trgu pa so nedvomno spodbudile optimistične izjave predstavnikov vlade in podjetnikov.

Dini: Umik države iz bančnih fundacij

RIM - Celovita učinkovitost italijanskega gospodarskega sistema je odvisna tudi od postopnega umika države iz proizvodnje dobrin in storitev in tej potrebi se ne more izogniti niti tisti del bančnega sistema, ki je v javni lasti, je včeraj dejal premier Lamberto Dini v svojem posegu na letnem občnem zboru italijanskega bančnega združenja ABI. Iz tega sledi, je nadaljeval, da se bo za te zavode moral pospešiti privatizacijski proces, vlada pa se obvezuje, da bo ustvarila pogoje, na osnovi katerih se bo zapleten proces preobrazbe javnih fundacij iztekla na kar najbolj koristen način za družbeno skupnost. Dini, ki je na skupščini ABI nastopil v vlogi zakladnega ministra, se je dotaknil se celice vrste drugih aktualnih tem, bančnemu sistemu pa je ponudil zahteven in dolg recept za rešitev njegovih problemov.

Treba je poseci na področje osebja, je opozoril, ki je preveč tako v kvantitativnem kot kvalitativnem smislu, zato je nujno uvesti večjo prožnost v delovnem razmerju. Drugo področje posega je pospeševanje procesa restrukturiranja bank, tretji problem, ki je potreben rešitve pa je pretirana imobilizacija finančne in realne aktive, ki je ovira za dohodkovnost. V zvezi s tem pripravlja vlada nov normativ o nepremičninskih skladih, ki bo povečal možnost

bank za mobilizacijo investiranega kapitala. Dini je nakazal tudi možnost prave male revolucije z ločitvijo upravljanja listnic (portfeljev) od uporabe presežkov, s povečanjem mobilnosti kapitalov in teže trgov pa bodo fundacije tako lahko tudi neposredno prevzemale manjše deleže privatizirajočih se družb. Predsednik vlade je svoj nastop sklenil z vabilom bančnikom, naj pomagajo pri sanaciji države.

Na skupščini bančnega združenja je posegel tudi guverner centralne banke Antonio Fazio, ki je opozoril, da je italijanski bančni sistem sicer trden, vendar premalo dinamičen, medtem ko je predsednik ABI, Tancredi Bianchi potožil, da so privatizacije prepocasne in samo priložnost-

ne. Poleg ozje bančnih tem so se udeleženci občnega zboras ustavili tudi pri aktualnem problemu visanja inflacije in tečaja lire, o katerem je npr. Bianchi dejal, da že danes dovoljuje vrnitev italijanskega bankovca v evropski denarni sistem, ker je bil nihalni pas zvisan na 15 odstotkov, vprašanje pa je seveda, ali bo ostal v veljavi. Predsednik bančnega združenja je potrdil zaupanje v Dinijevo vlado in izrazil upanje, da bo parlament odobril njen manever do konca julija, kar bi preprečilo nadaljnje inflacijske skoke. Enako si zeli tudi Confindustria, ki je včeraj v Jesiju predstavila svoja najnovejša ekonomska predvidevanja, v katerih med drugim opozarja na upadanje zanimanja tujih investitorjev za Italijo.

ENTE AUTONOMO FIERA DI TRIESTE
Trg de Gasperi 1

POLETNI SEJEM

47. MEDNARODNI VZORČNI VELESEJEM

CR TRIESTE
BANCA SPA

16. - 25. JUNIJ 1995

Urn timer: delavniki 17.00 - 23.00
sobota in nedelja 16.00 - 24.00

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

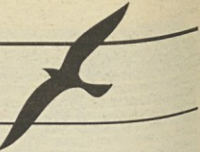
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko - Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

EVROPA

Regije hočejo okrepi vpliv

Zborovanje

DUNAJ - Evropske regije naj bi v prihodnosti izvajale večji, učinkovitejši pritisk na »evropski center« Bruselj ter znotraj njega imele tudi večji vpliv.

To je cilj zborovanja zastopnikov 282 evropskih regij, ki se je včeraj začelo v avstrijski prestolnici. Udeleženci zborovanja so poudarili, da si morajo vsi prizadevati, da bi našli skupen pristop v odnosu do Evropske unije, kajti le tako bo mogoče pričakovati, da bodo regije lahko izvajale pritisk na »center«.

NOVICI

Ugodni odzivi na Shellovo odločitev

DUNAJ - Odločitev naftnega koncerna Shell, da ne bo potopil naftne plosčadi Brent Spar v morje, je v Avstriji ugodno odmevala. Pristojni minister Bartenstein je pozdravil odločitev britanske in nizozemske družbe Shell in jo označil kot korak v pravilno smer. Avstrijski zastopnik mednarodne organizacije za zaščito okolja Faber pa je dejal, da Shellova odločitev ni le rezultat prizadevanj organizacije Greenpeace, temveč tisocev ljudi v Evropi, ki so se odzvali na poziv k bojkotu bencinskih crpalk naftnega koncerna in ga tako »spravili na kolena«. Kot smo poročali, je organizacija Greenpeace-Austria v torek izvedla akcijo pred Shellovimi bencinskimi crpalkami po vsej Avstriji in pozvala voznike avtomobilov k bojkotu bencinskih crpalk.

97. Rock ob meji

CELOVEC - Koroska dijaška zveza v petek, 23. junija, ob 18. uri na dvorišču Mohorjeve v Celovcu prireja tradicionalni koncert na prostem Rock ob meji. Na koncertu bodo nastopile skupine Miladojka iz Ljubljane, Bencol iz Celovca in Orange Baboon iz Gradca.

KOROŠKA / VAL PROTESTOV PROTI UNIČENJU NARAVE

Hitra železnica skozi Rož vse bolj razburja duhove

Odpor proti projektu se krepi - Politiki in gospodarstvo za gradnjo

CELOVEC - Nacrti o gradnji visokohitrostne železniške proge skozi spodnjo Korosko v zadnjih tednih močno razburjajo duhove. Medtem ko se gospodarstvo in večji del politikov izrekata za progo skozi Korosko (ker bi ta menda dezeli zagotovila nadaljnji gospodarski razvoj), zascitniki narave in okolja in lokalni zastopniki strank, zlasti slovenskih občinskih list v Rožu, projekt odločno odklanjajo.

Predsednik EL Andrej Wakounig, frakcijski vodja Skupnosti južnokoroskih kmetov (SJK) v koroski kmetijski zbornici Stefan Domej in nadstrankarsko gibanje Resite Rož poudarjajo, da bi hitra železnica dodatno

oslabila gospodarsko moč južne Koroske, poleg tega pa bi se bistveno zmanjšala kakovost življenja na dvojezičnem območju.

Korosko združenje industrijalcev je objavilo rezultate javnomnenjske raziskave, po kateri 72 odstotkov Koroscev meni, da tovarnjaki s svojimi izpusnimi plini najbolj onesnažujejo zrak, zato naj pristojni čim prej sprejmejo odločitev o gradnji nacrtovalne jugovzhodne železnice, ki bi vzhodno Avstrijo povezala z Italijo oziroma Sredozemljem. Tudi pristojni politični referent za promet, svobodnjaski namestnik deželnega glavarja Karl-Heinz Grasser, se je izrekel za gradnjo sporne hitre železnice.

Ivan Lukan

Načrt hitre železnice grozi z uničenjem naravnega ravnotežja v dolini Rož

AVSTRIJA / HEINZ FISCHER

Predsednik parlamenta proti Haiderjevi tretji republiki

Predsednik državnega zbora Heinz Fischer (SPÖ)

DUNAJ - Predsednik avstrijskega državnega zbora Heinz Fischer je odločno zavrnil Haiderjev model tretje republike. »Kdor je podrobneje in pravilno analiziral prvo avstrijsko republiko, mora nasprotovati tretji,« je dejal socialdemokratski politik na predstavitvi knjige Priročnik političnega sistema Avstrije - prva republika 1918-1933. Fischer je ob tej priložnosti poudaril, da je strukture druge republike treba razumeti kot posledico izkušenj in rezultatov - tudi negativnih - prve republike.

CELOVEC / OBLETNICA

Spominska prireditev v vetrinjski stolnici

DUNAJ - V vetrinjskem samostanu sta Mohorjeva družba in Krščanska kulturna zveza v torek zvečer priredili spominsko maso za domobrance, ki so jih leta 1945 iz Vetrinja odpeljali v Slovenijo in jih tam umorili.

Spominsko maso, ki se je udeležilo več kot tisoč Slovencev iz Slovenije in Koroske, je daroval krški škof Egon Kapellari ob asistenci pomožnega škofa Jozeta Kvasa. Ljubljanski nadškof Alojzij Suster zaradi zadržanosti ni prisel

v Vetrinj. Pri masi in kulturnem programu je nastopal mešani pevski zbor Jakob Petelin Gallus iz Celovca.

Na proslavi so govorili Tine Velikonja v imenu Slovenskega spominskega odbora in pričevalca France Vrbinca in Stane Millonig, slavnostni govornik pa je bil predsednik KKZ Janko Zerzer, medtem ko je imel sklepno besedo predsednik celovske Mohorjeve družbe in rektor tinjskega prosvetnega doma Sodalitas Jože Kopeinig. (I. L.)

MADŽARSKA / POSPEŠEVANJE PROCESA LASTNINJENJA

Vrste birokratov se redčijo

Vlada si obeta, da bo s prodajo državnih podjetij pokrila del velikega proračunskega primanjkljaja

BUDIMPESTA - Madžarska je v ponedeljek združila dve največji agenciji za lastninjenje, da bi zmanjšala birokracijo in pospešila proces prodaje državne lastnine, ki se je precej upočasnili. Z združitvijo Državne lastninske agencije (SPA) in Državnega holdinga Co. (AV Rt) v Državno družbo za privatizacijo in menedžment je začela vlada, ki jo vodijo socialisti, pospeševati lastninjenje, katerega procesi naj bi postali tudi razvidnejši, je izjavil minister za privatizacijo Tamas Suchman.

»Ta proces moramo izpeljati zelo skrbno, toda hitro, ker država ne more ponujati receptov, kapital pa zahteva, da postanejo ta podjetja tudi konkurenčna. S približno polovico gospodarstva, ki je se vedno v rokah države, gre za kar precejšen zalogaj,«

Suchman je povedal, da bodo z združitvijo obeh agencij za lastninjenje odpravili približno sto delovnih mest, hkrati pa pospešili odločanje, ki bo zdaj osredotoceno le v eni

agenciji. Prejšnja, konservativna vlada je ustanovila nekaj manjših in nekaj večjih agencij, od katerih jih je nekaj pripadalo SPA, druge pa so delovale v okviru omenjenega državnega holdinga AV Rt.

Kot ena prvih vzhodnoevropskih držav, ki je stopila na pot lastninjenja, je začela Madžarska odprodajati državno lastnino neposredno po koncu komunizma, tako da je zdaj že polovica njenega gospodarstva v zasebnih

rokah. Proces lastninjenja pa se je upočasnil s prihodom nove koalicije na oblast, ki jo vodijo socialisti, ti pa so si vzeli nekaj časa, predvsem za prodajo največjih podjetij, ki so se v državni lasti. Te priprave so zdaj po besedah Suchmana skoraj končane, tako da bodo že čez mesec dni začeli zbirati ponudbe za največja državna podjetja. Suchman pa je dodal, da v prvi krog mogoče se ne bodo vključili elektrarne Magyar Villamos Muvek Rt (MVM), ki je najvišje ocenjeno podjetje, namenjeno za lastninjenje. »Menim, da bomo s prodajo MVM dobili tretjino oziroma četrtno vseh sredstev, ki jih nacrtnujemo od lastninjenja,« je se dodal. Analitiki lastninje-

nje MVM opisujejo kot eno najtežjih nalog, predvsem zaradi nasprotovanja sindikatov, ki so pod socialističnim vplivom, pa tudi zaradi dejstva, da mora Madžarska sele vzpostaviti mehanizem, po katerem bo obravnavala elektriko. Po Suchmanovem mnenju bodo zaradi skrbneje pripravljenih ponudb - v primerjavi s tistimi, ki so jih pripravili njihovi predhodniki - ti procesi potekali na višji kakovostni ravni.

Stevilni dosedanja sporazumi so zahtevali od kupcev, da ohranijo določeno število zaposlenih; kljub temu pa se novi podjetniki niso držali svojih obljub in so odpustali delavce, je se dejal. »Odsočnost prisile je bila ena od pomanjkljivosti doseda-

nega lastninjenja. To moramo spremeniti,« je se sklenil. Madžarska racuna, da bo z lastninjenjem lahko pokrila del velikega

proračunskega primanjkljaja. Pricakuje, da se bo v državno blagajno od lastninjenja letos nateklo 1,2 milijarde dolarjev. Od

približno dva tisoč podjetij v državni lasti ima vlada zdaj večinski delež le se v 475.

B. Szolgyemy / Reuters

PISMO BOMBA

Odkrili »vročo« sled na Koroskem?

Jezikoslovec

IVAN LUKAN

CELOVEC - Ali vroča sled pri iskanju atentatov s pismenskimi bombami vodi tudi na Korosko? Celovski univerzitetni profesor in jezikoslovec Wilhelm Mayerthaler meni, da je prepoznal vsaj enega od piscev priznavalnih pism.

»Gre za približno 60-letnega rasi-sta, ne neonacista,« je dejal ugledni koroski jezikoslovec, ki naj bi moškega spoznal na lanskem simpoziju o etnogenezi Bavarcev v vzhodnotirolskem kraju Kals am Großglockner.

Vroč sled je Mayerthaler odkril v priznavalnem pismu, saj se je v njem pojavila zanimiva povezava med Bajuvarji in Salzburgom, ki jo je pisec pisma - vsaj po Mayerthalerjevemu mnenju - lahko slisal samo na omenjenem simpoziju v Kalsu.

Jezikoslovec na celovski univerzi je svoje odkritje takoj posredoval državnim policijam, ki pa se na to ni odzvala. Sele ko je zadeva prisla v javnost, so ga v torek poklicali na policijsko postajo v Celovcu, da bi jim razložil svojo domnevo.

GLEDALIŠČE

Zanimiv poskus predelave Gaddovega romana v »radijski« monolog

V okviru sirse pobude Ipermiela, ki jo je ob sklepu sezone priredila zadruga Bonawentura in ki je posvečena velikemu razmahu sodobne tehnologije komunikacije in njenega vpliva na stvarnost in tudi umetnost, se te teden v Studiu E deželnega se- seza RAI-a vrstijo ponovitve monologa La cognizione del dolore (Spoznava bolečine) z

igralcem Gigijem Angelillo (na sliki) po romanu italijanskega pisatelja Carla Emilia Gadda z enakim naslovom. O predstavi bi lahko rekli, da je posvečena staremu mediju mnogocnega obveščanja, radiu, ki bi se lahko ob skoraj nedoumljivih možnostih najnovejše informacijske tehnologije zdel nekako skromen, ko ne bi zlasti zaradi bistvene domišljiske prostosti, ki jo pušča poslušalcem, ne ohranil svojega starega čara in obenem zadobil nove vloge. Poleg tega je predstava tudi poklon Gaddi, ki je dolgo let sodeloval z izrazito kulturnemu dogajanju posvečenim tretjim državnim radijskim kanalom. Predstava je tako nastala v koprodukciji med RAI-em in italijansko gledališko ustanovo Entente Teatrale Italiana. V monolog je roman predelal Lorenzo Salvetti, ki je delo tudi režiral in ki se je s tovrstnim zanrom preiskusil že prej z uspešnim Caffè del signor Proust (Kava gospoda Prousta), v katerem je prav tako nastopal Gigi Angelillo.

Dogajanje ali bolje rečeno, pripovedovanje, je postavljeno v radijski studio, ki nekako simbolizira odmaknjenost od stvarnosti, obenem pa spominja na zaspano, morda nemarno južnoameriško državo. Scenografija spoštuje tipično strukturo radijskega studia, s predmeti, ki vanj spadajo: od teh so nekateri zelo

no pripoveduje o podezelskem življenju v Mandaragalu, namisljeni južnoameriški deželi z glavnim mestom Pastrufaziom, v kateri ni težko spoznati Gaddove rojstne Lombardije. Pisatelj je inventivni jezik, v katerem se elementi izbranega knjižnega jezika prepletajo s narečnimi in pogovornimi besedami, s

parodijo znanstvenega zagona ter duhovitimi izrazi z latinskoameriškim nadihom, zazivi z igralcevo mimiko. Pred gledalci se zvrsti galerija zanimivih likov: bolj ali manj pohabljeni veterani, ki so po končani vojni stopili med nočne stražnike vil na kolesih, prevrati in tiski krosnarji, perice in kmetice, ki se imenujejo Peppina, Beppina ali Pina, vaski zdravnik s sedmimi za možitve godnimi hčerami, melanholični hidalgo Gonzalo Pirobutiro in njegova mama, ob katerih se z nevrotičnostjo prežeta

Gaddova porogljiva komicnost prelevi v bolečo tragicnost čustev z namigom na mrtin umor, ki je prisoten v marsikaterem pisateljevem delu.

Pri postavitvi sta sodelovala Se Bruno Buonincontri za scenografijo in Fiorenzo Carpi za glasbo. Predstava bo na sporedu do 24. junija. Kdor si jo želi ogledati, si mora vstopnice pri- skrbeti v predprodaji pri UTAT-u v Galeriji Rossoni.

(bov)

stari, se iz let, ko se je radio sele rojeval (dobili so jih v turin- skem muzeju) tako da ima vse se nostalgichen priokus. Poleg njih je se nered starih obrabljenih stvari, foteljev, stolov, miz, revij, plakatov in papirjev vseh vrst, pa raznih predmetov, s katerimi lahko na radiu ustvarjas sume: ventilator za veter, električni kavni mlinček za motorno kolo...

Gigi Angelillo v ponosni rdeči srjaci in kratkih hlačah nekoliko razmislije, nepoveza-

BENEŠKI BIENALE

Univerzalna govornica Pasolinijevih »Turkov« žela splošno priznanje

Leta 1944 je nekaj več kot dvajsetletni Pier Paolo Pasolini z materjo in bratom Guidom zivel v »rojstni« Casarsi - pisatelj, ki se je rodil in dolgo let zivel v Bologni je Furlanijo s Casarso vselej občutil kot svoj dom. Furlanijo so zasegli zavezniški nacistične Nemčije, mongolski, kozaski in »beli« ruski vojaki. Obnasali so se kot nekdanji turski zavojvalci in Pasolini je takrat napisal dramo I Turcs tal Friul, ki je seveda situirana v obdobje turske zasedbe Furlanije (1472-1499), vendar je več kot očiten namig oz. obsodba nacističnega razdejavanja furlanske zemlje in ljudi. Zato je drama tudi napisana v furlanscini, v jeziku ljudi, ki jih je nacistična strahovlada najbolj prizadela. Vendar pa je bil razlog za uporabo furlansčine, jezika njegove nadvse ljubljene matere, veliko globji: zametovani furlanscini je hotel dati status »kulturnega« jezika, z njim pa ovrednotiti »kmečko kulturo«. Pasolini uprizoritve svojih Turkov ni dozivel, zamisel o postavitvi pa se je porodila med prvimi, se pred velikim zagonov prireditve ob 20-letnici pisateljeve tragične smrti.

Režiser Elio De Capitani, ki je bil

med ustanovitelji odličnega milan- skega avantgardnega gledališča dell'Elfo, je delo izbral že leta 1989, ker je v njem zaznal izredno aktualno vsebino. Vem, da gre za težak preizkus, je rekel tedaj, ker je treba najti pravi prijem, da bi v sodobnem svetu, v katerem se še vedno porajajo vojne, prikazali neznosno trpljenje, ki ga povzročajo. Na lanskem Mittelfestu je De Capitani vodil seminar o Pasolinijevih Turkih in tudi pripravil scensko branje dela, letos pa je drama I Turcs tal Friul v sirsi koprodukciji končno zazivel na odru. Gre za projekt gledališč Teatrithalia in Stalnega gledališča FJK, ki so ga realizirali v koprodukciji z beneškim bienalom in Dezelu FJK ob podpori pordenonske pokrajine, pordenonskega združenja za prozo, Dezelne gledališke ustanove in občinske uprave S. Vito. I Turcs tal Friul v režiji Elia De Capitanija so bili premiersko uprizorjeni na beneškem gledališkem bienalu in so kljub vsem ne povsem razumljivi furlanscini zeli vsestranski uspeh. Predstavo bodo vključili v sezono 1994-95 Stalnega gledališča FJK, z njo pa bodo gostovali v številnih krajih.

»Spominski« dvojni album legendarne angleške (že pokojne) skupine Police

Sest let delovanja je za glasbeno skupino lahko malo ali pa veliko. V taksnem obdobju se dobri glasbeniki ponavadi uveljavijo, večkrat je to le začetno obdobje delovanja, odskočna deska za prodor na vsa svetovna tržišča. Zelo redke pa so skupine, ki se po šestih letih izredno uspešnega delovanja kar na visku kariere razpustijo. Med te prav gotovo sodi angleška skupina Police, ki je v letih od 1977 do 1983 vnesla v takratno rock glasbo bistvene spremembe. Takrat je v Angliji prevladoval punk, tradicionalni rock je bil delno v krizi, trio, ki so ga sestavljali bobnar Stewart Copeland, basist Gordon Sumner oz. Sting in kitarist Henry Podovani, katerega je po nekaj mesecih zamenjal Andy Summers, pa je na glasbeno sceno prinesel nov veter. Rock z reggae odtenki, harmonično rock petje in posebna pozornost na ritem so bile že od samega začetka značilnost tega benda.

Prvo pesem, Fall Out, so posneli februarja 1977 leta z budgetom borih 600.000 lir. Avgusta istega leta so Police prvič nastopili v dokončni sestavi. Nekaj mesecev kasneje so stopili v snemalni studio. Naslednjega leta so najprej izdali single Roxanne (prva »bela« reggae pesem) in Can't Stand Losing You, novembra pa album Outlandos d'Amour in single So Lonely.

Police so se kaj kmalu uveljavili v domači Angliji, v ZDA in v Evropi. Tudi Italijani so se hitro navdušili nad tem triom in Police so jih vedno obdarili s kopico izjemnih koncertov. Albumi, ki

so si sledili v naslednjih letih, so bili vsi pravi biseri: Regatta De Blanc, Zenyatta Mondatta, Ghost in the Machine in zadnji Synchronicity so med najboljšimi tistih let. Na visku kariere so se Police razšli: nekateri pravijo zaradi notranjih nesporazumov, drugi pa zaradi trenj z glasbenimi producenti, ki so od njih hoteli nove hite vsakih nekaj mesecev. Leta 1986 so izdali album uspešnic Every Breath You Take, pred božičem leta 1993 pa box s štirimi cd-eji, na katerih so posnete vse njihove skladbe. Vsi so potem nadaljevali uspešne solo kariere (najbolje se je izšlo Stingu, na sliki), poslušalcem pa je manjkala uraden spomin z izredno lepimi koncertov. Na trgu krozi veliko število piratskih plošč, uradnega live albuma pa do nekaj tednov od tega ni bilo. Z enostavnim naslovom The Police Live! in dokaj zmerno ceno (42.000 lir za dve plošči) so ustregli željam milijonov fanov. In to na izreden način. Na dveh ploščah sta po-

sneta zajetna dela dveh koncertov. Na prvi plošči so vse začetne uspešnice, ki so jih Police posneli leta 1979 v Bostonu, na drugi pa dober del Synchronicity koncerta iz leta 1983, ki so ga posneli v Atlanti. Pregled nad njihovo produkcijo je torej popoln, nekatere skladbe so celo v dveh izvedbah, trso, cisto rockovski iz prvih let in glasbeno bolj popolno z zadnje turneje.

Album je odličen spomin na enega izmed najboljših bendov zadnjih dvajsetih let, istocasno pa je korak k spoznanju te skupine za tiste, sicer redke, ki so glasbo Police le bežno poznali.

Ales Waltritsch

NA KRATKO

Na ogled Courbetov Izvir sveta

PARIZ (dpa, A. D.) - Izvir sveta (na sliki), eno najbolj znanih del v zgodovini slikarstva, ki jo je leta 1866 naslikal Francoz Gustave Courbet (1819-1877) bo 26. junija postavljena na ogled obiskovalcem Muzeja Orsay. Slika je po letu 1955 pripadala francoskemu psihoanalitiku Jacquesu Lacanu. Podaril jo je Sylvi, takrat zeni pisatelja Georges-a Batailla, s katero se je kasneje sam poročil. Doma jo je skrival za drugim platnom, ko pa so po Lacanovi smrti (1981) Izvir sveta prvič razstavili v Muzeju 19. stoletja, so ga zavarovali s steklom in nenehno posebej pazili nanj. Leta 1994 je morala policija zaradi zgražanja javnosti zaseči naklado romana, na naslovnici katerega je bila njegova reprodukcija. V retrospektivo Courbetovega dela v Grand Palais leta 1977 Izvira sveta niso uvrstili.

Novi izdaji Narodnega muzeja

LJUBLJANA - Včeraj so v Narodnem muzeju predstavili knjigo Ljubljanske steklarne v 16. stoletju in njihovi izdelki avtoric Mateje Kos in Maje Zvanut ter najnovejšo, dvojno številko revije Argo (36-37). S studijo o ljubljanskem steklarstvu so v Narodnem muzeju pričeli novo, materialni kulturi namenjeno serijo Viri; gradivo za materialno kulturo Slovencev. Serija se bo pridružila obema že obstoječima, ki sta usmerjeni v arheologijo, v prihodnje pa bosta predvidoma v njej izšli se studiji o svetinjah in tovarnah keramike. Novi Argo, osrednje muzeološko glasilo, katerega tradicija sega v leto 1892, je svojo likovno podobo približal začetnim izdajam, glasilo pa ureja tudi nov uredniški odbor. Nova številka prinaša 38 prispevkov iz 12 muzejskih ustanov. (V. U.)

Rade Šerbedžija z gosti v Krizankah

LJUBLJANA - Sinoci je bil v skoraj polnih ljubljanskih Krizankah literarno-glasbeno večer, na katerem je Rade Šerbedžija predstavil svojo najnovejšo kaseto z naslovom »Se nismo že neke videli«. Ob spremljavi kitarista sina Danila, pianista Jureta Ivanušica in ansambla Sukar smo poleg znanih sansonov slisali tudi zbirko najnovejših pesmi, ki nosijo pečat igralčevega izkoreninjenega življenja v tujih mestih. Nastop Šerbedžije z znanim balkanskim sarmom so popestrili slovenski gosti, s katerimi je v času svojega bivanja v Ljubljani nastopal v Cankarjevem domu. Večer, v katerem so se skozi humor in nostalgijo, prelivale melodije različnih kultur, je navdušil občinstvo. Na sliki Šerbedžija v filmu Pomladni dez. (A. P.)

NOVO NA ODRU

Oton Župančič: Veronika Deseniška

Tragedija v režiji Francija Krizaja, v naslovni vlogi Darja Reichman, v ostalih pa Peter Bostjancic, Milada Kalezić, Miro Podjed, Bojan Umek, Mirjana Sainovic, Irena Ornik ter ostali člani SLG Celje, slavnostna premiera bo na celjskem Hermanu gradu nočjo ob 21.00 uri. Po velikem uspehu Hermana Celjskega prihaja na Stari Celjski grad tudi Veronika Deseniška Otona Župančiča v režijski postavitvi Francija Krizaja. Veronika Deseniška je poetična ljubezenska drama, ki pripoveduje eno najlepših zgodb iz zgodovine celjske rodbine, v kateri se bori ljubezen in razum. Tragedija v petih dejanjih je izšla leta 1924 in bila istega leta tudi uprizorjena. Je Župančičevo najpomembnejše izvorno delo. Na avtentičnem prostoru iz srednjeveških časov bomo spremljali ljubezen med Friderikom in Veroniko. Dogajanje je postavljeno v leto 1442. Pesnitev je visokoromantična, dramatično dejanje se rodi v usodnih globinah in prehaja v misterijske podobe; osrednji misterij zakriva ostra družinska drama. Veronikino smrt je Župančič spremenil, glede na legendo naj bi bila utopljena, v drami se zastrupi. (K. Z.)

GLASBA / POGOVOR Z BORUTOM KRŽIŠNIKOM

Sprejemanje različnosti

LJUBLJANA - Danes ob 22. uri bo v KUD France Preseren ljubljanska eksperimentalna jazz skupina Data Direct predstavljala svojo novo zvočno podobo, zabeleženo na nedavno izdanem albumu La dolce vita. Skupino vodi talentirani kitarist Borut Kržišnik, v njej pa sodeluje se nekaj znanih imen slovenske glasbene scene. Violinist Vuk Kraković prihaja iz skupine 2227, Mario Marolt iz Miladojke Youneed, Primoz Simonc pa sicer vodi Lolito.

Data Direct so Kržišnikova osrednja skupina, mogoče pa je sirsji publiki bolj znan kot sodelavec skupine Lai-bach ali kot občasen član Borghesie, pa tudi kot avtor glasbe za gledališke predstave Emila Hrvatina in video produkcije Marine Gržinič in Aine Smid. Album La dolce vita je drugi projekt osrednje četverice glasbenikov, ki so moči združili že pred dvema letoma pod imenom Data Processed Corrupted in uspešno nastopili na Drugi godbi, festivalu Vorax v Venci in festivalu Synthesis-glasba 20. stoletja v Skopju. Pogovarjali smo se z Borutom Kržišnikom.

Glasbeniki, ki igrajo ne plosci Data Direct, so že prej igrali z vami...

Da, napol kot gostje. Saksofonista in klavirist sta igrala v projektu, ki je bil podpisan z mojim imenom. Tista plosca ni izhajala iz dela s skupino, medtem ko je ta rezultat dveletnih izkušenj ... vaj, koncertov, snemanj.

Mario Marolt je edini pop glasbenik, ki sodeluje v tej zasedbi.

Ja, vendar koncept, ki ga gojimo, ne omejuje nikogar. Tudi Hugo Sekoranja sedi v klopih ljubljanskega Big Benda, Vuk je prinesel eteri-

Glasbeniki iz skupine Data Direct - Borut Kržišnik prvi z leve

cni moment iz 2227, Primoz vodi cool jazz skupino Lolito ... različnost pri nas predstavlja prednost.

Zakaj?

Glasbo smo zastavili tako, da posebnosti vsakega posameznika niso bolj pomembne od njegovega prispevka v sintetični, sinergični celoti, ki bo različnosti premostila. Prostor je samo za sprejemanje različnosti.

Kakšen je vaš odnos do poslušalca?

Mogoče je moj odnos do poslušalca rahlo utopčen. Vsak človek, ki kaj kupi, pa naj bo to hi-fi ali hrana, hoče vedeti, kaj to je. Nihče ne bo kupoval blaga brez nalepke. Izogniti se hočem ekskluzivnemu načinu mislenja, ki v širšem smislu povzroča družbeno zlo.

Na ovitku plosce izpostavljate povezavo s kaosom, kot ga poznamo iz matematičnih teorij. Ste to mislili glasbeno, kompozicijsko, du-

sevnosti, ste imeli v glavi računalniške slike ...?

Kaos je dovolj velik, da sprejme vse, kar nas obkroža, tudi računalnik je orodje umetnega vida, ki smo si ga zgradili. V luči kaosa postanejo razlike nepomembne. V kompozicijskem smislu nisem načrtoval kaotične strukture. Mislim, da glasba ne more biti vnaprej načrtovana; taka glasba nima »mesa«. Fraktalna teorija pa se mi ne zdi primerno pojmovno orodje za predstavitev glasbe. Raje bi jo prepustil kemikom, ceprav dobro opisuje minimalizem, pa tudi rave... Take strukture, ki so v osnovi ponavljajoče. Svoje glasbe ne bi poskušal tako opisovati.

Kakšni so načrti za prihodnost?

Do jeseni bo z Data Direct premor, jeseni pa računamo na serijo koncertov po okoliških državah, Italiji, Avstriji, potem so tu festivali...

Marko Plahuta

GLEDALIŠČE / SEZONA '94/'95 V CELJU

Poslastica: Shakespeare po kitajsko

CELJE - Ansambel Slovenskega ljudskega gledališča Celje bo v naslednjih dneh kot zadnje postavitev v iztekajoči sezoni na celjskem Starem gradu uprizorjal Župančičevo Veroniko Deseniško, znano pa je že, česa se bodo v Celju lotili v gledališkem letu 1995/96.

Med stirim premierami na velikem odru velja na prvem mestu omeniti dramsko besedilo Draga Jancarja Halsat, ki je prejel tudi priznanje za najboljšo tovrstno delo v Sloveniji in ga bo režiral Franci Krizaj. Temu bo sledila v naslednji sezoni cinična melodrama Jeana Anouilha Skusnja v režiji Dusana Mlakarja, nato pa pod taktirko Vita Tauferja poslastica, po vzorih kitajske opere postavljen Shakespearov Othello. Damir Zlatar Fray bo v Celju prihodnje leto režiral Balkon Jeana Geneta in se tako z avtorjem soočil že tretjič. Na malem odru ali, kot mu rečejo v Celju, na Odrupododrom bodo uprizorjene Pavela Kohouta Pat ali igra kraljev, Sama Sheperda Nevidna roka in otroška predstava Carobni napoj, prirejena po romanu Michaela Endeja. Celjani si po minuli sezoni, ko so ob osmih premierah igrali tudi pet ponovitev, znova obetajo uspeh. V gledališkem letu 1994/95 so imeli 229 predstav doma in 53 gostovanj. Tudi naslednje leto ob rednih abonmajih in predstavah za izven načrtujejo vrsto gostovanj, abonmajev za šolajočo se mladino ter v začetku leta Dneve komedije. Gledališko ponudbo v Celju bodo popestrili s stirim izmenjavami z zagrebjskim gledališčem Gavella. Brane Piano

D. Reichman kot Veronika in P. Bostjancic kot Friderik

Najbolj prodajane otroške in mladinske knjige v izbranih slovenskih knjigarnah (v juniju)

Na seznamu priljubljene otroške in mladinske literature se je pojavilo najnovejšo delo Mladinske knjige z naslovom 50 zlatih zrn, v katerem so zbrani spisi slovenskih osnovnošolcev. Sicer pa je opazno, da med domačimi ustvarjalci literature za otroke in mladino prevladujejo predvsem pisateljice, med katerimi so se vedno najodmevnejša dela Dese Muck (Blazno resno popolni), Svetlane Makarovic (Medena pravljica, Kam pa kam, kosovirja?), Zlate Vokac (Prvo potovanje macka Cunje), Marlenke Stupice (Cudežno drevo), Ele Peroci (Nina v cudezni deželi) ... V Medeni pravljici, ki so si jo otroci lahko ogledali tudi v ljubljanskem Lutkovnem gledališču, Svetlana Makarovic izpostavi med kot absolutno vrednoto, saj ga nekateri otroci tudi ne marajo.

Plecnikova knjigarna, Subiceva 1, Ljubljana

1. Svetlana Makarovic: Medena pravljica, DZS, 1995
2. Ela Peroci: Nina v cudezni deželi, Mladika, 1995
3. Dese Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995
4. Loisa M. Alcott: Male ženske, Karantanija, 1994
5. Michael Lohmann-Wilhelm Eisenreich: Narava in letni časi, DZS, 1995

Knjigarna Konzorcij, Slovenska 29, Ljubljana

1. Gerlinde Ortner: Pravljice, ki so otrokom v pomoč, Mladinska knjiga, 1995
2. Roald Dahl: Odvratne rime, Mladinska knjiga, 1995
3. Dese Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995
4. Svetlana Makarovic: Kam pa kam, kosovirja?, DZS, 1995
5. Spisi slovenskih osnovnošolcev; 50 zlatih zrn, Mladinska knjiga, 1995

Knjigarna Zalozbe Obzorja Maribor, Gosposka 24, Maribor

1. Spisi slovenskih osnovnošolcev; 50 zlatih zrn, Mladinska knjiga, 1995
2. Majda Koren: Mala posast Mili, Mladinska knjiga, 1995
3. Zlata Vokac: Prvo popotovanje macka Cunje, Aristej, 1995
4. Sasa Vegri: Jure Kvak Kvak, Mladinska knjiga, 1995
5. več avtorjev: angleško-slovensko; ilustrirani slovar, Mladinska knjiga - Egmond, 1995

Knjigarna Libris, Prešernov trg 9, Koper

1. Ragnhild Scamell: Mili, Mladinska knjiga, 1995
2. Eveline Hasler: Mesto cvetja, zalozba Epta, 1995
3. Gerda Marie Scheidel, Youngan Kim Hohlefeld: Skorzek, Kres, 1995
4. Marlenka Stupica: Cudežno drevo, Mladinska knjiga, 1995
5. Dese Muck: Blazno resno popolni, Mladinska knjiga, 1995

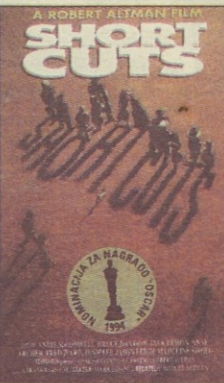
Pripravlja Andreja Paljavec

NOVO NA VIDEO

Kratke zgodbe

Short Cuts, drama, distribucija Karantanija Film, scenarij po zgodbah Raymonda Carvera Robert Altman in Frank Barhydt, režija Robert Altman, ZDA, 1992, 181 minut.

Robert Altman v Kratkih zgodbah prepleta zgodbe več parov različnih slojev v Los Angelesu, ki so po principu slučajne povezane med seboj, in ki nehoti medsebojno vplivajo. Z vzporednim prikazovanjem posameznih zgodb, njihovih stičišč in prepletanj, se dogajanje počasi in brez velikih prelomnic stopnjuje do bolj ali manj tragičnih končev. Nasilje, napetost in vsakdanje življenje se prepletajo z nevidnimi nitmi odlične režije, s katero je triurna zgodba o Los Angelesu in njenih prebivalcih pa tudi sodobni Ameriki povezana v povsem svojsko celoto. Odlična igral-ska zasedba (Tim Robbins, Tom Waits, Andie MacDowell, Lily Tomlin, Anne Archer, Jennifer Jason Leigh, Madeleine Stowe, Jack Lemon) so poleg režije vsekakor priporočilo za vse ljubitelje Robert Altmana. (V. R.)

Nedotakljivi

The Untouchables, kriminalni thriller, distribucija Karantanija Film, glasba Ennio Morricone, scenarij David Mamet, režija Brian De Palma, ZDA, 1987, 115 minut.

Mojstrovina Briana De Palme (Carrie, Brazgotinec, Raising Cane ...), v katerem je na vseh ravneh združil vrhunske ustvarjalce - glasbo Ennia Morriconeja, scenarij Pulitzerjevega nagrajenca, dramatika, scenarista in tudi režiserja Davida Mameta in odlično igral-sko zasedbo (Kevin Costner, Sean Connery, Robert De Niro, Andy Garcia) - ki so skupaj ustvarili pravo poslastico v svojem znanju. Zgodba o državnem preiskovalcu Eliotu Nessu (Costner), ki z majhno skupino zvestih ljudi v času prohibicije uresniči svoj cilj in pred sodišče pripelje samega Al Caponeja (De Niro), je napeta, zapletena, z nekaj nepozabnimi prizori in številnimi filmskimi citati (najbolj je znan prizor na stopnišču) nudi resničen filmski užitek, ki uvršča film v sam vrh tako De Palmovega ustvarjanja kot filmske umetnosti nasploh. (V. R.)

JAPONSKA / MED NOTRANJIM POLETOM S TOKIJSKEGA LETALIŠČA HANEDA V HOKAIDSKI HAKODATE

Srečen konec neobičajne ugrabitve boeinga 747

Prvotno so trdili, da je zahteval Asaharovo osvoboditev

Ugrabitev

Moški, ki trdi, da pripada sekti vzvišene resnice, je ugrabil japonski boeing 747 s tem, da je hostesi grozil, da jo zabode s šilom za led.

Grožnje

- Da ima pajdaše na letalu.
- Da bo razstrelil letalo s plastičnim razstrelivom.

Zahteve

- Izpustitev Soka Asahare, zaprtega voditelja sekte Aun Sinkrijo.
- Gorivo in polet nazaj v Tokio.

AP

TOKIO - Sele pozno si noco se je po vdoru policije končno predal ugrabitelj, ki je včeraj med poletom s tokijskega letališča Haneda v Hakodate na Hokaidu ugrabil japonski boeing 747 družbe All Nippon (ANA). Na tem severnojaponskem letališču se je nato nadaljevala neskončna drama, ki je spet, kot po potresu v Kobeju, razgalila vso nemoc japonskih oblasti pred nepredvidljivimi dogodki.

Sinoci ob polnoci po krajevnem casu, 12 ur po ugrabitvi, se vedno ni bilo jasno, koliko je ugrabiteljev. Najprej so trdili, da je samo eden in da v zameno za talce zahteva osvoboditev v zaporu priprtega voditelja neobudistične verske sekte Vzvišene resnice Soka Asahare.

Dve uri kasneje so govorili že o petih ugrabiteljih. Pozno popoldne pa je ugrabitelj, ki naj bi bil 20-letni Saburo Kobajasi, vse zanikal, čes da ni pripadnik Asaharove sekte in da se hoče le vrniti v Tokio, kjer naj bi izpustil vse talce. Na krovu boeinga 747 je bilo 15 članov posadke in 350 potnikov, med katerimi tudi sedem dojenčkov.

Japonske oblasti so ustanovile kar štiri krizne stabe, enega je imenovala vlada, drugega ministrstvo za prevoze, tretjega notranje ministrstvo, četrtega pa policija v Hakodateju, nobeden pa ni sprejel konkretnih pobud. Seveda so se vsi sestali in podprli vladni sklep, da letala ne smejo oskrbeti z gorivom. Kdo pa dejansko odloča, ni bilo jasno, ker je na to

vprašanje neučakanih novinarjev vodilni funkcionar letalske družbe ANA sinoci v zadregi povedal, da ne ve, da mora dobiti se dodatne informacije. Krizni stabi so se ločeno sestali, tako da je vladalo na letališču pravo izredno stanje. Poklicali so tudi posebne oddelke japonske vojske za jedrsko, biološko in kemično vojskovanje. Ugrabitelj, ki je bil oborožen s šilom za led in ki je

imel v rokah sumljivi paket, je namrec zagrozil, da bo razstrelil letalo in razlil neko tekočino.

Napad z živčnim strupom sarinom v tokijski podzemski železnici je brzkonie oblastem dal vedeti, da naj za vsak primer pokličejo v Hakodate tudi vojske strokovnjake. Izvedenci za letalske ugrabitve pa so mnenja, da je ugrabitelj blaznez, morda celo bolnik z aidsom, ki

ne ve, kaj hoče. Med drugimi so bili posadka in potniki več kot 15 ur brez hrane in pijsce, ker jo je ugrabitelj zavrnil.

Trditve o skupini ugrabiteljev so bile seveda logične, ker je skoraj neverjetno, da je lahko ena sama oseba, najprej z navadnim silom za led grozila hostesi, nato zvezala ostale članke posadke razen obeh pilotov in drzala v sahu oblasti.

ZMES VERSKIH PRVIN

Ob tibetanskem budizmu hinduizem in Apokalipsa

TOKIO - Sekto Aum Sinrikio (Vzvišena resnica) je leta 1987 ustanovil sedaj 40-letni Soko Asahara, ki je po letih bivanja v Tibetu spojil prvine tibetanskega budizma s hinduizmom, a obenem osvojil apokaliptično svetopisemsko vizijo konca sveta. Do leta 1991 je Soko Asahara s svojim blodnim misticizmom prepričal le malo privrženec. Ko pa se je sekta postopoma spremenila v teroristično skupino, ki je hotela pospešiti konec sveta, se je začela neverjetno širiti. Po Asaharovi napovedi, naj bi konec sveta nastopil leta 1997, Apokalipso pa bi privedli le njegovi privrženec in nekaj milijonov ljudi. Prav pripadniki sekte naj bi nato svet popeljali v novo zlato obdobje, v katerem ne bi bilo držav temveč le federacija vaskih skupnosti po prastarem tibetanskem vzoru. Za čudo je ta blodna zamisel prodrla ne samo med preproste ljudi, temveč celo med tehnološko izobražene strokovnjake, ki so svoje znanje dali na razpolago Soki Asahari.

KRONOLOGIJA

Ugrabitve letal od leta 1970

TOKIO - Od leta 1970 so na Japonskem izvedli več letalskih ugrabitev.

31. marca 1970 so levicarski skrajneži Sekiguna (Rdece vojske) preusmerili letalo japonske letalske družbe Jal na progi Tokio-Fukuoka v Seul, kjer so izpustili potnike. Teroristi so nato prosili za azil Severno Korejo.

6. novembra 1972 je zračnemu gusarju spodletela preusmeritev letala na Kubo.

30. julija 1973 je pet Palestincev ugrabilo v Libiji letalo družbe Jal na progi Amsterdam-Tokio in ga razstrelilo po izpustitvi potnikov.

12. marca 1974 so aretirali 18-letnika, ki je preusmeril letalo na progi Tokio-Okinava in zahteval 55 milijonov dolarjev in 200 milijonov jenov.

28. septembra 1977 je pet skrajnežev Sekiguna preusmerilo letalo Jal na progi Bombaj-Tokio. Potnike so izpustili v zameno za izpustitev tovarišev v japonskih ječah.

23. novembra 1979 je mafijcu spodletel poskus ugrabitve letala Jal na progi Osaka-Tokio.

16. decembra 1989 so aretirali Kitajca, ki je skušal preusmeriti letalo družbe Caac.

V boeingu tudi pravi Božiček

TOKIO - Na krovu boeinga 747 japonske letalske družbe ANA je tudi božiček iz finske Aavasakse. Na Japonsko je odpotoval skupaj s finsko delegacijo, ki je nameravala reklamirati finske turistične lepote. Ze sedaj številni Japonci pišejo božičku v Aavasakso in redno prejmejo pismen odgovor. Staršev ta sintoizmom skregana pobuda ne moti, na božičke so se že navadili, storitev pa stane 25 nemških mark.

SEKTA VZVIŠENE RESNICE / JAPONSKE POLICIJA PREISKAVO ZAČELA PRED TREMI MESECI

Pot do konca policijske preiskave je še dolga

TOKIO - Zaradi včerajšnje ugrabitve letala so preiskavo o delovanju fanatične neobudistične sekte Vzvišene resnice se razširili. Policija je preiskavo začela pred približno tremi meseci, verjetno pa ni sumila, da bodo njeni izsledki tako usodni.

28. februarja so na ulici ugrabili tokijskega uslužbenca Kijosi Karija, potem ko se je njegova sestra znasla v težavah zaradi sekte Vzvišene resnice. Zaradi tega so 22. marca izvedli policijsko preiskavo.

20. marca je Japonsko pretresel atentat z živčnim strupom sarin, ki se je začel širiti na petih vlakih tokijske podzemne železnice, zaradi česar je umrlo 11 oseb, več kot 5.000 potnikov pa je bilo zastrupljenih. Policija je nasla posebne hermetično zaprte plastične vrečke z ostanki sarina.

22. marca so začeli z vsakodnevni policijskimi racijami na različnih sedežih sekte, se zlasti v velikanskem objektu v Kamiku Isikiju, ob vznožju gore Fuji, zahodno od Tokia, kjer so odkrili na stotine ton kemikalij, strojev za njihovo proizvodnjo in dokumentov o poskusih

30. marca je zakrinkani napadalec streljal in huje ranil sefa policije Takazija Kunimacuja. Anonimni telefonski klici na različne televizijske postaje so streljanje povezali s tokijskim atentatom, policiji pa kljub vsemu ni uspelo najti storilca.

13. aprila je v televizijskem intervjuju neznan pripadnik sekte opozoril na skorajšnjo katastrofo, ki bo baje veliko strasnejša od potresa v Kobeju, v katerem je januarja letos umrlo 5.500 oseb. Istega dne je policija aretirala Kijohideo Nakado, enega od svecenikov sekte, osumljenega izsiljevanja.

19. aprila je prišlo do novega napada z neznanim plinom v podzemni železnici v Jokohami, drugem največjem japonskem mestu. Skoraj 400 oseb so naglo odpeljali na zdravljenje zaradi zastrupitve.

22. aprila je na podlagi materialnih dokazov (kot na primer nalase izdelanih plastičnih torb in posod) policiji uspelo povezati sekto z napadom s sarinom.

23. aprila so do smrti zabodli Hideo Muraija (drugo najvidnejšo osebnost Vzvišene resnice)

pred tokijskim sedežem sekte. Policija je takoj aretirala morilca, domnevnega desničarskega skrajneža Hirojukija Joja.

27. aprila je policija po vsej državi začela iskati voditelja sekte Soka Asaharo, ki je izginil v neznanu 19. marca.

6. maja je varnostnikom uspelo preprečiti nov napad s cianidom, ki bi lahko zahteval življenje 20.000 oseb na največji tokijski postaji Sinjuku.

15. maja je policija naposled ujela Josihira Inoueja, domnevnega voditelja skupine, ki je pripravila atentat s sarinom na tokijsko podzemno postajo. Policija je obenem izdala zaporni nalog za Asaharo in 40 pripadnikov sekte ter s tem prvič tudi uradno povežala sekto z napadom.

16. maja je policija aretirala Asaharo v eni od stavb velikanskega objekta v Kamiku Isikiju več ur po začetku velike vsedržavne policijske racije, katere namen je bil aretirati čimvečje število pripadnikov sekte, osumljenih sodelovanja pri atentatu s sarinom. Preiskovalcem je uspelo aretirati vse razen sedem od 41 osumljenec.

26. maja je japonski tisk poročal, da je sekta nameravala oborožiti svoje pripadnike z avtomatskim orožjem za gverilske akcije uperjene proti osrednjim vladnim organizacijam, na primer parlamentu oziroma premierovi rezidenci v središču japonske prestolnice Tokio.

6. junija je javno tožilstvo obsojilo Asaharo in šest drugih voditeljev sekte umora, ceprav na zasliševanjih Asahara ni odgovoril na nobeno vprašanje o svoji domnevni vlogi pri tokijskem atentatu.

7. junija je policija obtožila umora se tri pripadnike sekte, tako da je število obtoženih pripadnikov Vzvišene resnice naraslo na deset.

14. junija je policija Asaharo obtožila tudi lincanja nesrečnega pripadnika sekte, ki je poskusil pobegniti.

15. junija se je šef policije Takazija Kunimacuja prvič znova pojavil v javnosti po atentatu, ki ga je doživel 30. marca. Ob tej priložnosti je obljubil, da bo policija preiskavo o delovanju sekte in boj proti njej neizprosno nadaljevala.

NOVICE

Mirovni posredniki v Zagrebu

ZAGREB - Medtem ko se hrvaški predsednik Franjo Tudman mudi na obisku v Avstraliji, skušajo mirovni posredniki Carl Bildt, Thorvald Stoltenberg in Jasusi Akasi v Zagrebu poiskati diplomatsko rešitev, s katero bi ublazili narasčajoče napetosti na Hrvaškem in v BiH. Naslednjih devet dni si bodo prizadevali, da bi priblizali stališča nasprotnih strani z namenom, da bi lahko že 30. junija v Zenevi sklicali sestanek med vojaškimi poveljniki iz Zagreba in Knina. Hrvaska stran je podprla sklic tega sestanka brez pogojev, Milan Martić pa za zdaj kot pogoj za srečanje zahteva umik hrvaških čet z Dinare in iz zahodne Slavonije. (G. G.)

Bosanski Srbi mobilizirajo begunce v ZRJ

BEOGRAD - Vlada bosanskih Srbov je vse vojaske obveznike, ki so pobegnili v ZR Jugoslavijo, zaradi mobilizacije poklicala nazaj v domače kraje, zlasti zdravnike in bolničarje. Srbsko poveljstvo na Palah je razglasilo, da tistim, ki se do 5. junija ne bodo prijavili, grozijo stroge kazni. To velja tudi za bosanske Srbe z jugoslovanskim državljanstvom. Neodvisni beograjski mediji so poročali, da podobna mobilizacija hrvaških Srbov s pomočjo srbske policije že približno deset dni poteka tudi v številnih srbskih mestih. Najmanj dva tisoč moskih, ki so pobegnili iz Hrvaske - veliko jih ima status begunca ali srbsko državljanstvo - so zaprli in jih proti njihovi volji odpeljali v izobraževalno taborišče v srbski Krajini. (dpa)

Albanci nasprotujejo gradnji vojaškega oporišča v Ulcinju

ULCINJ - Mehmet Bardhi, predsednik občine Ulcinj na črnogorski obali ob meji z Albanijo, je poudaril, da so Albanci, ki predstavljajo 85 odstotkov prebivalcev Ulcinja, proti gradnji velikega vojaškega oporišča v bližnjem zalivu Valdanos. Predsednik Črne gore Momir Bulatović je namrec pretekli teden sporočil, da je Črna gora vojski Jugoslavije odstopila zemljišča ob zalivu Valdanos za gradnjo velikega vojaškega oporišča, skupaj z zemljišči, na katerih bodo zgradili 130 stanovanj za oficirje. Bardhi poudarja, da predsednik Bulatović nima pravice trgovati z zemljišči, ki pripadajo meščanom Ulcinja, razen tega naj bi z gradnjo vojaškega oporišča unicili tudi 18.000 oliv, problematični pa bi postali tudi obmejni odnosi s sosednjo Albanijo. Bardhi napoveduje, da bodo začeli prebivalci Ulcinja zbirati podpise proti napovedani gradnji in organizirati številne druge mirne politične proteste. (B. S.)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Pomoč v Sarajevu

SARAJEVO (dpa, Reuter) - Po skoraj starih tednih je v bosansko-hercegovsko prestolnico včeraj prispel prvi konvoj s človekoljubno pomočjo. Konvoj z moko, soljo in kvasom je v mesto prišel zgodaj popoldne, kmalu pa mu je sledil še drugi. Preostali trije, ki naj bi poleg hrane Sarajevčanom pripeljali tudi gorivo za dizelske agregate, naj bi na cilj prispeli še danes.

Na tovarnjake so pred odhodom naložili 598 ton živil in 67 ton goriva, od tega je tretjina pomoči namenjena srbskim četrtim Sarajeva. Letališče Butmir, prek katerega je bil do aprila vzpostavljen zračni most, je zaprto že dobra dva meseca. V torek je konvoj z živil, vodo in gorivom za pripadnike enot Združenih narodov prispel tudi v Srebrenico. Kot je izjavil tiskovni predstavnik ZN v Zagrebu Chris Gunness, so bosanski Srbi s konvoja ukradli precejšnjo količino goriva. ZN se vedno poskušajo pripeljati pomoč za modre celade v Gorazde in Žepo.

Tiskovni predstavnik Gunness je novinarje se seznanil, da sta včeraj dve letali bosanskih Srbov kršili prepoved poletov nad Bosno in Hercegovino. Natova letalska patrolja je srbski le-

tali prisilila k pristanku na banjaluskem letališču, ki je pod nadzorom srbskih sil. Poveljnik sil Severnoatlantske zveze v južni Evropi je predlagal bombardiranje letališča v Banjaluki, s katerega sta letali vzleteli, vendar je poveljnik modrih celad, francoski general Bernard Janvier, ta nacrt zavrnil. Predsednik vlade BiH Haris Silajdžić se je na neodločnost Svetovne organizacije ostro odzval: »To pomeni, da prepovedi poletov sploh ni. Je to mogoče popolna kapitulacija sil Združenih narodov v Bosni? Vsa skladišča težkega orožja so v srbskih rokah, in če je srbskim letalom zdaj dovoljeno se neovirano letenje, lahko to pomeni le popolno kapitulacijo.«

Vojaški opazovalci ZN poročajo, da se ofenziva vladnih sil za deblokado Sarajeva nadaljuje. Ratko Mladić, poveljnik vojaških enot bosanskih Srbov, je svojim vojakom sicer že čestital za »uspešno uničenje muslimanske ofenzive«, vendar stanje na bojiscih njegove prepričanosti ne potrjuje. Najhujsi boji naj bi potekali okoli krajev Ilijaš in Visoko. Pri Visokem so vladne sile že v torek blokirale tamkajšnje oporišče kanadskih modrih celad. Vladna stran si-

Na središče Sarajeva so tudi včeraj padale srbske granate (Telefoto: AP)

lam OZN ni sporočila, zakaj se je odločila za ta korak, vendar so vojaki zagrozili, da bodo oporišče začeli obstreljevati, če se bodo Kanadčani poskušali prebiti iz njega. Prav tako ne dovolijo pristanka helikopterjev. V

oporišču je 562 kanadskih vojakov, ki že več dni niso mogli oskrbeti svojih kolegov na bližnjih opazovalnih točkah. Hudi boji so potekali tudi v okolici Tuzle na severu države, kjer so vladne sile v zadnjih dneh dosegle pre-

cejšnje uspehe. Vladna in srbska stran se na hribu Vispri Kalesiji spopadata s težkim orožjem. Modre celade so prepričane, da bodo vladne sile z ofenzivo poskušale prodreti do meje med BiH in tako imenovano ZRJ.

MNENJE

Bildt proti umiku ZN

BEOGRAD (Reuter) - Novi mirovni odposlanec EU Carl Bildt, ki s pogajalcem ZN Thorvaldom Stoltenbergom potuje po Balkanu, je v Zagrebu izjavil, da kljub sedanjim ostrim spopadom ne predvideva umika mirovnih sil iz Bosne, saj bi bil to »črni scenarij«, ki bi spodbudil mirovna prizadevanja na Balkanu. Bildt je poudaril, da prihod enot za hitro posredovanje se ne pomeni, da se bodo modre celade dejansko umaknile iz Bosne. »Mirovne sile se ne morejo kar umakniti, čeprav njihov umik ni povsem izključen, vendar se za takšen 'črni scenarij' zagotovo ne prizadevajo države, ki imajo svoje vojske v enotah ZN,« je poudaril Bildt, ki bo o svojem obisku na Balkanu prihodnji teden poročal na srečanju petnajsterice v Cannesu. (Telefoto: AP)

NATO / NAČRT UMIKA ZN IZ BIH

Francija in ZDA se prepirata, kdo bo poveljeval operaciji

BRUSELJ (AFP) - Iz diplomatskih virov se je izvedelo, da je bil na včerajšnjem svetu Nata dosežen napredek pri dokončnem oblikovanju nacrtu 40104, ki zadeva umik mirovnih sil ZN iz Bosne. Generalni sekretar Nata Willy Claes je izjavil, da bo svet nacrt uradno potrdil 28. junija, lahko pa ga bodo spremenili glede na položaj v Bosni.

Nacrt ne predvideva takojšnjega umika; o njem se bodo odločili Združeni narodi, saj zahteva daljše priprave, izvedli pa naj bi ga v prihodnjih treh mesecih, saj so ceste v pozni jeseni večkrat neprevozne. Po oceni diplomatskih virov članice Nata se vedno ne soglasajo o dveh najpomembnejših vprašanjih, zapisanih v nacrtu 40104, čeprav so se njihova stališča že približala.

Prvo vprašanje zadeva poveljevanje, ker bi umik modrih celad izpeljale članice Nata. Zaradi tako imenovanega »dvojnega ključa« - poveljevanje bi si delili ZN in Nato - se prepirata predvsem Francija in ZDA. Washington, ki se sklicuje na svoj prispevek v vojakih, zahteva, da samo Nato nadzoruje umik, Francija pa nasprotuje prenosu poveljevanja z ZN na Nato, dokler na bosanskem ozemlju ne bo večina voja-

kov Nata - predvsem ameriških, poudarja Pariz, čemur bi po mnenju nekega evropskega vojaškega strokovnjaka lahko rekli »delitev tveganja«.

Neki strokovnjak poudarja, da poveljnik ne more biti iz vrst Nata, če v akciji ne bodo sodelovali tudi ameriški vojaki. Evropejci vztrajno nasprotujejo, da bi Američani odigrali le stransko vlogo in z ladjevjem le patrolirali v Jadranu. Zavezniki se strinjajo, da se morata o začetku operacije dogovoriti Nato in ZN, prav tako tudi o vsaki spremembi pravil o uporabi orožja; o tem vprašanju se morata dogovoriti poveljnik Unproforja, francoski general Bernard Janvier, in poveljnik Nata za južno Evropo, ameriški admiral Leighton-Smith.

Drugo vprašanje, pri katerem se razhajajo članice Nata, zadeva sistem »dvojnega ključa« v primeru delnega umika. Američani menijo, da je takšen sistem neucinkovit in naj bi ga odpravili, takoj ko bodo ZN odstopili poveljevanje Natu, Francozi pa bi ga radi obdržali zato, da ne bi prišlo do spodrsllajev. Če bi Nato začel delni umik iz vzhodne Bosne in bi naletel na ovire, bi bile v nevarnosti modre celade na drugih območjih Bosne, opozarjajo Francozi.

VPLETENOST ZDA V BOSANSKO VOJNO

Sramežljiva pomoč in omahovanje

BARBARA KRAMZAR

NEW YORK - Nekoč v daljni hladni vojni so lokalne vojne bojevali v imenu velesil. Bliznjevzhodni in celo afriški spopadi so bili samo konica noža, ki sta ga v rokah držala Moskva ali Washington. Nas čas pa zaznamujejo prestrašene velesile, močne in dobro oborožene države, ki so se v strahu pred vojaškimi žrtvami zatekle v pacifizem. Velike države so upravičeno prestrašene. Rusija se je v Ceneniži že zapletla v svoj drugi Afganistan. ZDA se uspešneje izogibajo vpletanju v majhne vojne propadlih območij, toda pri tem izgubljajo vojsko in politično verodostojnost. Kljub razglašeni politiki nevmešavanja pa niso povsem nepleteno. Vsaj v delu zahodne javnosti se sprasujejo, ali strategije in taktike bosanski vojski morda ne pomagajo zarisovati ameriški vojaški strokovnjaki, bosanski in hrvaški castniki pa se solajo v ZDA. Zunanje ministrstvo je v ponedeljek zanikalo aktivno udejstvovanje na bosanski fronti, ki ga je omenjal celo predstavnik za tisk ZN v Bosni. Hkrati so potrdili, da se je general John Sewall, posebni svetovalec državnega sekretarja, srečal z bosanskimi in hrva-

skimi vojaškimi voditelji. Kako globoko je Washington vpleten v bosanska dogajanja? Ameriški diplomati so lani prepričali bosanske Hrvate in Muslime, naj se prenehajo vojskovati, in jim svetovali pri združevanju vojsk. Ameriški kongres je lani jeseni zagotovil celo sredstva za vojsko pomoč bosanskim Muslimanom. Toda Clintonova administracija tega ne razglašala na veliki zvon. Američani se vedno ne vedo dobro, kaj naj počnejo z nekdanjo Jugoslavijo. Na prvi pogled je vse jasno. V ameriških očeh je Bosna zrljavo srbske agresije, Slobodan Milošević in Radovan Karadžić pa kandidata za mednarodna zločinca. Srbska politika je v popolnem nasprotju z ameriškimi ideali demokracije in pravice do obrambe - ter s pričakovanji, ki jih je Washington nekoč gojil do Jugoslavije. Zaradi Titove politike nasprotovanja Sovjetski zvezi so ZDA že v prvi polovici osemdesetih let spodbujale mednarodne finančne ustanove, naj pomagajo s posojili. Tik pred vojno v Sloveniji je v ameriški diplomaciji že prevladovala nostalgija za takšno Jugoslavijo, zato je zunanji minister Ja-

mes Baker v Beogradu opozarjal pred odcepitevnimi težnjami z besedami, ki so jih mnogi razumeli kot zeleno luč za napad na Slovenijo. Kmalu pa je v Washingtonu prevladalo ogorčenje nad srbskimi dejanji. Toda če se je Bosna Evropi »zgodila« prekmalu, ko Stara celina se ni bila sposobna žrtvovati vojakov za skupno zunanjo politiko in varnost, se je Ameriki »zgodila« prepozno. Razpad sovjetskega bloka je povzročil počasno ameriško zapiranje ZDA vase in konec rambovskih akcij, s kateršnimi je predsednik Reagan obračunaval na Grenadi. Zalivski spopad z Iracom je bil druge vrste. Vojno za nizko ceno nafte opraviči že bežen pogled na ZDA, državo z najvišjo porabo na prebivalca na svetu, ki bi bankrotirala, če bi ceno nafte dolocal Irak. Bosna pa bi bila samo pravičniska vojna za reševanje ljudi, ki so preveč naivno verjeli govorjenju o neizogibni zmagi demokracije. Bill Clinton je že drugi ameriški predsednik, ki se je raje osramotil s svojo balkansko politiko, kot pa posegel v vojno. Komentatorji pišejo, da obvescevalna služba CIA sploh ne preverja pisanja tiska o

tesni povezanosti vojske tako imenovane Jugoslavije in bosanskih Srbov. Nočejo vedeti resnice. Toda ameriška politika do Bosne se spet spreminja. Pred tremi leti je Clinton zamajal balkansko politiko svojega predhodnika Busha, zdaj pa politični nasprotniki njemu spodkopavajo tla. Republikanski kongres pod vodstvom senatorja Boba Dola in predstavnika Newta Gingricha vse glasneje zahteva konec dvolične, neuspešne akcije modrih celad v Bosni in oborožitev bosanske vojske. Ameriški kongres se vedno noče prispevati denarja za britansko-francoske hitre sile. Morda so ostre ameriške razprave o Bosni spet bolj notranja kot pa zunanja politika. Pred nekaj tedni je predstavniški dom zahteval konec ameriškega sodelovanja pri izvrševanju prepovedi oboroževanja držav nekdanje Jugoslavije. Toda za zdaj se akcija končuje pri besednih pozivih senatorja Jesseja Helmsa k oborožitvi muslimanskih »borcev za svobodo« ter Doleovih in Gingrichevih zahtevah, naj se modre celade umaknejo iz Bosne. Američani so sarajevski prijatelji, toda svobodo si bo morala bosanska prestolnica izbojevati sama.

SEVERNO MORJE / KONEC AKCIJE NAFTNA PLOŠČAD BRENT SPAR

Zmaga Greenpeceda

Britanski Shell trdi, da je popustil zaradi pritiska drugih evropskih vlad

LONDON - V 24 letih obstoja je Greenpeace dosegel največji uspeh, ko je v torek eno največjih naftnih družb, Shell, prisilil, da je opustila načrt potopitve plosčadi Brent Spar v severnem Atlantiku. »Zelo sem presenečen. Nismo navajeni na zmage,« je v torek navdušeno priznal eden od starih aktivistov na opuseni plosčadi.

Ceprav britanski Shell pravi, da je odnehal zaradi pritiska drugih evropskih vlad, ne zaradi Greenpeacea, je prav ta organizacija največ pripomogla k preobratu. Kot ponavadi je Greenpeace pripravil akcije na terenu in si prizadeval za čimboljše stike z javnostjo, da bi prepričal evropske države. Na eno od ladij, ki so sledile plosčadi, je povabil dvajset novinarjev.

Organizacija, v kateri je 3,1 milijona članov iz tridesetih držav, se ponosa, »da je vedno v ospredju« bitka za okolje, ceprav si je treba »umazati roke«, kdaj pa tudi tvegati. Ta taktika jim je prinesla že kar nekaj uspehov, pravi Greenpeace, ki si delno lasti zasluge za odložitve francoskih jedrskih poskusov, sporazum o preprečitvi lova kitov in odstranjevanje jedrskih odpadkov.

V akciji Brent Spar, ki je trajala tri tedne, so uporabili dve od starih ladij in en helikopter, kar jih je stalo več milijard funtov, njihove proteste pa so mediji snemali in komentirali. Ceprav so 23. maja

na silo prepričali njihove teste, aktivisti boja niso opustili: 15 dni pozneje so sodelovali na konferenci o Severnem morju na Danskem, kjer so Veliko Britanijo že kritizirale nekatere obmorske države. Še več jih je bilo prejšnji teden, ko je nemški kancler Helmut

Kohl na srečanju G7 v Halifaxu protestiral pri britanskem premieru Johnu Majorju, ki kljub temu ni spremenil mnenja.

Potopitvi plosčadi so najbolj nasprotovali v Nemčiji, na Nizozemskem, kjer je sedež Greenpeace International, v

skandinavskih državah in Evropski komisiji. Nemški Shell je zaradi bojkota svojih bencinskih črpalk utrpel precej škode, kar se je zgodilo se v številnih evropskih državah. Nemske črpalke so bile celo tarče atentatov. Medtem so stiri aktivisti odšli na Brent

Spar, odločeni, da bodo tam ostali in onemogočili potopitev plosčadi. V sredo naj bi se vrnili na kopno, vendar Greenpeace se ne bo odnehal: odpoklical je le eno ladjo, druga pa sledi plosčadi, katere cilj se ni znan. Joelle Garrus / AFP (Telefoto: AP)

V OZADJU

Šestindvajset let naftne industrije v Veliki Britaniji

LONDON - Minulo nedeljo je preteklo dvajset let, odkar je Velika Britanija iz Severnega morja pridobila prvi liter nafte in z njim bogastvo, ki ji je zagotovilo zavidanja vredno samostojnost ter jo - s približno 2,6 milijona sodckov nacrpane nafte na dan - uvrstilo med prvih deset proizvajalcev nafte na svetu.

Od 18. junija 1975, ko so v rafinerijo v Kentu pripeljali prve sodčke nafte s plosčadi Argyl pri škotskem Aberdeenu, so nacrpani več kot 1,8 milijarde ton nafte. Ceprav je količina nacrpane nafte daleč preseгла prvotne napovedi, je po sedanjih ocenah britanskega ministrstva za energijo to le petina ocenjenih zalog. To pa pomeni, da bo Velika Britanija tudi v prihodnjem stoletju pomembna proizvajalka nafte in plina.

Za nov zalet po 30-letni izkusnji črpanja nafte je država začela nove raziskave v Atlantskem oceanu na zahodu Škotske. British Petroleum (BP) si je prvi pridobil licenco za poskusne vrtnice na območju Foinavena pri Shetlandskih otokih. Če bodo te vrtnice obetavne, bo to velik izziv za naftne družbe, saj bodo razmere črpanja nafte na tem območju Atlantskega oceana veliko težje. Morje je namreč precej globlje, podnebje je ostrejšo, morski tokovi pa so veliko močnejši kot v Severnem morju, zato bodo potrebovali tudi novo tehnologijo.

Pred sedmim desetletjem tega stoletja je bila Velika Britanija pri preskrbi z nafto povsem odvisna od tujine, saj je imela le nekaj črpalnic na kopnem, ki so jih začeli izkoriščati po prvi svetovni vojni. Družba Amoco je prva odkrila pomembnejša morska nahajališča nafte leta 1969, vendar je bilo treba počakati do leta 1975, da je iz Argylla pri Hamiltonu pritekla prva kapljica nafte. Do leta 1985 je je naftna industrija nenehno krepila, tako da je Velika Britanija lahko že leta 1981 z doma nacrpano nafto zadostila svojim potrebam.

V drugi polovici osemdesetih let se je proizvodnja zmanjšala, cena nafte pa je leta 1986 zelo padla. Od takrat je delež naftne industrije v bruto narodnem proizvodu le še dvo odstoten. Danes se je količina nacrpane nafte znova povzpela do rekordne ravni osemdesetih let. Lani so izvozili 82 milijonov ton surove nafte, s katero so zaslužili 6,1 milijarde funtov. Na morskih plosčadih je zaposlenih 27 tisoč ljudi, ti pa delo na področju črpanja nafte in plina posredno omogočajo 300 tisoč delavcem (pri gradnji plosčadi in naftovodov, ladijskem in helikopterskem prevozu). Zdaj se Velika Britanija sooča z novimi težavami: zaloge na nekaterih črpalnicah gredo h koncu, stare naftne plosčadi pa niso zlahka resljivi ekološki problem, kar dokazujejo najnovejša dogajanja v zvezi s Shellom.

Pascale Juilliard / AFP

EVROPSKA UNIJA / PRED VRHOM V CANNESU

Novi temelji za obdobje po letu 2000

London bo nasprotoval predlogu Nemčije o odvzemu pravice do veta

BRUSELJ (AFP) - Vrhunsko zasedanje petnajsterice v Cannesu 26. in 27. junija bo tudi uradni začetek medvladne konference, ki bo zasedala prihodnje leto. Takrat bodo morali sodelujoči postaviti temelje evropskim institucijam po letu 2000, ko se bo Evropska unija razširila proti Vzhodu.

Na konferenci v Cannesu bodo na predlog krščanskih demokratov nemskega kanclerja Helmuta Kohla pregledali tudi določila sporazuma iz Maastrichta. Ti namreč predlagajo odvzem pravice do veta, kar zadeva vprašanja zunanje politike in skupne varnosti, potem ko se bo Evropska unija razširila na 27 članic, saj naj bi se do leta 2000 vanjo vključile vzhodnoevropske države, Ciper in Malta. CDU/CSU predlaga, naj vzhodnoevropske države izpolnijo politične in gospodarske pogoje, ce hočejo okrog leta 2000 postati članice EU.

Nemski poslanci predlagajo tudi dodelitev večjih pristojnosti Evropski prihodnjemu organu, ki bo odgovoren za sodelovanje med evropskimi policijami. Scasoma naj bi začela delovati nekakšna evropska policija, katere naloga bo boj proti terorizmu, trgovini z mamili, pranju denarja, siritvi jedrskih snovi in prostiuciji.

Nemski predlog podpirajo tudi države Beneluksa ter Španija in Italija, katerih predstavniki poudarjajo, da mora EU pokazati svojo moč na področju zunanje politike in boja proti kriminalu, kajti le tako bo organizaciji zaupalo približno 376 milijonov prebivalcev držav članic EU.

Velika Britanija je prek ministra za evropske zadeve Davida Daviesa že izrazila nasprotovanje večinskemu sistemu glasovanja, ki naj bi veljalo za vsa vprašanja. London je že na srečanju predstavnikov EU na Siciliji v začetku junija za-

hteval, da ohrdi pravico do veta. Francoski predstavniki o institucionalnih reformah, o katerih naj bi odločala medvladna konferenca, doslej niso dajali izjav.

Ceprav je novi francoski predsednik Jacques Chirac poudaril, da se zavzema za »vzajemno sodelovanje« z nemskim kanclerjem Kohlom, je vendarle zagovornik pravice do veta v ministrskem svetu, kadar bi ta odločal o vprašanjih skupne zunanje politike in varnosti. Karl Lamers, član CDU/CSU, ki je v bundestagu odgovoren za vprašanja zunanje politike, meni, da »bi bilo protislovno, če bi Francija podprla razširitev članstva EU proti Vzhodu, hkrati pa že vnaprej zavračala gradnjo močnejše združene Evrope, predvsem ko gre za vprašanje zunanje politike in varnosti«. Lamens pravi, da bo brez tovrstne poglobitve Nemčija prevladala v vzhodni Evropi, cetur pa Francija nasprotuje.

Letos bo morala pripravljala skupina petnajsterice razmisliti o nekaterih pomembnih vprašanjih - institucijah, obrambi, gospodarstvu -, povezanih s siritvijo Evropske unije, in o nujnih spremembah, ki bi prepričale institucionalno paralizirano EU. Na vrhunskem srečanju petnajsterice, ki bo decembra v Madridu, bo pripravljala skupina tudi uradno zacrtala program, ki naj bi bil dokončan v šestih do 18 mesecih.

Pogajanja s Ciprom, z Malto in vzhodnimi državami, ki se potegujejo za članstvo v EU, se bodo lahko začela se, ko bo petnajsterica pretehtala sporazum iz Maastrichta. Pripravljala skupina bo morala zaradi razširitve članstva rešiti vrsto finančnih vprašanj, določiti skupno kmetijsko politiko in delovanje organizacije, kajti le tako leta 2000 Evropska unija ne bo ohromljena, brez denarja in skupne politike.

KOMENTAR

Naftnih plosčadi ne mečemo v smeti

Mala ekološka vojna, ki se je razvila zaradi groznje, da bo Shell potopil veliko naftno plosčad Brent Spar v Severnem morju, in v katero so se poleg militantnih naravovarstvenikov vpletle tudi evropske države, je s svojim izidom razveselila marsikatega levičarja. Če drugega ne, pomeni zmaga nad nekdanj vsemogočnimi korporacijami, kakršna je Shell, ki se niso ozirale ne na vlade ne na državljane. Za druge pomeni zmaga razuma nad človeško pogoltnostjo, ki se ne ozira nazaj in ne pospravlja za seboj. Naftnih plosčadi, ki so povrh vsega se polne radioaktivnih odpadkov, se pač ne meče v smeti.

S stališča varovanja narave pomeni zmaga greenpeaceovcev na Brent Sparu odločilni mejnik, ko je ekološki dejavnik postal del osnovne poslovne računice. Shell in vsi njegovi konkurenti bodo morali od sledi vračunati tudi ta dejavnik, saj je nepotopitev Brent Spara naravovarstvenikom prinesla dolgoročni ugled. Če so prepričali Shellu, da bi svinjal v Severnem morju, jim bo torej uspelo tudi naslednjič, zato je bolje, da se morebitni onesnaževalci izogonejo neprijetnemu obleganju militantnih greenpeaceovcev.

Hkrati z zmago slavjem pa se je na plosčad Brent Spar pritepel se grenak okus po terorizmu. Idilicno podobo ozaveščenega sveta kazi način, s katerim so greenpeaceovci zahtevali »pravico narave«. Bojkotiranje Shellovih črpalk je stvar zavesti in svobodne odločitve posameznika. Ko pa začnejo na teh črpalkah pokati bombe in bombice, ko miren protest postane terorizem, tedaj ne gre več za pravico narave, temveč za nasilno uveljavljanje interesov. V Nemčiji, kjer je bilo protestov največ, so zeleni z lanskimi volitvami postali resen politični sogovornik. Ko pa se naravovarstveniki poistovetijo z jezikom nasilja, izgubijo na političnem polju. Če pogledamo iz tega zornega kota, potem bitka za Brent Spar nikomur ni prinesla lovorovega venca. Na Shell je vrgla senco, ki pa si jo z njim delijo tudi naravovarstveniki. Dolgoročno gledano so izgubile predvsem ekološke stranke, ki so privolile v jezik nasilja. Razsuta bencinska črpalka Shella v Hamburgu sporoča tudi to, da stranke, ki podpirajo takšna dejanja, niso politično zrele. Z drugimi besedami: kdo bo volil ekologa, ki meče bombe?

Ana Kovac

NOVICE

Notranji ministri EU o vizumih

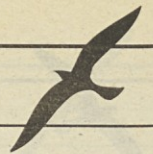
LUKSEMBURG - Notranji ministri evropske petnajsterice včeraj se niso dosegli soglasja o skupnem seznamu držav, katerih prebivalci bodo za vstop na ozemlje EU potrebovali vizum, so sporočili iz diplomatskih krogov. Soglasja ni bilo zaradi nasprotovanja Italije, ki je zahtevala obvezno uvedbo vizumov za prebivalce nekdanje Jugoslavije. Sicer italijanska vlada tega vprašanja še ni podrobneje obravnavala, zato italijanski notranji minister o tem ni mogel izjaviti nicesar dokončnega. Vključitev Srbije in Črne gore na seznam držav, katerih državljani bodo morali obvezno prositi za vizum, ce bodo hoteli stopiti na ozemlje EU, je zahtevala Nemčija, ki se boji, da se bo povečalo število nezakonito priseljenih nekdanjih Jugoslovancev, ki bi v to državo potovali čez ozemlje Italije. (AFP)

Slovaška potrdila prošnjo za članstvo v EU

BRATISLAVA - Slovaska vlada je včeraj v Bratislavi potrdila prošnjo za polnopravno članstvo v EU. Slovaski premier Vladimir Meciar jo bo uradno izročil francoskemu predsedniku Jacquesu Chiracu, predstojecemu EU, na evropskem vrhu, ki bo potekal od 26. do 27. junija v Cannesu. Včeraj je slovaska vlada potrdila tudi memorandum, ki je sestavni del prošnje za polnopravno članstvo. Slovaska upa, da bo postala polnopravna članica EU okrog leta 2000. (AFP)

Soglasje o Evropoli

LUKSEMBURG - Notranji ministri EU so v torek zvečer v Luksemburgu dosegli soglasje o Evropoli, pozneje pa bodo morali rešiti se vprašanje pristojnosti Evropskega sodišča glede predhodnih obravnav. »Besedilo sporazuma je skoraj dokončno, razrešili smo vse tehnične probleme in skoraj vse politične,« se je pohvalil francoski notranji minister Jean-Louis Debré v prepričanju, da je »delo opravljeno«. Zadnji kompromis, ki ga je predlagalo francosko predsedstvo, so sprejeli »soglasno«, je se poudaril. Če bi se dve državi znasli v medsebojnem sporu zaradi Evrope, bi spor najprej skušali rešiti v okviru ministrskega sveta notranjih ministrov petnajsterice, ki bi imel za presojo na voljo šest mesecev. Če mu ne bi uspelo najti rešitve, bi o načinu reševanja spora z večinskim soglasjem odločale države članice EU. Velika večina članic je izrazila pripravljenost, da »sporna vprašanja sistematično razrešuje na Evropskem sodišču«. S tem za zdaj ne soglašajo skandinavske države, pa tudi Velika Britanija je takšno možnost v celoti zavrnila, so dejali v diplomatskih krogih. Vsak organ znotraj Evrope (denimo skupni nadzorni organ) ali zunaj njega (na primer sodišče posamezne države) bi lahko zahteval pojasnilo Evropskega sodišča o svojih kompetencah le v primeru, če bi svet notranjih ministrov z dvotretjinsko večino sodišče za to posebej pooblastil. Prav to določilo je Britance odvrnilo, da bi se strinjali s tem kompromisom. (AFP)

BUDJONOVSK / POGREB ŽRTEV TERORISTIČNEGA NASILJA

Ulični obračuni nacionalistov

Talci-prostovoljci so se že vrnili k svojim družinam

BUDJONOVSK - Medtem ko so se sorodniki žrtev drame v Budjonovsku včeraj na zalni slovesnosti dokončno poslovili od svoji ljubljenih, so čecenski uporniki izpustili se zadnje talce - prostovoljce, ki pa so jih v domačem mestu sprejeli kot izdajalce. Okoli 150 presrečnih nekdanjih ujetnikov, ki so upornikom služili za talce že v bolnišnici, nato pa so jim varnost zagotavljali se med vrnitvijo v Cecenijo, je iz avtobusa padlo v objeme svojih sorodnikov in prijateljev.

20.000...

...varnostnikov je ta teden odšlo v Moskvo, da bi okrepili protiteroristični boj, je v sredo sporočila agencija Interfax. Ti ukrepi naj bi preprečili morebitne teroristične akcije, povezane z dogodki v Ceceniji, je naznanil poveljnik ruske vojske Mihail Kolesnikov. Dodatne ukrepe so sprejeli dan po tem, ko je čecenska vojska zajela talce v Budjonovsku na jugu Rusije, v tej akciji pa je bilo ubitih 150 ljudi. 16.600 vojakov in varnostnikov ministrstva za notranje zadeve se bo pridružil policistom, polovica pa bo nadzorovala moskovske ceste, je dodal Nikolaj Mencik, šef oddelka za javni red na ministrstvu za notranje zadeve. Poklicali so tudi 4.000 padalcev, ki naj bi varovali vhode v mesto in javne zgradbe, je povedal general Evgenij Podkolcin, komandant padalskih enot. Padalci prihajajo iz divizij Tule, Ivanova in 27. padalske brigade iz Moskve. Oboroženi bodo z brzostrelkami.

(AFP)

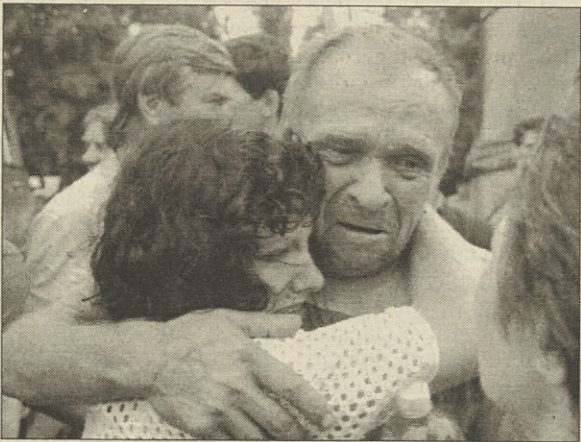
Objeme in poljube pa je zasenčil izbruh sovražnosti, ki je tlela v med prebivalci malega mesta. Večina nekdanjih talcev je namreč bodisi simpatizirala z uporniki ali celo odkrito podpirala njihov dramatičen poskus zaustavitve vojne v domovini. To pa je razbesnelo ostale prebivalce mesta ozkih ulic in enonadstropnih hiš. Teroristični napad, v katerem je umrlo več kot sto ljudi, je se okrepil njihovo prepričanje, da so Čecenci malo manj kot rojeni morilci. To je streotip, ki ga je pazljivo izdelala ruska vlada kot opravičilo za brutalno akcijo v Ceceniji.

»Upornike lahko razumem,« je izjavil Pavel Juhov takoj po izstopu iz avtobusa. »Pogovarjal sem se z enim izmed borcev, ki je izgubil vse, razen treh sorodnikov od sicer številne družine. Rusija jim je uničila vse, kar so imeli,« je povedal. Dodal je se, da se je med vožnjo bal le napada ruskih enot in pokazal listič, na katerem je

poleg njegovega podpisa pisalo: »Prostovoljno se pridružujem skupini razbojnikov in prevzemam morebitne posledice svoje odločitve.« Vodja teroristov Samil Basajev naj bi se na koncu vsakemu talcu osebno opravičil. Juhov sicer ni podprl krvavega napada na mesto, vendar pa po njegovih trditvah Čecenci v bolnišnici niso ubili niti enega človeka. Drugi meščani so ga besno prevpili.

»Morilci morajo biti kaznovani. Ubili so nedolžne ljudi,« je kričal neka ženska. Medtem ko so se talci razhajali, je neka ženska z megafonom glasno obsojala tiste, ki simpatizirajo s Čecenci. »Ti prasci so pobili naše sinove, zdaj pa nam govorijo, da smo mi krivi,« je klicala. Drugi so bili še ostrejši: »Vse Čecence je treba pobiti. Cisto vsakega. Če mi daste orožje, grem sam tja in jih vse postrelim,« je dejal 38-letni Aleksander Menkin. Medtem v mestu poteka prava gonja proti prebivalcem mesta čecenskega rodu. Skupine Rusov po mestnih ulicah zaustavljajo vsakogar, ki je temnejše polti. Najmanj sto Čecenov je mesto že zapustilo, ostali pa v strahu čakajo na svojih domovih.

Lawrence Sheets / Reuter

Osvobojeni talci v Budjonovsku (Telefoto: AP)

RUSIJA / NEZAUPNICA MINISTROM, KI SO ODGOVORNI ZA ČEČENSKE DOGODKE

Glasovanje v dumi kot opozorilo Jelcinu

Priljubljenost premiera Černomirdina se je okrepila

MOSKVA - Včeraj je ruski parlament prepricljivo izglasoval nezaupnico vladi zaradi vojne v Ceceniji in ravnanja v najnovejših dogodkih s talci, toda predsednik Boris Jelcin vlado premiera Viktorja Černomirdina se vedno podpira. Besni poslanci spodnjega doma ruskega parlamenta so, ogorčeni zaradi čecenskega zajetja talcev, ki je Moskvo skrajno ponizalo, z 241 glasovi za in 72 proti izglasovali nezaupnico Černomirdinovi vladi.

Jelcinov predstavnik jih je neposredno po glasovanju opozoril, da utegne prvi clovek Kremlja uporabiti svojo pravico in glasovanje razveljaviti. »Predsednik nima razlogov, da vladi ne bi zaupal,« je izjavil Jelcinov predstavnik Sergej Medvedov. Izid glasovanja dume vsekar pomeni velikanski izziv za Jelcina, večji kot za Černomirdina, cigar priljubljenost se je po pogajanjih in uspešnem razpletu drame talcev v Budjonovsku močno povečala. Po ustavi ima predsednik pravico, da izda glasovanja dume ne upošteva največ tri mesece. Če bi izid glasovanja v tem obdobju odkrito zavrnili, bi duma o zaupnici glasovala znova. To glasovanje pa bi Jelcina postavilo pred dilemo: ali naj odstavi vlado ali razpusti parlament in s tem sproži splošno krizo. Po mnenju podpredsednika vlade Sergeja Sakraja bo Černomirdin od Jelcina zahteval, naj se postavi v bran vlade. »Predsednikova naloga sploh ni lahka,« je izjavil Sakraj na tiskovni konferenci. »Nisem prepričan, da bo hotela vlada za tri mesece čakati v negotovem položaju talca. Prej ali slej bo od predsednika zahtevala

nedvoumno podporo.« Po njegovem mnenju bo razprava v spodnjem domu parlamenta o proračunu za leto 1996, ki je uvrščena na dnevni red četrtkovga zasedanja, pravsnja priložnost, da bo Jelcin prebral svojo izjavo. Izid glasovanja z zmagošnjem odobravajo v opoziciji, zlasti komunisti, nacionalistični skrajneži in pripadniki kmečke stranke, saj bodo zdaj lahko veliko močneje napenjali misice pred decembrskimi parlamentarnimi volitvami. Komunisti so pohiteli z namigi, da utegnejo Jelcina obtožiti zlorabe položaja. Viktor Iljuhin, namestnik predsednika parlamentnega kluba komunistov, se je pohvalil, da so doslej zbrali že sto podpisov poslancev, ki ta predlog podpirajo. Če bi jih zbrali se 50, bi duma lahko sprožila postopek obtožbe, ki je dolgotrajen in zapleten, zelo malo pa je verjetno, da bo uspešen. Černomirdin, ki si je pridobil precej zaupanja zaradi ravnanja med krizo v Budjonovsku, je dumi pred glasovanjem povedal, da bo zanj izid glasovanja dobrodošel, saj bo nedvoumno razjasnil, kdo v resnici vlada v državi. Čim bolj pa se je razprava blizala gla-

sovanju, tem bolj agresiven je postajal, poslancem pa je proti koncu dejal, »da je skoda besed, saj so se številni od njih že odločili«. Prvotni razlog glasovanja o nezaupnici je bila vladna gospodarska politika, toda dogajanja v Budjonovsku, ki so postavila pod vprašaj tudi politiko do Cecenije, so glasovanju dala večji pomen. Večina poslanske besa ni bila uperjena proti premieru, pač pa proti Jelcinu in trem mogocnim ministrom: obrambnemu ministru Pavlu Gracovu, notranjemu ministru Viktorju Jeri-

nu in Sergeju Stepasinu, ki je na čelu zvezne službe državne varnosti. »Dokler nismo sposobni nagnati vseh treh ministrov, ki so odgovorni za Cecenijo in Budjonovsk, moramo pač nagnati celotno vlado,« je izjavila Ekaterina Lahova, ki je na čelu Ruskih zensk. Ivan Lapsin, vodja mogočne Kmečke stranke, pa je izjavil: »Černomirdin je le delček izvršne moči. Ne smemo pozabiti vodilne vloge predsednika, cigar sposobnost za vodenje države je enaka ničli.«

Richard Balmforth / Reuter

NOVICE

Rusi v Ceceniji zahtevajo predajo Basajeva

MOSKVA - Poveljnik ruskih čet v Ceceniji Anatolij Kulikov je zahteval, da komandose Samila Basajeva v treh dneh izročijo ruskim oblastem, pri čemer si je »pridržal pravico, da začne vnovic napadati«, če do 18. ure ne bo dobil izjave o tem, je včeraj poročala agencija Interfax. »Predstavnik ruske vlade v Groznejem si pridružuje pravico, da zapustijo pogajanja, če privrženci Džoharja Dudajeva ne bodo poslali izjave, v kateri obsojajo teroristična dejanja, in v treh dneh predali teroristov Samila Basajeva,« je izjavil general Kulikov. (AFP)

Demonstracije v Armeniji

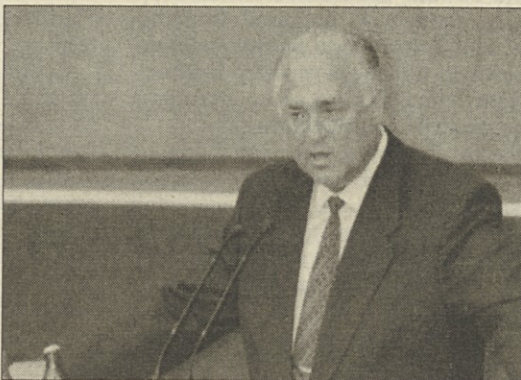
MOSKVA - Včeraj se je na osrednjem trgu v glavnem mestu Armenije Erevanu zbralo 40 tisoč demonstrantov, ki so zahtevali udeležbo opozicijskih strank na parlamentarnih volitvah 5. julija. Moskovska agencija Ehos je poročala, da je tudi v večernih urah pred rezidenco predsednika Levona Ter-Petrosjana se zmeraj vztrajalo 15 tisoč demonstrantov. Volilna komisija je namreč zavrnila vpis nekaterih strank, med njimi najpomembnejše opozicijske Dasakutjon - ki je sicer zbrala potrebno število podpisov - s trditvijo, da so nekateri podpisi v podporo tej stranki - ponarejeni. Stranke, ki so jim tako onemogotili udeležbo na volitvah, so se združile v koalicijo, tej pa so se iz solidarnosti pridružile tudi registrirane stanke, med njimi komunistična in demokratska. Pristasi teh strank vztrajajo pri tem, da se bodo zbirali na trgu Svobode toliko časa, dokler ne bodo ugodili njihovim zahtevam. Stranka Dasakutjun (Dašnak) oziroma Armenska revoluciona zveza, ki so jo ustanovili v Gruziji leta 1890, je bila kot najstarejša armenska stranka v sovjetskem obdobju prepovedana. Rehabilitirali so jo leta 1991, zdaj pa je v opoziciji skupaj z Demokratično narodno zvezo in Narodno zvezo samoopredelitve. Sprico vse glasnejših kritik opozicije je Ter-Petrosjan stranko Dašnak 29. decembra lani razpustil z obtožbo, da gre za »teroristično organizacijo«. (AFP)

Izrael napovedal delni umik vojske iz arabskih mest

JERUZALEM - Včeraj je Izrael napovedal delni umik iz zasedenih arabskih mest, ker pač mora zascititi židovske priseljence in zato zgraditi obvoznice do njihovih naselij. S tem je pokopano palestinsko upanje, da bo prišlo do večjih premestitev izraelskih enot na Zahodnem bregu. Obe strani imata na voljo malo časa za barantanje, saj se mora umik po določitih sporazuma začeti 1. julija, ko se bodo začele priprave na volitve za palestinski svet. Izraelski uradniki pravijo, da bo njihova vojska najprej zapustila mesta Nablus, Dženin, Kalkilija in Tulkarm. Casnik Maariv je poročal, da naj bi se izraelski vojaki umaknili tudi iz Ramalaha in Bethlehema, vendar so predstavniki izraelske vojske zanikali njegovo pisanje. Premier Jicak Rabin je v svojem govoru na konferenci menedžerjev omenil tudi stroške za varovanje židovskih naselij: »Včeraj sem obiskal nekatere naselja: za dve - v vsakemu živi 30 družin, vendar njunih imen ne bom povedal - bodo stroški za varnost ene družine na leto znašali 250 tisoč dolarjev.« Vodja Palestinske osvobodilne organizacije Jaser Arafat je v zvezi s pisanjem izraelskih casnikov o morebitnem postopnem umiku izraelskih sil izjavil: »Umakniti se morajo iz vseh naselij in mest naenkrat.« (Reuter)

PORTRET

Viktor Černomirdin - strokovnjak z občutkom za moč

MOSKVA (dpa, Telefoto:AP) - Viktor Černomirdin med ruskimi politiki velja za vrhunskega strokovnjaka. Svojo sposobnost za reševanje zapletenih problemov je premier vnovic dokazal med krvavo dramo talcev v južnoruskem Budjonovsku. 57-letni politik pogosto izzareva mir dobrohotnega dedka, ki pa mu v napetih položajih ni nerodno izreci trdih besed. V sredo je Černomirdin kmalu po nezaupnici vladnega parlamenta svoje počutje brez očitnega razburjenja opisal z besedo: »Normalno.« Z igro moči in trgovanja se je seznanil med strmim vzponom na vrh vplivnega - nekoč sovjetskega, danes ruskega - državnega koncerna Gasprom. Ko ga je decembra leta 1992 nacionalno-komunistični kongres narodnih poslancev izbral za ministrskega predsednika, so mnogi predvidevali, da bo kot predstavnik planskega gospodarstva zadušil takrat osnovani proces reform. Vendar so se kritiki zmotili. Njegova vse bolj prepricljiva politika je tisto pomlad gospodarstvu pomagala do obetavnih števil. Maja je Černomirdin osnoval stranko Nasa hisa - Rusija, ki ji na decembrskih parlamentarnih volitvah napovedujejo uspeh. Med šestmesečno vojno v Ceceniji je dolgo zagovarjal trd prijem Moskve, v dramo talcev pa se je odločno zavzel za pogajanja. Mnogi ga prištevajo med možne kandidate za Jelcinovega naslednika.

DENARJA ZA KULTURO JE VEDNO MANJ

Zataknilo se je predvsem pri sredstvih iz mestne blagajne

Sergij Pelhan: Kriva je lokalna samouprava, ki je podražila delovanje države

LJUBLJANA - Povsem razumljivo je, da je v državnih prestolnicah skoncentrirano tudi največ kulturnih ustanov, društev, amaterskih ali alternativnih skupin. Logično je tudi, da vse skupine, knjižnice, gledališča... niso državnega pomena, ni pa logično, da so zaradi tega številni kulturniki kaznovani. To se namreč dogaja mnogim ljubljanskim (deloma pa tudi mariborskim) kulturnikom, za katere je vse manj denarja tako v Ljubljani kot tudi v vsej državi.

Ministrstvo za kulturo v Ljubljani financira nacionalne ustanove, Mestno gledališče ljubljansko in Mladinsko gledališče, delno pa sodeluje tudi pri financiranju različnih plešnih skupin, predstavnikov založniške dejavnosti, likovnikov, glasbenikov in se nekaterih drugih skupin. Preostala sredstva so prihajala predvsem iz mestne blagajne. Letos pa se je zataknilo prav tukaj. Kot nam je povedal minister za kulturo **Sergij Pelhan**, tiči zajec v lokalni samoupravi. Ta je, čeprav so njeni snovalci zatrjevali, da se kaj takega ne bo zgodilo, državo bistveno podražila. Več občin potrebuje več denarja in ponavadi ga zmanjka za kulturo, znanost ali kaj podobnega. V primeru financiranja kulturnih dejavnosti

so se z novo lokalno organiziranostjo razpršila sredstva, medtem ko so dejavnosti ostale iste. Na račun novonastalih občin je tako Ljubljana izgubila dvanajst odstotkov denarja, v nove občine pa so se prenesli samo stiri odstotki dejavnosti. Torej je samo s tem Ljubljana izgubila osem odstotkov denarja. Iz ljubljanske mestne hiše se slišijo tudi pritožbe, da je prejsnja vlada pustila ogromno proračunsko luknjo in da je tudi zato v ljubljanskem proračunu približno dvesto milijonov tolarjev manj kot lani. Z denarjem, ki je ljubljanskim kulturnikom sploh na voljo, so pokrili v glavnem plače zaposlenih v najrazličnejših ustanovah, za same dejavnosti, njihov razvoj ali promocijo pa je ostalo bore malo denarja.

Kolikor toliko so jo dobro odnesle ljubljanske knjižnice, a ne na vseh področjih. Kaksnih literarnih večerov ali česa podobnega si skorajda ne bodo mogle več privoščiti, saj jim bo za akcije na voljo samo 690 tisoč, lani pa so v te namene porabile dobre tri milijone tolarjev. Huda bo predla zlasti likovnikom, ki bi radi razstavljali. Lanska realizacija likovnih razstav je znašala 18, 843.560 tolarjev, osnutek letosnjega načrta pa za razstave predvideva zgolj 4, 522.454 tolarjev. Takšnih in podobnih primerov je se nekaj. Ne gre pa pozabiti, da je Slovenija beležila v zadnjem letu približno 20-odstotno inflacijo in da je vrednost teh bormih denarcev, ki so namenjeni kulturnikom, tako se nižja.

Posledica osiromašenih občinskih proračunov, iz katerih bo mogoče financirati zgolj najnujnejše potrebe občine oziroma mesta, je prav pomanjkanje denarja za kulturo. Tako bo marsikaj odvisno od tega, kdo je zupan in kdo so svetniki. Če je, na primer, zupan

nekje zagret sportnik, bo šel denar prej za sportne kot za kulturne prireditve ali pa obratno. Glede na to, da je ljubljanski zupan **Dimitrij Rupel** clovek kulture, se po tej logiki ne bi smeli bati za njen obstoj, toda če je vreča prazna, je težko iz nje jemati. Prazno vrečo pa imajo tudi na državnem ministrstvu za kulturo. Zato se je minister Pelhan srečal z ljubljanskim zupanom Ruplom in mariborskim zupanom **Krizmanom** ter s predstavnikom finančnega ministrstva. Slednji je priznal, da so sredstva za kulturo res preveč oklestili, toda obenem poudaril, da računajo, da se bodo v občinske blagajne zlivala nova sredstva in da bo položaj konec leta bistveno boljši. Toda, konec leta bo že prepozno. Dobro vemo, da je treba kulturne dejavnosti načrtovati zdaj, saj se že zgodaj jeseni začnejo sezone na različnih umetniških področjih.

Torej je treba vendarle najti hitre rešitve. Vsi občito ne bodo mogli dobiti denarja. Komu ga dati in komu odreci, je zdaj ha-

mletovsko vprašanje. Na kulturnem ministrstvu iščejo odgovor v sprejemnem merilu, po katerih se bo dodeljeval denar. Ta so zdaj v pripravi, do njih bi se moral opredeliti svet za kulturo pri slovenski vladi, potem pa bi jih vnesli v nacionalni program. Po besedah ministra Pelhana naj bi bilo osnovno merilo kakovost. To ne pomeni, da bo šel denar, denimo, samo v Dramo ali MGL, temveč da ga morajo dobiti tudi Glej, SKUC in številni

drugi. Država bo, po zagotovitvi ministra Pelhana, podpirala tudi alternativno kulturo, pa tudi vse tiste avtorje in skupine, ki se bodo s svojimi deli prvič predstavili nasemu kulturnemu občinstvu. To velja se posebej pohvaliti, saj brez mladih in alternativcev ni razvoja. Res pa je tudi, da tako država kot mesto reagira precej pozno. Tik pred poletnimi počitnicami so ugotovili, da je vreča skorajda prazna, pa tudi merila se niso postavljena.

Dokler jih ne bo, ne bo tudi tistega malo denarja, ki bo na voljo. Umetniki so sicer na to navajeni, škoda pa bi bilo, če bi drastično zmanjšanje sredstev številne pripeljalo do tega, da ne bodo mogli več delovati. Ni pa tudi prav, da pomanjkanje denarja najbolj čutijo prav tisti, ki ustvarjajo dela, ki niso komercialna, saj si komercialna in resnična umetnost zelo redko sežeta v roke.

Janja Klasinc
Foto: S. Z./BOBO

ZDRS MITJE KLAVORE

»Depala vas je bila Janševa igra«

Akcijo vojakov proti Smolnikarju je Klavora označil za rokovnjaško

LJUBLJANA - Zalozba DZS je predstavila knjigo **Zdrs** avtorja Mitje Klavore, menda najmlajšega slovenskega upokojenca, ki je s svojega zornega kota opisal znamenita dogajanja v Depali vasi. Če se morda ne spomnite več, gre za dogodek spomladi 1994, ko so zaradi nedopustnega posega vojskarskih struktur v civilno življenje odstavili Janeza Janšo, takratnega ministra za obrambo. Klavora je bil takrat direktor kriminalistične službe, ki je bil eden glavnih akterjev v aferi.

Na predstavitvi knjige se je zbralo veliko nekdanjih in tudi sedanjih policijskih funkcionarjev, navzoc je bil tudi Ivan Bizjak, nekdanji minister za notranje zadeve, posebno pozornost pa je vzbudil tudi **Milan Smolnikar**, neposredni »objekt« afere Depala vas.

Mitja Klavora je brez ovinkov poudaril, da je bila Depala vas predvsem igra ministra Janeza Janše in da je slo za mešanje dveh ravni, politične in represivne. Akcijo vojakov proti civilistu Smolnikarju je označil za rokovnjaški napad, na ministrstvu za notranje zadeve pa so jo doziveli kot presenečenje, saj se je zgodila

po seji političnega kolegija, na kateri so predstavniki obrambnega in notranjega ministrstva izrekli in pojasnili vse.

»Za nas je bila zadeva ad acta, motivi, ki so obrambno ministrstvo vodili k nadaljnjemu zaostrovanju, pa mi niso znani,« je dejal Klavora. Obstoj domnevne Organizacije je fantazma, ki je nastala kot posledica tolmačenja 224. člena starega kazenskega zakonika nekdanje SFRJ. Glede očitkov, da je bila kriminalistična služba pri sestavljanju svojih poročil naivna, ker je nasledala konstruktom obrambnega ministrstva, je dejal, da kriminalisti morajo reagirati na vsako informacijo, vprašanje je le, za kakšen postopek obdelave se odločijo. Po Klavorem mnenju sklicevanje na legitimnost vodi v totalitarizem, saj temelji na subjektivni presoji, zato je legalnost se vedno najboljša načelo.

Klavora je govoril tudi o mariborski aferi, ko so na letališču nasli velike količine orožja. Po njegovem mnenju je dr. Arahova in bistvo Depale vasi prav mariborski dogodek, v katerem je slo predvsem za »preganjanje trgovcev z orožjem«.

Bostjan Lajovic, foto: J. S./BOBO

PREDSTAVITEV KNJIGE DR. METKE ARAH

Evropska unija - vizija političnega združevanja

Arahova meni, da si Slovenci že vprašanje Evropska unija DA ali NE zastavljamo preveč lahkotno

LJUBLJANA - Takoj po osamosvojitvi močno izražena evforija za vstop v evropska združenja je v zadnjem času ponehala. Predvsem v dnevni politiki je celo nadalje več glasov, ki izražajo dvom v takšno odločitev. Nasa stroka za mednarodnega področja sicer meni, da so procesi povezovanja v Evropi in svetu neizbežni, vendar poudarja, da si Slovenci že vprašanje - Evropska unija da ali ne - zastavljamo preveč lahkotno.

Za nameček Slovenci ne premoremo prav dosti strokovnih del s področja evropskega združevanja, zato je tembolj pomembno, da smo že malo pozno, pa vendar dobili delo, ki celovito razčlenjuje politične tokove znotraj Evropske unije. To je knjiga **dr. Metke Arah** Evropska unija - vizija političnega združevanja. Avtorica v njej analizira politične tokove v dosedanjem delovanju evropskih integracij in skuša na osnovi svojih spoznanj odgovoriti na vprašanje, ki je aktualno tudi za Slovenijo: zakaj se države kljub prevladujočim procesom razdruževanja (narodov, držav, regij in podobno) v sodobnem svetu še vedno tako rekoč samodejno povezujejo v gospodarske in politične združbe na širši ravni. Pri tem avtorico zanimajo predvsem trendi tega združevanja in ne oblike.

Na predstavitvi svoje knjige (pripravila sta jo katedra in center za mednarodne odnose pri Fakulteti za družbene vede) je dr. Arahova posebej govorila o tistih svojih ugotovitvah, ki so s stališča prizadevanj Slovenije za vstop v Evropsko unijo najaktualnejše. Kot je poudarila, se moramo zavedati predvsem dejstva, da je za

delovanje evropskih integracij značilen princip samodejnosti. Čeprav so številne evropske pravne norme nekonstantne, se procesi združevanja na različnih področjih nadaljujejo. To je lepo vidno na gospodarskem področju, kjer ekonomska logika sili v čedalje tesnejše sodelovanje celo med seboj sprte države. Podoben trend je v novejšem času opazen tudi na področju političnega

povezovanja. V tem procesu nacionalne države postopoma izgubljajo nekatere elemente suverena nastopa in v mednarodnih odnosih. Pod vplivom bruseljske elite jih nadomeščajo z novimi oblikami organiziranosti, na katere so prej prenesle del svojih izvirnih pristojnosti. In brez tega ne gre. Pridruženje sicer pomeni tudi odponed delu svojih najvišjih nacionalnih vrednot, vendar nikoli po diktatu. Evropska unija je mednarodni sistem, ki temelji na mednarodni pogodbi. V njej je ne nazadnje zapisana tudi formalnopravna možnost izstopa iz unije.

Slovenija se v evropske integracije dejansko vklju-

čuje že mnogo dlje in temeljiteje, kot se nam to dozdeva na prvi pogled. Vsa nova zakonodaja se pripravlja tako, da se primerja z evropsko. Gospodarski subjekti svoje kriterije poslovanja ravno tako že dalj časa prilagajajo evropskim. Tudi vsi nacionalni programi in strategije z različnih področij družbenega delovanja upoštevajo to komponento. Ob tem pa je dr. Arahova poudarila, da je pri vsaki odločitvi Evropske unije, ki je sicer ekonomske narave, mogoče zaznati tudi vpliv političnih dejavnikov. Zato moramo biti odslej pozorni zlasti pri podpisovanju političnih sporazumov.

Robi Kovsca

Slovenija korak bliže tudi ZEU

LJUBLJANA - Po dveh dneh večkrat prekinjene razprave je Skupščina Zahodnoevropske unije, ki zaseda v Parizu, sprejela dokument 1458 »Prihodnost evropske varnosti in priprava Maastrichta II«. Obsirno poročilo, na katerega je bilo vloženih kar 46 amandmajev, govori o prihodnosti evropskih varnostnih ustanov, Zahodnoevropske unije in Nata, se posebej v luči medvladne konference Evropske unije leta 1996.

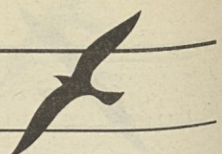
Porocilo med drugim pozdravlja dejstvo, da Evropska unija zaključuje pogajanja s Slovenijo o evropskem sporazumu. V priporočilu Svetu Zahodnoevropske unije je tudi predlog, da se Sloveniji podeli enak status pridružene partnerke kakršnega uživajo druge srednjeevropske države, ki so se sklenile evropski sporazum.

V razpravi je slovenska stališča predstavil predsedujoči odbora za mednaro-

dne odnose **Borut Pahor**. Med drugim je ponovil stališče, da želi nasa država v okviru pridruževanja Evropski uniji postopoma prevzeti tudi dolžnosti in odgovornosti na področju varnostne politike. Slovenija izpolnjuje pričakovanja Zahodnoevropske unije in je dejavnik stabilnosti v svoji regiji.

V svoji razpravi je repliciral tudi na amandma vodje italijanske delegacije **Feda Latronica**, ki je predlagal, da se podeli Sloveniji status pridružene partnerke, »ko bo za to ustrezen čas«. Pahor je izrazil upanje, da bo skupščina ocenila, da »je tak čas že nastopil«. Italijanski poslanec je amandma umaknil se pred glasovanjem, tako da se skupščina o njem ni izrekala. Poročevalka političnega odbora, Portugalka **Aguiarjeva**, je ob zaključku razprave v zvezi s Pahorjevo pripombo dejala, da je »čas za Slovenijo že nastopil«.

(C. R.)

RAI 1

6.45	Jutranja odd. Unomattina, vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Odperti prostor
9.45	Film: Una ragazza un maggiordomo e una lady (kom., ZDA '78), vmes (11.00) dnevnik
11.30	Polretna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik in gospodarstvo
14.20	Film: Show Boat (kom., ZDA '51, i. A. Gardner, K. Grayson, H. Keel)
16.15	Mladinski variete Solletico, risanke, nanizanke
17.30	Nan.: Dinozavri
17.55	Danes v Parlamentu
18.00	Dnevnik
18.10	Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Stella fra le stelle (vodi Pippo Baudo)
23.05	Dnevnik
23.10	Variete: Seconda serata
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Danes v Parlamentu
0.40	Dok. Videosapere: Federico da Montefeltro
1.10	Aktualno: Sottovoce
1.25	Variete: Canzonissima
2.35	Album: Mario Riva

RAI 2

6.35	Dok.: V kraljestvu narave, 7.00 Tisoc umetnin
8.00	Otroski variete, vmes nan. in risanke
9.55	Nad.: Quando si ama
11.45	Dnevnik, 12.00 TG2 33
12.10	Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00	Dnevnik, zdravje in vreme
14.00	Otroski variete: Quante storie Disney!, risanke
14.30	Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45	Dnevnik
15.50	Popoldne na RAI 2
16.30	Film: Rose rosse per l'assassino (krim., ZDA '91), i. J. Guzaldo)
17.15	Dnevnik
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Dvojni obraz pravice
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Ventientanti
20.40	Film: Il mistero di Black Angel (pust., ZDA '90, i. P. Strauss, W. O' Leary)
22.25	Kronika v živo: Pod vulkanom, 23.30 dnevnik, 24.00 Pregled tiska in vreme
0.05	Film: Fuga dal Paradiso

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik
8.30	Oddaje Videosapere: Rossellini, dok., Potovanje po Italiji, Divja narava, vodici za izbiro fakultete, itd.
12.00	Dnevnik, delo, okolje
12.25	EP v kosarki: Italija-Nemčija
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.50	TGR Regione 7
15.15	Sport: calcetto, kolesarstvo, streljanje
16.30	Potovanje po Italiji
17.00	Film: Due settimane in un'altra città (kom. '62)
18.45	Vivere, vreme, dnevnik, dezelne vesti
19.50	BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30	Film: Sapore di mare (kom., It. '82, i. J. Calà), vmes sketch Gli onorevoli (P. De Filippo)
22.30	Dnevnik, dezelne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3
23.50	Glasba: Pred premiero
0.30	Pregled tiska in vreme
1.00	Fuori orario: SAT SAT

RETE 4

7.00	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30	Nad.: Manuela
8.30	Variete: Buona giornata, vmes nad. 8.40 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.45	Film: Nel giardino delle rose (dram., It. '90)
17.10	Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45	Film: Rosa Scampiglio e i suoi amanti (dram., ZDA '91, i. L. Dern)
22.50	Film: L'isola di Pascali (dram., VB '88, i. B. Kingsley), vmes (23.30) dnevnik
0.50	Pregled tiska

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
9.00	Maurizio Costanzo Show
11.00	Una bionda per papà
11.40	Aktualno: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.10	Varieteji: Amarsi, 14.15 Complotto di famiglia, 15.25 Scene da un matrimonio
16.00	Otroski variete: nanizanke in risanke
17.55	TG 5 Flash - Kratke vesti
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Variete: Viva Napoli
22.45	Večerni dnevnik TG 5
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
9.20	Nanizanke
11.25	Aktualno: Village
12.25	Odperti studio, Fatti e misfatti, 12.40 Sport studio
12.50	Variete za najmlajše
14.00	Odperti studio
14.30	Variete: Non è la RAI
16.15	Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Baywatch
19.30	Odperti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Karaoke
20.40	Film: Linea mortale (fant., ZDA '90, i. K. Sutherland, J. Roberts)
22.40	Film: Demolition Cop (fant., ZDA '94, i. B. Blanks, M. Hues)
23.40	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
1.45	Sgarbi quotidiani
2.00	Nan.: Kung Fu

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.05, 0.15
	Dogodki in odmevi
20.30	Rioni alla ribalta
22.45	TV film: Kenner (2.)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.50, 0.20
	Dnevnik, 13.30 Sport
16.00	Variete: Tappeto volante
19.30	Aktualno: Linea 3
20.35	Glasba: A scuola di cantautore
23.00	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka
	Podobe
20.30	Dnevnik

SLOVENIJA 1

09.40	Carodejev klobuk, 4/5 del otroške nadaljevanke
09.55	O. J.: Boter Dolgčas
10.00	4x4 - o zivalih in ljudeh
10.45	Odkrivanje zemlje, ponovitev 6/26 dela ameriske izobraževalne serije
11.15	Po domače, ponovitev
13.00	Porocila
15.55	Zgodbe iz malega mesta, ponovitev 2/3 dela finske drame
16.25	Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Živ zav
18.00	Regionalni studio Maribor
18.45	Stiri v vrsto, igrice
19.13	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme sport
20.05	Komisar Rex
	12/15 del avstrijske nadaljevanke
21.05	Tednik
22.00	TV dnevnik 3, vreme, sport
22.20	Žarišče
22.40	Poslovna borza
	Sova
22.55	Večen sanjač, 24/28 del ameriske nanizanke
	Tla pod nogami
23.30	Novo življenje, 8/16 del ameriske nadaljevanke

SLOVENIJA 2

08.25	Atene: EP v kosarki (M): Slovenija - Hrvaška, prenos
15.25	Kinoteka: Ciklus filmov J. Arnolda: Tarantela, ameriski (cb) film
16.45	V vrtincu, ponovitev
17.30	Sova, ponovitev
18.45	Ze veste
19.15	Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
20.05	Intervju: Dusan Puh
21.05	Stoletnici filma naproti: Ciklus filmov Andreja Tarkovskega: Solaris, 2. del ruskega filma
22.30	EP v kosarki (M): Slovenija - Hrvaška, posnetek iz Aten

KANAL A

10.15	Luč svetlobe, ponovitev
11.05	Sedem veličastnih, ponovitev
11.35	Videoigralnica, ponovitev
12.05	A-shop, Spot tedna, CMT
16.30	Spot tedna, A-shop
16.40	Dance session, ponovitev
17.10	Karma, ponovitev
18.15	Generacije transformacij II, ponovitev
18.45	A-shop
19.00	Vreme
19.05	Risanka
19.10	Luč svetlobe, 453. del
20.00	Magnetoskop
20.30	Pred poroto, 49. del
20.55	Vreme
21.00	Zanikanje, ameriska melodrama
22.35	Paris, ponovitev 8. dela
23.25	Kino, kino, kino
00.05	Klasična video glava

Hrvaška 1

10.00	Porocila
10.05	Evropske pokrajine
10.35	Zgodovina
11.00	Zgodovinski arhiv v Varazdinu
11.30	Odstekana družina, 8/23 del otroške serije
12.00	Porocila
12.15	Cesarica, 205. del nadaljevanke
13.00	Pisno priporočilo, ameriski film, 1938
	Igrajo: Adolphe Menjou, Andrea Leeds, Edgar Bergen, George Murphy, Rita Johnson, Eve Arden in drugi
14.45	Umetnost v svetu teme
15.45	Zgodba o sintesajzerju
15.55	Hanna Lovis, otroška serija, 5/5 del
16.05	Hrtić - hitić
16.30	Hrvaška danes
17.00	Z jadri okoli sveta, 9/12 del hrvaške dokumentarne serije
	Vanuta
17.30	Santa Barbara, 1024. del ameriske nadaljevanke
18.15	Kolo sreče
18.50	Lepa nasa
19.30	Dnevnik
20.03	Sport
20.10	Hrvati proti fasizmu, dokumentarna oddaja
	Lekarnarstvo na Hrvaškem, 3/4 del dokumentarne serije
21.35	Ekran brez okvirja
22.35	TV razstava
22.45	Moč denarja
22.55	Porocila
23.15	Slika na sliko
23.45	Sanje brez meja

Hrvaška 2

15.10	TV koledar
	Atena: Evropsko prvenstvo (M): Hrvaška - Slovenija
15.35	Slika na sliko
16.20	Železnica, 4/6 del dokumentarne nadaljevanke
17.10	Prekinjena zgodba, 7/8 del italijanske nadaljevanke
19.15	Risani film
19.30	Dnevnik
20.10	Železnica, 6/6 del dokumentarne nadaljevanke
21.05	Brooklynski most, 7/22 del ameriske nadaljevanke
21.35	Prekinjena zgodba, 8/8 del italijanske nadaljevanke
22.20	Klic v sili, 911, 8/59 del dokumentarne serije
23.10	»Putokazi«
00.00	Atletika

MTV Madžarska

09.05	Nortwood
09.30	Dopoldne, vmes Moselbrúske zgodbe, serija
12.00	Opoldanski zvon
12.05	Posel, gospodarski poročevalec
15.30	Koliko je vreden podeželan, studio Szeged
15.45	Narodna glasba
16.00	Porocila
16.05	Cakajoc na vlado
16.30	Gospodica, serija
17.05	Srednjeevropski kulturni magazin
17.30	Zamejski Madzari
18.15	Posel
18.30	Kviz
19.00	Za otroke
19.13	Muza, novice iz kulture
19.30	Dnevnik, telesport
20.15	Sosedje, 213. poglavje
20.50	Friderikusov talksov
22.50	Gospodarski magazin
23.40	Dnevnik BBC

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00
 Porocila: 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Dobrodošli; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-lh; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Četrtek večer; 21.05 Literarni večer; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Stari gramofon; 23.05 Literarni nohturno.

Slovenija 2

5.00, 6.30, 7.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Danny razlaga sanje; 8.40 Radio most; 8.50 Prireditve; 11.15 Izjava tedna; 11.35 Obvestila; 12.05 Opoldne; 13.00 Val 202 popoldne; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Stergo ergo; 17.50 Šport; 18.00 Vroči stol; 19.30 Jazz; 21.00 Proti etru; 22.20 Mala nočna filmska glasba.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasbena matineja; 10.05 Komedija; 13.05 Mehurčki; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Slovenščina; 15.10 Na ljudsko temo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Naši operni umetniki; 17.00 Glasbena umetnost; 18.05 Zunanje politični feljton; 18.25 Komorni koncert; 19.30 Zborovska glasba; 20.00 Iz arhiva simf. RTVS; 22.20 Zvočni zapisi; 23.00 Izbrali smo; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper (slovenski program)

8.30, 10.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Koledar; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 8.45 Servisne informacije; 9.45 Zdravnikovi nasveti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borza; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbena kronika; 19.30 Večerni pr. 22.30 Četrtek koncert.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna odd.; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single tedna; 15.00 The music bus; 16.00 Modri val; 18.45 Jazz; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 18.15, 19.15
 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 15.45 Avtomarket; 16.10 Spoznajmo Cankarjev dom; 18.15 Aktualna tema; 19.25 Vreme; 20.00 Poslovni radio; 22.00 Magic eye; 2.00 Sat.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 11.20 Kdo bo koga; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 14.30 Planinsko športni kotiček; 15.30 Dogodki in odmevi; 18.20 Music machine; 19.30-24.00 Študentski progr.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, Porocila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 7.00 Kronika; 7.15 Dobro jutro; 9.05 Štajerske miniature; 10.05 Delavnica znancev; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 13.10 Čas je za...; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.45 Prišli berljak; 18.00 Pokličite 101 555; 19.30 Mladi glasbeniki pred mikrofonom; 20.00 Kulturno-umetniški progr..

Radio Študent

8.00 RoboKaki; 11.00 Preklop; 12.00 Komu zvoniti?; 14.00 Recenzije & Napovedi (kinotečni filmi); 15.00 OF (24 ur-info, Jocular); 17.00 Borzni parket; 19.00 TB: K-Passa; 20.00 Svetovalnica: Barve & Glasba; 22.00 Vaš omiljeni DJ Jure.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Zdravje v naših rokah; 8.30 Slovalahka glasba; 9.15 Odpri ta knjiga: Zapiski Tine Gramantove (V. Levstik, r. Ž. Petan, 5.); 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.45 MePZ Obala; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Kulturne diagonale; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: MePZ Primorsko; 18.00 Dopisnice z najbližjega vzhoda; 18.30 Kantavtorji in šansonjeji; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Matineja; 15.00 Rok z Vami; 16.30 Te zani- ma tvoja prihodnost; 18.00 Mix Zoon; 20.00 Foyer (pon.).

Radio Koroška

18.10 - 19.00 Roz - Podjuna - Zila.

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA
CANKARJEV DOM, tel.: 061/ 222-815

Danes, 22. junija, ob 19. uri:
TURANDOT, Giacomo Puccini.
Koprodukcija
Dezelnega gledališča
Salzburg, Opere Nica ter
Opere in baleta SNG Ljubljana.

Danes, 22. junija, ob 21. uri: B. Slade -
OB LETU OSOREJ. Zadnja predstava v
sezoni!
V torek, 27. junija, ob 20. uri: SKUPINA
NORDEY - ARMANDO LLAMAS: 14 V
PAST UJETIH IGER (+2).

SNG DRAMA,
tel.: 061/ 221-511
Danes, 22. junija, ob 19.30: J. B. P. Molie-
re - DON JUAN ALI KAMNITA GOSTIJA,
za abonma studentski tretji in izven. **Zad-**
nja ponovitev v sezoni!
V petek, 23. junija, ob 19.30: Tom Stoppard
- ARKADIJA. Zadnjikrat v sezoni!

LEVI ODER, tel.: 061/ 221-511
Danes, 22. junija, ob 22. uri: E. Ionesco -
INSTRUKCIJA. Zadnjikrat v sezoni!
SMG,
tel.: 061/ 125 33 12
V petek, 23. junija, ob 19.30: KDO JE NARI-
SAL STANKU SKAKALNICO.

Danes, 22. junija, SNG Maribor,
ob 21. uri:
SE NISMO ZE NEKJE VIDELI?
Vecer z Rade Serbedzijo
in njegovima gostoma
Juretom Ivanusicem in
Danilom Serbedzijo.
Sodelujejo se: Radko Polic,
Mia Znidaric, Lado Leskovar,
Miha Jazbišek, Sasa Olenjuk,
Sarajevska naveza.

MGL,
tel.: 061/ 210-852

Danes, 22. junija, ob 20. uri: T. Partljic -
STAJERC V LJUBLJANI, za abonma cetr-
tek. Predstava bo se v petek, 23. junija, ob
isti uri, za abonma petek.

KUD FRANCE PRESEREN,
tel.: 061/ 332-288
Danes, 22. junija, ob 19. uri: T. Williams
STEKLENA MANAZERIJA, izvaja Gleda-
liška skupina Blescecih sest.

LGL,
tel.: 061/ 314-962
Danes, 22. junija, ob 17. uri: S. Makarovic
- SAPRAMISKA, za izven.
V soboto, 24. junija, ob 11. uri: S. Makaro-
vic - MEDENA PRAVLJICA, za izven.

CELJE
SLG,
tel.: 063/ 25-332
Danes, 22. junija, ob 21. uri: O. Zupancic
- VERONIKA DESENISKA, premiera.
Predstava bo se v petek, 23. junija, ob 21.
uri, za abonma premiera I in izven.

MARIBOR
LGM,
tel.: 062/ 26-748
V soboto, 24. junija, ob 12. uri: Der Spiegel,
Belgija: PALCEK TOM.

V nedeljo, 25. junija, ob 11. uri: Papilu,
Ankarana - PIPO.

NOVA GORICA
V petek, 23. junija, ob 20. uri: T. M. Plavt -
KAZINA, za abonma petek-b in izven.
Predstava bo se v soboto, 24. junija, ob isti
uri, za abonma sobota-a in izven.

V Galeriji
likovnih
umetnosti
v Slovenj
Gradcu
bo v petek,
23. junija,
ob 19. uri
otvoritev
razstave
fotografij
STANETA
JERSICA

GLASBA SLOVENIJA

LJUBLJANA
KUD FRANCE PRESEREN
Danes, 22. junija, ob 22.30: koncertna
predstavitev nove CD plošče skupine DA-
TA DIRECT - LA DOLCE VITA.
V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: koncert THE
SPOONS.
DVORANA SLOVANA NA KODELJEM
V petek, 23. junija, koncert skupine FUGA-
ZI.

CELJE
ULICNI JAZZ FESTIVAL - CELJE
Danes, 22. junija, ob 22. uri: ALENKA GO-
DEC & TRIO.

36. MEDNARODNI JAZZ FESTIVAL

Krizanke in Cankarjev dom
od 28. junija do 1. julija

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: JOHN
PATITUGGI'S MISTURA FINA BAND in
ABBEY LINCOLN QUARTET.

V petek, 23. junija, ob 22. uri: VENUS
4.
V soboto, 24. junija, ob 22. uri: LJUB-
LJANSKI JAZZ SELECTION.

GORNJA RADGONA

V soboto, 24. junija, ob 18. uri: slavnostni
koncert PIHALNEGA ORKESTRA GORNJA
RADGONA.

GROSUPLJE

Danes, 22. junija, KD ob 20. uri: koncert
MELITE OSOJNIK.

KRANJ

V petek, 23. junija, cerkev sv. Janeza Krstni-
ka (Zg. Brnik) ob 20. uri: večer vokalne glas-
be. Nastopili bodo: KVARTET JUTRO, TU-
NJISKI OKTET, KOMORNI PEVSKI ZBOR
GALLUS, MOSKI PEVSKI ZBOR KRANJ.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

MODERNA GALERIJA
Danes, 22. junija, Mala galerija bo ob 20. uri:
otvoritev razstave PETRA VARL SIMONCIC.
Razstava bo na ogled do 3. septembra.

CANKARJEV DOM
V Mali galeriji je do 2. julija na ogled fo-
tografska razstava CHRISTOPHA DON-
NETA.
Razstava svetovne novinarske fotografije
WORLD PRESS PHOTO je na ogled do
5. julija.
Razstava 21. MEDNARODNEGA GRA-
FICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na
ogled do 10. septembra.

GALERIJA ARS, Cevljarska 2
Razstava lutk SILVANA OMERZUJA je
na ogled do 29. junija.

GALERIJA GLINA, Gornji trg 11
Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na
ogled do 15. julija.

GALERIJA KOMPAS
Razstava slik MIRE PREGELJ je na ogled
do 15. julija.

GALERIJA ZDSLJ, Komenskega 8
Razstava grafik DANIELA DEMSARJA je
na ogled do 14. julija.

VISCONTI KOLIZEJ, Gosposvetska 13
Razstava 23 slikarjev za zdravnike sveta
je na ogled do 15. septembra.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9
Razstava grafik 1935-1995 LOJZETA SPA-
CALA je na ogled do 31. avgusta.

GALERIJA SLOVENIJALLES,
Dunajska 22
Razstava LIKOVNA KOLONIJA '95 Dolenj-
ske toplice.

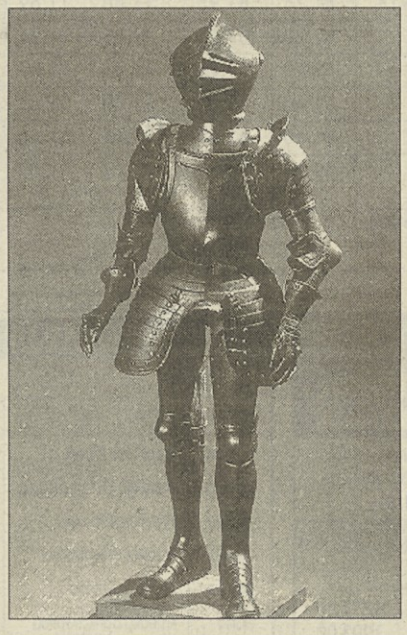
CELJE
LIKOVNI SALON CELJE
Razstava Prostor za pripoved ERICHA
PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

MARIBOR

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ,
Kraigherjeva 3
Danes, 22. junija, bo ob 19. uri otvoritev raz-
stave BRANKA LENARTA fotografije (1972-
1993). Razstava bo na ogled do 22. julija.

BREŽICE

GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA
Danes, 22. junija, bo ob 20. uri otvoritev raz-
stave OROZJE PRETEKLOSTI. Razstava bo
na ogled do 28. avgusta.

GALERIJA DLUM, Zidovski trg 10
Razstava plastik VOJKA STUHECA je na
ogled do 25. julija.

LIPICA PRI SEŽANI

GALERIJA K
Razstava MILOGOJA DOMINKA je na
ogled do 20. junija.

POSTOJNA

GALERIJA MODRIJANOV MLIN
Razstava likovnih del STANETA JARMA
je na ogled do 4. julija.

ŠKOFJA LOKA

GALERIJA IVANA GROHARJA
Razstava slik LOJZETA CEMAZARJA.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Verdi - Dvorana Tripovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na spo-
redu od 4. julija do 13. avgusta.

Poletni koncerti
Jutri, 23. t.m., ob 20.30: pod vodstvom Julia-
na Kovatcheva bodo sopranistka Patizia Cio-
fi, mezosopranistka Silvia Mazzoni, tenor
Wonjun Lee, bas Enzo Capuano ter orkester
in zbor gledališča Verdi izvajali Dvorčakove
skladbe.

Avditorij Muzeja Revoltella
Poletni koncerti: V ponedeljek, 26. t. m., ob
20.30, klavirski recital Jurija in Olge Cher-
bakove. Na programu Weber, Grieg, Schu-
bert, Casella, Chopin, Rachmaninov in Ger-
shwin.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Trip-
ovich: 9-12, 16-19.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroška hala (Sejmišče): do 1. julija 1995 je
na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan
(razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in
nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek
(ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so
predstave v angleščini.

Dvorišče Mohorjevo: Jutri, 23. t.m., ob 18.00
- 97. Rock ob meji. Sodelujejo Ali En (Lju-
biana), Benzol (Celovec), Orange baboon
(Gradec).

Sedež RAI

Ul. F. Severo 7
Danes, 22. t. m., ob 21. uri gostovanje gleda-
liške skupine Compagnia dell'Albero z de-
lom Carla Emilia Gadda »La cognizione del
dolore«. Režija Lorenzo Salvetti. Nastopa Gi-
gi Angelillo.
Predstave bodo trajale do sobote, 24. t. m.

GORICA

STEVERJAN
Dom Kulturnega društva Briski gric
Jutri, 23. t. m., ob 20.45 »Pajk's show«. Pri-
reditelj slovenske zamejske organizacije
(Kulturni dom-Gorica, ZSKD, zadruga
»Maja«, KD Briski gric). Za informacije in re-
zervacije: Kulturni dom-Gorica, tel.
0481/33288) ali na društvo Briski gric.

bljana), Benzol (Celovec), Orange baboon
(Gradec).

TINJE

Dom: Danes, 22. t.m., ob 19.30 - Nas tretji
svet se potrebuje? Predava Gerhard Bittner.

VELIKOVEC

Neue Burg: V soboto, 24. t.m., ob 20.00 -
Koncert za doživeto sosodstvo.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

LJUBLJANA
GLEDALSKI KLUB KRKA, Dunajska 65
V torek, 27. junija, ob 19.30: srečanje z NACETOM SI-
MONCICEM.

ČRNOMELJ
ZKOS, Stefanova 5
V nedeljo, 25. junija, ob 16. uri: SREČANJE IZVIRNIH
FOLKLORNIH SKUPIN SLOVENIJE.

IDRIJA
V petek, 23. junija, Psihiatrična bolnica ob 18. uri:
predstavitev knjige JOZETA FELCA - OBLAST IN
VENERA.

KAMNIK
HRAM LUZAR KAMNIK, Vas 24
V soboto, 24. junija, ob 20. uri: družabni večer in
otvoritev razstave slikarskih del DUŠANA STER-
LETA.

LAŠKO
V petek, 23. junija, Marija Gradec (vrt) ob 20. uri:
SENTJANJEVO KRESOVANJE in IZBOR PARA ZA
OHČET.

NOVO MESTO
KNJIZNICA MIRANA JARCA
Danes, 22. junija, ob 17. uri: predstavitev knjige
MARIJANA ZADNIKARJA - KARTUZIJA PLE-
TERJE.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej jugovske skupnosti iz Trsta »Carlo in
Vera Wagner» (Ul. del Monte 5): v pone-
deljek, 26. t. m., ob 18.30 spominška sveca-
nost ob 50. obletnici smrti Ane Frank. Ob
priloznosti bodo tudi odprli razstavo, ki bo
trajala do 31. julija.

Obcinska galerija: do 16. julija si lahko ogle-
date razstavo, ki je posvečena italijanskemu
opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom
»Il magico splendor lo sguardo abbaglia«
(Magični blešč privablja pogled).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetno-
sti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava
umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjušnica: do 23.7. je na
ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator».
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ot-
tavo Bomben.

Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je
antološka razstava slikarja Fulvia Juricica.

Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja
fotograf Maurizio Maier.

Galerija Bassanese: danes, 22. t.m., ob 18.00
odprte razstave z naslovom »Ordine, caos e
frattali».

Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na
ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.
SESLJAN - Sedež turistične ustanove: do
4.7. razstavlja Michela Stradi.

GORICA

Kulturni dom: do 24. t.m., je na ogled foto-
grafska razstava »Benecija v miru in vojni».
Speter Slovenov
Beneska galerija: do 26.6. je na ogled vsak
dan, razen ob nedeljah, razstava ikon. Urnik:
17-19.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do
30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela
tržaskega umetnika. Urnik: od delavniških od
14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobo-
tah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in
od 14.-19.00

KOROŠKA

CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razsta-
va »Do danes-dve stoletji umetnosti na Ko-
roskem»
Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela
Güntherja Brusa.

Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je od-
prta razstava Jeana Eggerja.

Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta
Weltherja.

TINJE

Galerija Tinje: do 25. t. m. je na ogled razsta-
va del Garyja Bikovnika iz New Yorka.

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija v gradu Porcia: do 25. t. m. je na
ogled razstava del Rudija Benetika.

MENJALNIŠKI TEČAJI

21. junij 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	81,60	82,00	11,48	11,67	6,94	7,33
A banka Koper	81,45	82,00	11,43	11,67	6,92	7,33
A banka Nova Gorica	81,45	81,90	11,46	11,66	6,92	7,31
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	81,72	82,20	11,50	11,70	6,90	7,40
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	81,40	81,95	11,45	11,65	6,90	7,20
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	81,51	81,90	11,38	11,60	6,96	7,08
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	81,70	81,90	11,53	11,61	6,90	7,10
Creditanstalt d. d.	81,40	82,00	11,45	11,65	6,95	7,20
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	81,78	81,83	11,56	11,58	7,03	7,06
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	81,80	82,10	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	81,65	81,95	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	81,80	82,10	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	81,65	81,95	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	81,65	81,95	11,53	11,60	6,85	7,04
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	81,55	81,85	11,53	11,60	6,85	7,04
Nova kreditna banka Maribor d.	81,10	82,10	11,40	11,75	6,70	7,30
Lemo Šempeter, t: 065/ 32-250	81,50	81,90	11,40	11,60	6,97	7,08
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	81,60	82,20	11,50	11,65	6,90	7,15
Poštna banka Slovenije	79,60	81,85	10,60	11,57	6,27	7,10
Publikum Ljubljana, t: 312-570	81,80	81,82	11,57	11,68	7,00	7,02
Publikum Piran, t: 066/ 73-269	81,61	81,85	11,49	11,59	6,90	7,09
Publikum Celje, t: 063/ 441-405	81,80	82,20	11,53	11,64	6,80	7,30
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	81,68	81,72	11,57	11,58	6,92	7,19
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	80,80	82,10	11,45	11,71	6,70	7,20
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	81,70	81,88	11,56	11,59	6,97	7,03
Publikum NM, t: 068/ 322-490	81,65	81,95	11,52	11,55	6,95	7,20
Publikum Zalec, t: 063/ 715-114	81,70	82,20	11,50	11,64	6,80	7,30
Publikum Šentjur/CE, t: 063/ 743-174	81,75	82,10	11,50	11,65	6,80	7,30
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	81,75	81,95	11,50	11,69	6,90	7,20
SKB d.d., ***	81,20	81,95	11,35	11,74	6,80	7,10
SHP Kranj, t: 064/331-741	81,70	81,90	11,56	11,62	7,00	7,20
SZKB d.d. Ljubljana	81,40	81,85	11,40	11,63	6,87	7,23
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	81,40	82,00	11,48	11,65	6,85	7,25
Upimo Ljubljana, t: 212-073	81,85	81,89	11,57	11,58	6,97	7,03

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni: ***

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

21. JUNIJ 1995		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1607,00	1672,00
nemška marka	1155,00	1203,00
francoski frank	329,00	343,00
holandski gulden	1033,00	1075,00
belgijski frank	56,30	58,60
funt sterling	2578,00	2684,00
irski sterling	2628,00	2735,00
danska krona	296,00	308,00
grška dragma	7,10	7,40
kanadski dolar	1164,00	1212,00
japonski jen	19,10	19,90
švicarski frank	1393,00	1449,00
avstrijski šiling	164,40	171,10
norveška krona	259,00	270,00
švedska krona	221,00	230,00
portugalski escudo	11,0	11,40
španska peseta	13,30	13,80
avstralski dolar	1164,00	1211,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	13,50	14,00
hrvaška kuna	300,00	320,00

KMEČKA BANKA - GORICA

21. JUNIJ 1995		
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1614,00	1659,00
nemška marka	1167,00	1190,00
francoski frank	331,00	341,00
holandski gulden	1037,00	1067,00
belgijski frank	56,50	57,70
funt sterling	2589,00	2659,00
irski sterling	2640,00	2725,00
danska krona	297,00	305,00
grška dragma	7,20	7,80
kanadski dolar	1170,00	1205,00
švicarski frank	1406,00	1436,00
avstrijski šiling	165,10	169,10
slovenski tolar	13,60	14,40

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

20. JUNIJ 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,60	8,90
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,50	9,00
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,60	9,20
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,50	9,10
Italija	Kmečka banka Gorica	13,60	14,40
Italija	Tržaška kreditna banka	13,50	14,00

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

14. MAREC 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4098	-
francoski frank	-	28.0770	-
nizozemski gulden	-	89.1430	-
belgijski frank	-	4.8360	-
španska peseta	-	1.0907	-
danska krona	-	24.8600	-
kanadski dolar	-	0.9945	-
japonski jen	-	1.5464	-
švicarski frank	-	120.0700	-
avstrijski šiling	-	14.2070	-
italijanska lira	-	0.8365	-
švedska krona	-	19.4450	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 22. 6. 95

	Nakupni	Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM	81,37	81,58
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINKEGA nakupa deviz za tolarje.		

Podrobneje informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 117 z dne 21. 6. 1995 - Tečaji veljajo od 22. 6. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	82,1264	82,3735	82,6206
Avstrija	040	šiling	100	1153,4110	1156,8816	1160,3522
Belgija	056	frank	100	394,8619	396,0501	397,2383
Kanada	124	dolar	1	82,1142	82,3613	82,6084
Danska	208	krona	100	2075,3612	2081,6060	2087,8508
Finska	246	marka	100	2632,9270	2640,8495	2648,7720
Francija	250	frank	100	2312,0934	2319,0506	2326,0078
Nemčija	280	marka	100	8110,0474	8134,4508	8158,8542
Grčija	300	grd	100	—	50,2546	50,4054
Irski	372	funt	1	—	185,7095	186,2666
Italija	380	lira	100	6,8928	6,9135	6,9342
Rep. Hrvaška	385	hrv. kuna	100	—	2257,5297	—
Japonska	392	jen	100	134,1402	134,5438	134,9474
Nizozemska	528	gulden	100	7245,2731	7267,0743	7288,8755
Norveška	578	krona	100	1820,3812	1825,8588	1831,3364
Portugalska	620	escudo	100	76,9643	77,1959	77,4275
Švedska	752	krona	100	1555,3449	1560,0250	1564,7051
Švica	756	frank	100	9787,6107	9817,0619	9846,5131
Velika Britanija	826	funt sterling	1	181,2920	181,8375	182,3830
ZDA	840	dolar	1	113,0946	113,4349	113,7752
Evropska unija	955	ECU	1	149,7074	150,1579	150,6084
Španija	995	peseta	100	93,2574	93,5380	93,8186

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 22. 6. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, ZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1,700,000	840,886	803,210	1,644,096
105	98.9278%	94.4953%	96.7115%		170,000	84,089	80,321	164,410

LJUBLJANSKA BORZA Ljubljana Stock Exchange			Tečajnica borznega trga								
			št.: 114		Datum: 21. 6. 1995						
Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex.kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. 1000 SIT	
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice											
LEKC	796	(4.5.93)	11400	5,71	21.6	11200	11800	11500	11300	342	
PRB	1.000	(6.6.94)	12915	1,97	21.6	12500	12980	13290	12610	8.201	
SAL	500	7/29.8.94	19199	50	21.6	19000	19400	19380	19000	2.496	
SKBR	458	(16.5.94)	29.130**		15.6						
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice											
RS01	8.0	4/31.12.94	99,8	01	21.6	99,7	100,2	99,9	99,6	111.800	
RS02	9,5	8/1.10.94	104,0	09	21.6	103,9	103,9	104,0	103,7	81.637	
RS08	5,0	3/30.11.94	88,2A	4,10	21.6	84,5	85,5	88,2	88,2	204.605	
RS11	7,0	4/15.1.95	93,0	1,09	21.6	90,0	94,5	93,0	93,0	722	
RS1D	8,0	4/31.12.94	98,4	23	21.6	97,9	98,3	98,6	97,9	138	
RS12D	9,5	8/1.10.94	102,1		20.6	102,1					
SKB1	10,0	4/1.11.94	97,1	62	21.6	97,4	97,8	97,8	97,0	6.506	
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice											
BTBR			11.012	2,46	21.6		11.280	11.400	10.400	330	
DAD	10.000	(1.6.94)	105.614*	7,07	21.6		102.300	111.700	102.300	21.756	
FMD		(8)	12.363*	9,25	21.6	12.310	12.840	12.800	12.270	2.127	
GPCR			21.500		8.6		22.000				
FMER			15.000		19.5		15.400				
MKZ	218	(30.3.93)	8.672	2,96	21.6	8.520	8.720	8.750	8.580	9.886	
NKR	4.000	(8/10.6.94)	3.508*	7,67	21.6	3.420	3.460	3.820	3.420	18.258	
TCTR		(5)	713,3	97	21.6	706,0	720,0	716,0	712,0	270	
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice											
KRPT	4000	(23.5.94)	30.448	3,55	21.6	30.220	30.230	30.650	30.200	6.303	
PFNP		27.353**	8,82	21.6			27.400	28.400	27.100	4.705	
RGSP		(6)	602,4*	13,74	21.6	605,0	680,0	630,0	602,0	411	
URKP			8.043	4,25	21.6	7.660	8.150	8.290	7.650	724	
VIP			40.900		31.5	40.950	41.450				

KOŠARKA / 29. EVROPSKO PRVENSTVO V ATENAH

Tesna zmaga »azzurrov« Visok poraz Slovenije

Italijani premagali Izraelce le z dvema točkama razlike
Slovenija odpovedala tako v obrambi kot v napadu

Francoz Jann Bonato je bil uspešnejši od Alibegovića (AP)

ATENE - Včeraj se je v Atenah začelo 29. evropsko košarkarsko prvenstvo. Že v prvem kolu je slovenska reprezentanca spoznala, da ji na tem EP ne bo lahko, saj je v B skupini zanesljivo izgubila proti Franciji, danes pa jo čaka skoraj nemogoča naloga na srečanju s Hrvaško.

Italija pa se je na uvodnem srečanju A skupine proti Izraelu resila skozi sivankino uho. »Azzurri« so namreč premagali trdozive Izraelce komaj z dvema točkama razlike.

A SKUPINA
Italija - Izrael 73:71 (37:39)

ITALIJA: Coldebella 8, Gentile 5, Magnifico 2, Pittis 10, Esposito 8, Conti, Abbio 7, Fucca 11, Pieri 3, Caresra 2, Rusconi 17, Frosini.

IZRAEL: Henefeld 16, Fleischer 10, Goodes 11, LAef 4, Gordon 3, Mocharty 2, Sheffer 8, Jamcy 8, Daniel 9, Cohen, Baloule, Ardity.

SODNIKA: Jungebrand (Finska) in Kapanli (Turcija). PM: Italija 19:33, Izrael 16:25. PON: Sheffer (34), Fleisher (39). TRI TOCKE: Italija 4:12 (Coldebella 0:2, Gentile 1:1, Pittis 1:2, Esposito 1:4, Abbio 0:2, Pieri 1:1); Izrael 7:19 (Henefeld 2:2, Goodes 2:4, Godron 1:5, Jamcy 1:5, Daniel 1:3). GLEDALCEV: 2.000.

ATENE - Italija je na svoji prvi tekmi iztržila zelo težko in tudi srečno zmago proti Izraelu, ki je skupno s Švedsko tudi najslabša ekipa v A skupini.

Včerajšnje srečanje, ki je

bilo kakovostno precej na nizki ravni, je bilo vseskozi zelo izenačeno in tudi polno napak. Igra je bila raztrgana, veliko je bilo izgubljenih zog in doseženi koši so bili bolj sad akcije posameznikov kot skupinske igre.

Tekma se je odločila prav v zadnjih potezah, ko je v bistvu zmaga ekipa, ki je manj gresila. Pri izidu 73:71 je imel Gordon 4 sekunde pred koncem srečanja edinstveno priložnost, da stanje izenači. Imel je prosto pot do koša, zgrešil prodor in tako so »azzurri« lahko slavili tesno zmago.

Pri italijanski reprezentanci sta bila boljša od ostalih center Stefano Rusconi, ki je bil s 17 točkami najboljši strelec »azzurrov«, in Gregor Fučka, ki je dosegel 11 točk.

Italija bo danes igrala proti Nemčiji.

SKUPINA B
Slovenija - Francija 68:89 (38:49)

SLOVENIJA: Horvat 10 (4:4), Tovornik, Daneu 3, Jeklin, Kraljevič, Jure Zdovc 18 (2:2), Tusek 4 (2:3), Alibegović 10 (2:2), Milčić 2, Gorenc 6 (0:2), Kotnik 15 (1:1), Kunc.

FRANCIJA: Forte 13 (5:6), Sonko, Rigaudeau 14 (7:7), Hamm, Bonato 28 (8:10), Ostrowski 8, Occansey 1 (1:2), Gadou 3, Gadou 4, Butter, Bilba 18 (2:3), Domon.

SODNIKA: Virovnik (Izrael) in Klaar (Švedska). PM: Slovenija 11:14, Francija 23:28.

ZA 2 TOCKI: Slovenija 24:44, Francija 27:40. ZA 3 TOCKE: Slovenija 3:16, Francija 4:13. ON: Slovenija 25, Francija 19. PON: Milčić (25), Daneu (32), Gorenc (36). GLEDALCEV: 1.800.

ATENE - Slovenska reprezentanca je v prvem nastopu v Atenah močno razočarala.

Predvsem je v slovenski vrsti odpovedalo najmočnejše orožje - obramba, pa tudi v napadu jim ni slo nič od rok. Francozi so zlahka dosegali koše, Slovenci pa so le s težavo lovili prikljucek. Kancek upanja se je pojavil v 26. minuti, ko je Teoman Alibegović znižal zaostanek na sedem točk (48:55), vendar je bil to le preblisk v medli predstavi Slovenije. Tudi ko je v 31. minuti Alibegović znižal na šest točk zaostanka, v igri Slovenije ni bilo moč opaziti bistvenih sprememb, temveč je bila to le kratka nezbranost Francozov, ki so nato prednost spet povečali in vsi upi na zmago Slovenije so splavali po vodi. V vrstah Slovenije velja pohvaliti le Slavka Kotnika, ki je dosegel 15 točk, Jureta Zdovca z 18 in Romana Horvata z 10 točkami.

NOGOMET / TURNIR OB 100-LETNICI ŠVICARSKE ZVEZE

Po dveh napakah obrambe Nemčija premagala Italijo

Azzurri v prvem delu igrali kar dobro

Nemčija - Italija 2:0 (2:0)

Strelca: V 4. min. Helmer, v 38. min. Maldini (avtogol)

ITALIJA: Pagliuca, Benarrivo (od 46. min. Carboni), Ferrara, Minotti (od 46. min. Petrucci), Maldini, Erario (od 57. min. Statuto), Di Matteo, Albertini, Berti (od 46. min. Del Piero), Casiraghi, Zola (od 65. min. Signori).

NEMCIJA: Koepke, Reuter, Heinrich, Babbel, Helmer, Sammer, Freund, Kirsten, Haessler, Kuntz (od 82. min. Bobic), Ziege.

»Italijanski nogomet je boljši od nemškega.« je pred sinočnjim srečanjem v Zürichu govoril italijanski tehnični komisar Arrigo Sacchi. Dogodki na igrišču so ga demantirali in Nemčija je brez večjih težav premagala Italijo, ki sicer vsaj v prvem polcasu ni igrala slabo, nato pa se je v drugem delu počasi ugasnila. Marsikdo bo morda dejal, da je zmaga Nemčije precej srečna in plod dveh slučajnih zadetkov. Toda dejstvo je, da so Nemci znali izkoristiti svoje priložnosti (razen ene, velikan-ske) Italijani pa ne, pri čemer pa je Maldini z avtogolom sedem minut pred koncem

prvega polcasa dokončno pokopal upe »azzurrov« v preobrat. Razmišljanj o prvem mestu na turnirju ob 100-letnici švicarske nogometne zveze je zdaj konec ne glede na rezultat jutrisnjega srečanja med Švico in Nemčijo. Razlika v golih namreč ze obsoja Italijo.

Včerajšnja tekma se je za Italijo takoj začela slabo. Že po prvem kotu v 4. minuti je bil namreč Helmer z glavo hitrejši od italijanske obrambe in od blizu premagal Pagliuca, ki je v 13. minuti preprečil drugi zadetek, ko se je Kirsdtlen zansel povsem sam pred njim. Italija je imela v nadaljevanju več od igre, toda vratar Köpke je nekajkrat izredno posredoval in resil svoja vrata. Dokončno pa je bilo srečanje odločeno v 38. minuti, ko je po nizkem predlozku z leve strani zoga sla mimo Ferrare in Pagliuce ter nato presenetila Maldinija, ki jo je odbil v prazna vrata.

Drugi del ni bil posebno zanimiv. Sacchi je sicer poskušal z menjavami igralcev vnesti nekaj več svežine, toda vsi poskusi so bili zaman in Nemci so brez težav pripeljali srečanje do konca.

NOVICE

Dirka po Švici: etapna zmaga za Italijana Marca Pantanija

FLUMSERBERG (ŠVICA) - Italijan Marco Pantani je dobil 9. etapo kolesarske dirke po Švici od La Plun-ta do Flumserbergerja, dolge 174 km. Pantani je na cilj prišel z naskokom 55 sekund pred Poljakom Zenonom Jaskulo, medtem ko se je na 3. mesto uvrstil Italijan Leonardo Piepoli z več kot eno minuto zamude. Rus Pavel Tonkov, ki je bil včeraj peti, je ohranil prvo mesto v skupni uvrstitvi.

VRSTNI RED 9. ETAPE: 1. Marco Pantani (Ita) 4:25:38, 0; 2. Jaskula (Pol) +55 sek.; 3. Piepoli (Ita) +1:06, 0; 4. Zülle (Svi) +1:18, 0; 5. Tonkov (Rus) +1:20, 0.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Pavel Tonkov (Rus) 35:40:51, 0; 2. Alex Zülle (Svi) +11 sek.; 3. Zenon Jaskula (Pol) +4:19, 0; 4. Giorgio Furlan (Ita) +6:31, 0; 5. Beat Zberg (Svi) +7:50, 0.

Po Kataloniji: uspeh Maurija

SANT SADURNI (SPANIJA) - Španski kolesar Melchor Mauri je osvojil 6. etapo (na kronometer, 17 km) kolesarske dirke po Kataloniji. Na 2. mesto se je uvrstil Laurent Jalabert, ki je zaostal za zmagovalcem le za sekundo in je seveda tudi ohranil prvo mesto v skupni razvrstitvi.

Genoa predstavila novega trenerja Radiceja

GENOVA - Predsednik Genoe Aldo Spinelli je včeraj predstavil novega trenerja mostva, ki bo igralo v B ligi, Gigija Radiceja. S tem je tudi demantiral vest, čes da naj bi bil novi predsednik društva Gianluigi Blengino, znani založnik iz ligurskega glavnega mesta.

Radice, star 60 let, je v svoji dolgi trenerski karieri vadal približno 20 ekip v A in B ligi. S Torinom je osvojil tudi državni naslov, med drugim pa je treniral Bologno, Fiorentino, Milan, Cagliari, Inter, Cesena itd.

Glede igralske »nogometne borze« je včeraj Michele Serena (Sampdoria) dokončno prestopil k Fiorentini. Fiorentinsko društvo naj bi odstelo za tega branilca približno 5 milijard in pol lir.

Iz Madrida se je oglašil Zamorano, cilski napadalec in sedaj član Real Madrida, ki je dejal, da ne name-rava priti v Parmo in da misli se eno sezono igrati v Madridu. Tudi trener madridskega Reala Jorge Valdano je potrdil, da društvo nikakor ne misli odstopiti svojega najboljšega strelca.

Giro za amaterje

NEGRAR (VERONA) - Clan Emilie Cristian Gasperoni je v sprintu osvojil osmo etapo mednarodne kolesarske dirke po Italiji za amaterje. V cilju je prehitel Gentilija (Umbrija), Braidia (Veneto A) in Pozzija (Lombardija C).

Na skupnem vrstnem redu je se naprej prvi Daniele Sgnaolin (Veneto B) pred Alessiom Barbaglijem (Toskana B), ki zaostaja za 41 sekund, in Giuseppejem Di Grandejem (Toskana A) z zaostankom 49 sekund.

SANT SADURNI (SPANIJA) - Španski kolesar Melchor Mauri je osvojil 6. etapo (na kronometer, 17 km) kolesarske dirke po Kataloniji. Na 2. mesto se je uvrstil Laurent Jalabert, ki je zaostal za zmagovalcem le za sekundo in je seveda tudi ohranil prvo mesto v skupni razvrstitvi.

MOTOCIKLIZEM / PRED DIRKO ZA SVETOVNO PRVENSTVO V ASSNU

Kdo bo prvi premagal Michaela Doohana?

Pri Robertsu nimajo razlogov za zadovoljstvo

ASSEN - Letošnja sedma dirka za svetovno prvenstvo motociklistov bo na nizozemskem dirkališču v Assnu, ki so zgradili samo za motociklistične prireditve. Assen sledi Mugellu, ki daje prednost hitrejšim motociklom, medtem ko je v Assnu vloga dirkača večja. Vsekakor hitrost tu ne bo odločilna!

Michael Doohan - Mick je s svojo hondo v Mugellu našel nazaj na zmagovito pot, čeprav si dela ni nič kaj olajšal, saj bi kaj kmalu končal v travi, ko sta mu »zaplesali« kolesi. Honda je brez dvoma najhitrejši motocikel v razredu do 500 ccm, to pa je Mick se enkrat več dokazal po zdrsu. To se mu je pripetilo v sstem krogu, v 9. je že prehitel rojaka Beattieja in prevzel vodstvo, na koncu pa je imel pred zasledovalci že 3.7 sekunde prednosti. Vprašanje pa je, ali bo to dovolj tudi v Assnu.

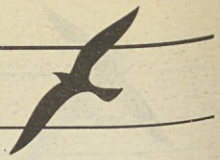
Daryl Beattie močno pritiska na Micka skozi vso sezono, poleg tega pa je tudi največ odnesel od njegovih odstopov. V Assnu naj bi bila Suzuki in Honda bolj izenačena, kar bi lahko Beattie izkoristil in povečal vodstvo v skupnem seštevku. V Italiji so imeli v mostvu Suzukija veliko težav z motociklom, tako da bo imel na Nizozem-

skem priložnost, da prvič sam premaga Doohana, ne pa da slavi na račun njegovih napak.

Za mostvo Roberts se letošnja sezona ni začela po načrtih, zato upajo, da bo dirka v Assnu zanje prelomna. Luca Cadalora (na sliki AP) je bil zelo razočaran, potem ko je na domači dirki osvojil le 12. mesto: »Največ težav so mi na dirki povzročali možgani. Nisem se počutil varnega, nisem mogel trezno razmišljati in sploh sem se težko osredotočil na dirko.« Mostvo ima se vedno težave z oskrbo z gumami. Mali Italijan si že isče novo mostvo za naslednjo sezono, medtem ko so nad dosežek Japonca Abeja zelo navdušeni.

V razredu 250 ccm je Max Biaggi znova dokazal, da je njegova Aprilia zelo hitra. Tetsuya Harada se je tako znal v podobnem položaju kot Beattie; ker je dirkališče v Assnu bolj pisano na kožo dobrim dirkacem in ne hitrosti, bo imel več možnosti, da prehiti hitrejšega Biaggija. Oba dirkača sta trenutno vodilna na razpredelnici, saj sta zbrala 118 točk. Uradno vodi Biaggi, ker ima več zmag, v Assnu pa bo padla odločitev, kdo bo v vodstvu po polovici prvenstva. (MAN)

ROLKANJE / V FELTRAH

Rolkarji Mladine zelo uspešni na tretji tekmi za italijanski pokal

Dve prvi mesti med posamezniki

Rolkarji kriske Mladine so v nedeljo na tretji preizkušnji za italijanski pokal v Feltrah dosegli prodoren uspeh. Nad društveni lestvici so namreč osvojili drugo mesto le za Bassanom, dosegli so po dve prvi mesti v kategoriji najmlajših z Matejo Paulino in z Matijo Sirkom ter osvojili več drugih zelo dobrih uvrstitev.

Nastopilo je 23 ekip, tako da je bilo na startu v raznih kategorijah več kot 200 tekmovalcev. Mladina je skupno nastopila z 18 predstavnikov. Nedeljska tekma je bila zelo naporna, predvsem zaradi dolžine proge, saj so se morali člani pomeriti na progi dolgi kar 30 km, mladinci na 20 km itd.

Glavni junak nedeljske tekme je bil gotovo član Montebellune Alfio Di Gregorio, ki je za 30 km potreboval manj kot eno uro!

REZULTATI

NAJMLAJŠE (2, 5 km): 1. Mateja Paulina (Mladina) 8:22, 0.

NAJMLAJŠI (2, 5 km): 1. Matija Sirk 7:14, 4; 2. Eros Sullini (oba Mladina) 7:36, 2.

ZACETNIKI (2, 5 km): Emanuele Sbabo (Bassano) 6:28, 0; 4. Aleksander Tretjak 7:16, 0; 6. Lorenzo Schirra 7:22, 0; 8. Ivo Košuta (vsi Mladina) 7:39, 0.

KADETINJE (7, 5 km): 1. Martina Rigoni (Bassano) 20:00, 0; 2. Mateja Bogatec (Mladina) 21:03, 0;

KADETI (7, 5 km): Cristian Toaldo (Bassano) 18:18, 0; 8. Edoardo Di Felice (Mladina) 21:03, 0.

NARASCAJNIKI (7, 5 km): Davide Galbiati (Lissonne) 32:45, 0; 5. David Bogatec 34:15, 0; 12. Mitja Tretjak 38:46, 0; 14. Aljosa Paulina (vsi Mladina) 39:26, 0.

MLADINCI (20 km): 1. Stefano Corti (Barzio Valsassina) 41:21, 0; 8. Erik Tence (Mladina) 45:48, 0.

CLANI (30 km): 1. Alfio Di Gregorio (Montebelluna)

59:24, 0; 7. Gianni Rupil 64:38, 0; 16. Federico Carnieluti 68:37, 0; 31. Fabio Fonda (vsi Mladina) 76:21, 0.

MASTERS 1 (20 km): 1. Antonio Gnata (Savberico Vicenza) 42:34, 0; 5. Giacomo Petozzi 45:21, 0; 22. Giovanni Di Maria (oba Mladina) 59:18, 0.

MASTERS 2 (20 km): 1. Bonifacio Cadamuro (Pettinelli Benetke) 44:48, 0; 10. Enzo Cossero (Mladina) 56:26, 0.

DRUSTVENA LESTVICA: 1. Bassano 791; 2. Mladina 610; 3. Montebelluna 513; 4. Barzio Valsassina Como 447; 5. Nicolosi Catania 339.

Po treh preizkušnjah je skupni vrstni red naslednji: 1. Bassano 2564; 2. Barzio Valsassina Como 1518; 3. Mladina 1322; 4. Montebelluna 1293; 5. Castionese 957; 6. Caleppio Vinil 930.

NAMIZNI TENIS / OD DANES DO NEDELJE

Na absolutno državno prvenstvo v Alassio krasovci po nove kolajne

Ana Bersan in Katja Milič uspešni na Pokalu Alp

Namiznotenisko državno prvenstvo 1995 bo doseglo svoj vrh od 22. do 25. t.m. v Alas-siu pri Genovi z nastopom 1., 2. in 3. kategorije. Kras posilja na prizorišče svoje najbolje igralce: Igorja Miliča, Ano Bersan, Vanjo Milič in Katjo Milič, ki bodo tekmovali med drugokategorijci posamično in v naslednjih dvojicah: Igor Milič/Fabio Mantegazza (Osso-la), Ana Bersan/Vanja Milič, Katja Milič/De-bora Balboni (A4 Verzuolo) in v mešanih dvojicah Igor Milič/Ana Bersan, Vanja Milič/Christian Mersi (GS Marozzi) ter Katja Milič/Gianmarco Orru (CUS Sassari).

Na absolutno državno prvenstvo pa so se skozi turnirje kvalificirali še Krasovi tretjekategorijci: Andrea Bertolotti, Sonja Milič in obetajoče mlajše Krasove igralke Ivana Stubelj, Daša Bresciani, Nina Milič in Martina Milič. Cista klubska para bodo tvorili Bertolotti/Stubelj in Stubelj/Nina Milič. Igralec Az-zurre iz Gorice pa bo v paru z Bertolottijem in v mešanih dvojicah z Daso Bresciani.

Prvenstvo bodo danes otvorili nastopi tretjekategorijci, moski posamezniki ter igre dvojic. Jutri bodo igrali Krasove tretjekategorijci ter pari iz druge kategorije. Tretjega dne bodo tekme v drugi kategoriji posamezniki in

mešane absolutne dvojice. Nedelja bo v znamenju tekem absolutne kategorije. Na državnem prvenstvu cetrto-kategorijci, veteranov in mladinskih kategorij je SK Kras iz Zgonika osvojil sedem državnih naslovov, tri srebrna odličja in devet bronastih. Upamo si trditi, da »nabirka« medalj varovancev Matjaza Ser-cerja se ni zaključena.

Dve krasovi igralci Ana Bersan in Katja Milič pa sta kot članici italijanske državne reprezentance nastopili na Pokalu Alp, ki je bil pretekli teden v Linzu v Avstriji. V sesteroboju Italije, Svice in Avstrije - vsaka udeleženka je tekmovala s po dvema ekipama, je ekipa Italije B, v kateri sta bili tudi obe Krasovki, Karin Calliari in Manuela Daniele, zasedla odlično drugo mesto takoj za državo gostiteljic. Prispevek zgoniskih igralcev k temu uspehu je bil očividni tudi po razglasitvi dosežkov posameznih igralcev. Ana Bersan je bila tretja na tem seznamu z devetimi zmagami in tremi porazi. Na lestvici ji je takoj sledila Katja Milič z enim porazom več (9:4). Prva je bila Businova Svica 1, druga domaćinka Fichtinger. Svojo nalogo v državni reprezentanci sta naši igralci v Avstriji opravili zares nadvse uspešno. (J.J.)

MINIODBOJKA

Dve Slogini in Kontovelova ekipa od danes na DP UISP

Državno prvenstvo bo do nedelje v Fanu

Od danes do nedelje bo v Fanu državna faza prvenstva UISP (Italijansko združenja sporta za vsakogar) v miniodbojki. Na njej bosta nastopili tudi dve Slogini in ena Kontovelova ekipa. Ekipa bodo razdeljene v dve starostni kategoriji (letnika 1983/1984 in letnik 1985 in mlajši). Sloga Zadruga kraska banka je na deželni fazi v Repnu v obeh kategorijah osvojila prvo mesto, Kontovel pa je bil v mlajši kategoriji tretji.

Za starejšo Slogino ekipo bodo nastopile Martina Coretti, Staska Cvelbar, Katy Maurel, Petra Zagar in Veronika Zagar, vodil pa jih bo Mario Cac. Medtem ko so v Repnu med sabo tekmoval trojke, bodo v Fanu nastopile četverke v igri 4:4. Barve mlajše ekipe bodo pod vodstvom Branka Saina branili Jagoda Lupinc, Ambroz Peterlin, Fanika Starec in Kristjan Stopar.

Za Kontovel bodo s trenerko Dragico Hrovatin v Fano odpotovali Kristina in Jessica Stoka, Alexia Kobau in Vesna Bukavec.

PLAVANJE / TEKMA ZA NEREGISTRIRANE TEKMOVALCE

Iz Lignana borovci s kolajnami

Mladi plavalci iz Borove plavalne šole zaključili sezono

Najmlajši Borovi plavalci iz tako imenovane šole plavanja (neregistrirani tekmovalci) so imeli v Lignanu svoj se zadnji nastop pred poletnim premorom. Iz Lignana so se vrnili z bogato medallj in končnim četrtem mestom na društveni lestvici v konkurenci desetih društev (zmagal je UN Friuli).

Tekmovalci so bili razdeljeni v tri starostne kategorije (letnik 1986 in mlajši, letnika 1984/1985 in letnika 1983/1984), v

25-metrskem bazenu na odptem pa so plavalci v vseh starih stilih, v stafeti 75 metrov mešano in na 50 m s prenosom zoge. Bor je nastopil z 12 tekmovalci. V ženski konkurenci so nastopile Pamela Tedesco (dve zlati medalji), Lavinia Skerlavaj, Roberta Chirani (ena medalja) in Ivana Mahorcic (dve medalji), v moski pa Aljosa Kalc (štiri medalje, od teh ena zlata), Martin Lissiac (tri medalje), Federico Zuljan, Andrea

Skerlavaj, Olaf Simonettig, Alan Mahne-Kalin (ena medalja), Jan Sossi (dve zlati medalji), David Lissiac (ena medalja) in Alen Scroccaro.

Naj omenimo se, da so borovci na posebni društveni lestvici za najmlajšo kategorijo le za dve točki zgrešili prvo mesto, ki je pripadlo trzaski Ederi.

Starejši Borovi plavalci medtem intenzivno vadijo v pričakovanju nadaljevanja poletnih deželnih tekmovalcev.

TENIS / ZA KONEC INTERNI TURNIR

Pri Gaji na celoletnem začetniškem tečaju sodelovala nad 30 osnovnošolcev

Z zaključno prireditvijo in internim turnirjem se je pred dnevi na Padricah končala letošnja zelo uspešna sezona Gajine teniske šole za najmlajše. Celo zimsko (od oktobra do maja) je pod vodstvom učiteljice Cirile Devetti in Mire Grgič osnovno teniško znanje dvakrat na teden pridobivalo več kot trideset nadebnih tenisincev, pretežno osnovnošolcev, iz vse trzasko pokrajine.

»Udeležba je bila zelo dobra, otroci pa so redno vadili. Med njimi je nekaj res perspektivnih, ki zdaj tudi nastopajo na prvih poletnih turnirjih in sestavljajo jedro naših ekip v prvenstvu do 12. leta starosti,« nam je povedala Cirila Devetti.

Na zaključnem dnevu so nasi mali Samprasi in male Grafove med sabo merili moči. V skupini starejših je zmaga Staska Cvelbar pred Jurijem Danevom, tretje mesto pa sta delila Eda Prpic in Erika Ghezzo, med mlajšimi

pa se je uveljavil Matej Cigui pred Alice Adam.

Mladi gajevci so se preizkusili tudi v stafetnem teku z ovirami in teniskimi elementi, končni vrstni red te ekipne igre pa je bil sledeč: 1. Jurij Danev; Alessandro Cossutta, Eda Prpic, Erik Pertot in Matej Cigui; 2. Staska Cvelbar, Francesco Scarcia, Anja Pertot, Paola Cigui; Celine Lollis; 3. Erika Gregori, Alexia Bandino, Luka Krtnjak, Morena Calzi, Veronika Calzi; 4. Erika Ghezzo, Jasna Gojca, Taisija Cesar, Alice Adam, Janos Sancin.

Potek sezone kaže, da so se pri Gaji se bolj temeljito kot doslej lotili načrtnega dela z najmlajšimi, prihodnji teden pa se bo na Padricah začel tečaj za začetnike, na katerem bodo skušali za ta sport navdušiti se nove otroke. (ak)

Na sliki: tečajniki in vaditeljica Cirila devetti in Mira Grgič po končanem tečaju in zaključnem turnirju.

PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET - PLANINSKI SVET

Srečanje z ljubljanskimi planinci

SPDT je dolgo vrsto let goji prijateljske stike s planinci društva Integral, s katerim je pobrateno. Vsako leto se vrstijo srečanja, enkrat v Sloveniji, enkrat v zamejstvu. Tokrat je vrsta na trzaskih planincih, da pripravijo srečanje s pobratanimi planinci iz Ljubljane. Ti bodo prišli k nam v nedeljo, 25. junija, na prijateljsko srečanje s Trzascani. Pripeljali se bodo z avtobusom na mejni prehod Lipica ob 9. uri in se potem pod vodstvom odbornikov SPDT, pripeljali na bazovsko gmajno pred spomenik štirim junakom, ki so jih fašisti usmrtili po prvem trzaskem procesu. Po krajši slovesnosti se bodo nato ljubljanski gostje odpeljali do Jezera, kjer se bo pričel pohod. Napotili se bodo po robu kraske planote do Stene, se nato pustili v Botač, se sprehodili mimo slapu Glinsčice in se povzpeli do cerkvice na Peci ter na razgledišče ob piramidi Comici. Spustili se bodo nato pod jugovimi stenami do spomenika SPDT trem padlim planincem in se nato usmerili proti Boljuncu, od tam pa na Jezero, odkoder se bodo pripeljali v Bazovico, kjer bo v bivši gostilni Pod lipo uradno srečanje in družabnost.

SPDT vabi svoje člane in prijatelje, da se opisanega pohoda udeleže v družbi ljubljanskih planincev. Hoje bo za približno pet to največ šest ur, na družabnosti pa je možnost, da se v sproščnem pogovoru navežejo nova prijateljstva in stiki. Člani in prijatelji SPDT so torej vabljeni, da se srečanja s planinci pobratenega društva Integral iz Ljubljane udeleže. Pripeljejo se lahko na Jezero okrog 9.30.

Na Kanin

Na programu izletov, ki jih v tem letu prireja SPDT, je na vrsti vzpon na Kanin, ki bo v nedeljo, 2. julija. Izletniki se bodo peljali z osebnimi avtomobili do Bovca, kjer se bodo

poslužili žičnice. Okrog 9. ure se prične pohod na vrh Kanina. Izletniki bodo hodili po grebenu mimo koč Petra Skalarja do vrha Kanina, do koder je približno tri ure hoje, s povratkom približno 6 ur. Po vzponu na Kanin se bodo vracali po isti poti in z žičnico spet v Bovec. Odhod iz Trsta je predviden za 5.30 in prihod v Bovec okrog 7.30, ker žičnica odpelja ob 8. uri. Vsekakor bomo potankosti izleta objavili se v tej rubriki. Zadevne informacije daje Aleksij Civarci (tel. 415336), ki izlet tudi vodi.

Navodila za pot v gore

Blizu se čas, ko se bodo posamezniki začeli odpravljati v planine in na daljše ture, zlasti v slovenske gore. V tej rubriki smo že napisali, da so nekatere koč odprte in oskrbovane, v nekaj dneh pa bodo skoraj vse. Vsem članom in prijateljem društva SPDT priporočamo, da se že sedaj pozanimajo, kako je s plačano članarino, s katero lahko uveljavljajo popust za prenočevanje v kočah. Če članarine doslej niso se plačali, naj to storijo čimprej, najkasneje do konca tega meseca, da se ne bo dogajalo kot vsa prejšnja leta, da se bodo posamezniki spomnili, v zadnjem trenutku in celo zahtevali, da so jim odborniki na voljo. SPDT je društvo, ki skrbi za svoje člane in jim nudi razne usluge, vendar ni noben turistični urad z zaposlenimi uradniki. Prav iz tega razloga prosimo člane, da to upoštevajo. Clanske izkaznice lahko pustijo v Trzaski knigarni z zneskom za članarino ter jih prav tam dvignejo dan ali dva kasneje.

Isto velja za zavarovanje proti neizgledu v gorah. Rok za prijavo in plačilo zavarovalnine je zapadel že 20. aprila. Do takrat se je javilo 113 članov in redno plačalo zavarovalnino. Sedaj pa ni mogoče urejevati zavarovalnine za posameznike, zato naj zainteresirani pravočasno premislijo in se javijo v predpisanem roku. Toliko v opozorilo vsem zamudnikom. SPDT je poskrbelo, da je vse svoje člane pisмено obvestilo o možnosti zavarovanja in določilo rok. Ta je sedaj že davno zapadel, zato možnost za zavarovanje bo sele prihodnje leto. (L.A.)

sno premislijo in se javijo v predpisanem roku. Toliko v opozorilo vsem zamudnikom. SPDT je poskrbelo, da je vse svoje člane pisмено obvestilo o možnosti zavarovanja in določilo rok. Ta je sedaj že davno zapadel, zato možnost za zavarovanje bo sele prihodnje leto. (L.A.)

V nedeljo na Ojsternik

Planinsko društvo ima v nedeljo v programu - razen seveda, če ne bo spet ponagajalo vreme - izlet na Ojsternik. To je lahko dostopna gora, na meji med Italijo in Avstrijo, visoka nekaj nad dva tisoč metrov. Z vrha je enkratni pogled proti Ziljski in daleč na vzhodu tudi Dravski dolini. Prevoz bo z lastnimi sredstvi, kosilo iz nahrbtnika. Udeleženci se bodo iz Ukeve popeljali po gozdni cesti do zavetisca Nordio, od koder je približno dve uri do vrha in poldruga ura za spust. Izlet ni naporen in se ga lahko udeležijo tudi tisti, ki posebne hoje niso navajeni.

Priprave na večdnevno turo v Dolomite - skupina Brenta

Večdnevni zahtevnejši izlet SPD Gorica bo letos v Dolomite in sicer v skupino Brenta, ki je najbolj zahodna skupina v Dolomitih. Nekateri geologi jo celo obravnavajo kot posebnost. Izlet bo od 6. do 9. julija, udeleženci pa bodo skušali prehodi približno 50 kilometrov dolgi greben v smeri sever - jug. Prijave pri odborniku Klemsetu, najkasneje do 1. julija letos.

PD Nova Gorica se seli

V Novi Gorici bo jutri, ob 19. uri, lepa družabnost. Planinsko društvo se bo namreč iz dosedanjih, skrajno neprimernih prostorov, v Delpinovi ulici 1, preselilo b v nov sedež v objektu stadiona.

OBISK / NA DEŽELI

Delegacija ZSSDI pri odborniku za šport

V torek je deželni odbornik za šport Roberto Antonione sprejel delegacijo ZSSDI, ki sta jo sestavljala predsednik Jure Kufersin in blagajnik Radivoj Pecar. Srečanje sodi v sklop stikov, ki jih ZSSDI vodi s političnimi silami in javnimi upravami za utrjevanje manjšinske športne dejavnosti.

Srečanje je dalo možnost koristne izmenjave mnenj in stališč v zvezi z deželno zakonodajo v korist športa, s posebnim poudarkom na finančne prispevke za mednarodne manifestacije in za izgradnjo oziroma popravilo športnih objektov. Ugotovljeno je bilo, da bi morala širša skupnost v ta namen vlagati še več sredstev, saj odigrava šport tudi široko in neprecenljivo socialno vlogo v korist mladih.

Odbornik Antonione je podčrtal pomembno vlogo naše krovnice športne organizacije in obljubil svoje posredovanje in pomoč vsakic, ko bi to bilo potrebno. **K.J.**

LENDAVA / SREČANJE ŠPORTNIKOV OBMEJNIH DEŽEL

Mladi iz 4 držav že dvajsetič skupaj

Srečanje prerašča športne okvire

Jutri in v soboto 24. junija bo v Lendavi tradicionalno Srečanje slovenskih športnikov iz obmejnih dežel. Srečanje prireja Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez, letos pa bo že 20. na vrsti.

Jutri bo v večernih urah uradna otvoritev, nato pa bo lendavski župan Jože Kocon sprejel vodstvo ekip. V večernih urah bo nato tudi kulturno-zabavna prireditev in družabno srečanje za mlade. Sobota pa bo namenjena tekmovalnim srečanjem, ki so na teh vsakoletnih srečanjih postranskega pomena. Srečanja so namreč namenjena predvsem spoznavanju in druženju mladih Slovencev, ki živijo izven matične domovine in sicer mladih iz Porabja na Madžarskem, Koroske v Avstriji in našega zamejstva. Srečanj pa se seveda ude-

ležujejo tudi gostitelji. Tokrat se bodo s svojimi zamejskimi sovrstniki približe spoznali mladi iz Lendave, ki sicer tudi stoji na narodnostno mešanem področju, saj je tu prisotna madžarska manjšina.

Letosnji tekmovalni program predvideva srečanja v nogometu, odbojki, kosarki, namiznem tenisu, rokometu in sahu. Pri nogometu (starejša skupina - letniki 1981 in 1982 in mlajša skupina - letniki 1983 in 1984) bodo nastopili ZSSDI, Porabje, Slovenska športna zveza (SSZ) s Koroske in Lendava, v odbojki (nastopajo fantje in dekleta letnika 1980 in mlajši) se bodo pri fantih pomerile ekipe ZSSDI, SSZ in Lendava, pri dekletih pa samo ZSSDI in Lendava. Pri kosarki bodo nastopile ekipe ZSSDI, SSZ in Lendava. Za zdaj se ni znano, če bo ZSSDI nastopilo v sahu, medtem ko

bo rokomet samo za dekleta in se bosta pomerili ekipi Porabja in Lendave.

Srečanje se bo zaključilo v soboto v zgodnjih popoldanskih urah z razglasitvijo rezultatov in nagrajevanjem.

Zamejski športniki in spremljevalci bodo odpotovali jutri dopoldne ob 10.30 iz Gorice (ul. Fajti), ob 10.40 izpred telovadnice v Standrežu, ob 10.45 izpred telovadnice v Sovodnjah in ob 11.30 z Opcin (izpred Prosnetnega doma). Potovali pa bodo z dvema avtobusoma, saj je tekmovalcev približno 60, trenerjev, spremljevalcev in predstavnikov ZSSDI pa nad 10. Povratek domov je predviden v soboto v večernih urah.

Tekmovalci in tekmovalke bodo bivali v sotorih, ki so jih postavili v Športno rekreacijskem centru v Lendavi.

SZ JADRAN / V NEDELJO NA OPČINAH 19. REDNI OBČNI ZBOR

P. Vidoni: »Najtežje nas še čaka«

Glavna značilnost 19. občnega zbora SZ Jadran, ki je bil v nedeljo jutraj v prostorih Prosnetnega doma na Opcinah, je bila po našem mnenju konstruktivna in za naše občne zbore nenavadno dolga diskusija. V to diskusijo je poseglo več predstavnikov matičnih društev ter predvsem zelo izčrpen je bil poseg predsednika ZSSDI Jureta Kufersina.

Sicer je uvodno besedo na občnem zboru imel predsednik SZ Jadran Pavel Vidoni, ki je seveda začel svoje poročilo z velikim dosežkom, ki ga je dosegla ekipa s prestopom v višjo, B ligo. V isti sapi pa je dejal, da se delovanje društva gotovo ne konča s tem velikim uspehom. Društvo je veliko pozornost posvetilo tudi mladinskemu pogonu, stikom in pomoči matičnim društvom ter seveda finančni problematiki.

Predsednik Vidoni se je nato povrnil k napredovanju članske vrste v višjo ligo in dejal, da so za to zaslužni vsi igralci in seveda strokovno vodstvo s trenerjem Vatovcem in njegovim pomočnikom Vascotom na celu. Predsedniku kot vsemu odboru je seveda žal, da je Vatovec potrdil svojo odločitev, da zapušta člansko moštvo.

Tudi mladinska ekipa je dosegla svoj cilj in je v svoji skupini dosegla prvo mesto. Na deželnem finalu pa ni imela sreče in se tako ni uvrstila v nadaljnji del.

»Mislim, da je letosnji uspeh se en konkreten dokaz, da z družbenimi močmi lahko dosegemo to, kar bi vsak posebej ne zmogel. Zato je letošnje napredovanje nagrada za vse košarkarske delavce in ne le za peščico ljudi, ki upravljamo naše

zdrženje. Pri tem pa moram povedati, da moramo vsi skupaj delati nesebično in se zavedati, da bo naš trud poplačan, le če bomo vsi skupaj mislili, da mora biti Jadran cilj vsakega našega košarkarja, kjer mu bo dana možnost igrati na čim višji ravni,« je med drugim dejal Vidoni.

Pristavil je se, da se Jadran, kot večina ostalih naših društev, sooča s finančnimi težavami in je odločno podčrtal izredno pomembno vlogo, ki jo ima šport v naši družbi, ki pa ni primerno ovrednotena. Omenil je, da mora biti ena glavnih nalog novega odbora rešitev dveh ključnih problemov, ki tareta našo košarko: financiranje delovnega prostora-telovadnice in kadrov.

Ob koncu svojega pogoja se je iskreno zahvalil glavnemu sponzorju TKB, drugim pokroviteljem in vsem, predvsem pa navijačem, ki so pripomogli, da je bila ta sezona tako uspešna. Obenem je tudi pristavil, da čaka društvo z napredovanjem ekipe v B ligo se zahtevnejša sezona tako na organizacijskem kot finančnem področju.

Nakar je se prebral številne čestitke, ki jih je prejelo društvo ob napredovanju v višjo ligo.

Odgovorni za mladinski sektor pri SZ Jadran Andrej Vremec je nato statistično in temeljito podal stanje naše mladinske košarke, orisal je bogato dejavnost glede udeležbe na mednarodnih turnirjih, prirejanja tečajev in drugih pobud. Dotaknil se je problema rekrutiranja novih igralcev zaradi padca rojstev itd. Nakazal je tudi predloge za bodoče delovanje na mladinskem področju.

Kot prvi gost je prevzel

besedo predsednik ZSSDI Jure Kufersin, ki je najprej čestital Jadranu za napredovanje v višjo ligo in pristavil, da se povsem strinja z Vidonijevim posegom in da so ne samo Jadranovi, temveč skupni problemi vseh društev vadeni prostori, kadri in finančna plat. ZSSDI se zaveda, da šport nima ustreznega priznanja v naši skupnosti in prav v tem vlaga največ naporov tako med tujaksnimi družbeno-političnimi strukturami kot onimi v deželi, v državi in Sloveniji. Ugotovil je, da je sodelovanje med društvi ključnega pomena za vsak uspeh in je podčrtal vlogo, ki jo pri tem v našem športu ima prav Jadran.

Pozdrave in čestitke ob napredovanju so prinesli še Igor Canciani za Breg, Renato Stokelj za KK Bor in za Odbor za ohranitev stadiona 1. maj, Livio Semolić za Dom. Drago Milić za Kontovel in Adriano Kovacic za Cicibona.

V diskusijo so posegli se Stokelj, ki je dejal, da bo novi in pomlajeni odbor se naprej sodeloval z Jadranom, bil pa je kri-

tichen, da je odbor pokazal premalo pozornosti do mladinske košarke. V imenu Odbora za ohranitev stadiona 1. maj pa je Jadranu izrekel posebno pohvalo, saj je stal Odboru že od vsega začetka ob strani in mu dal na razpolago svoje prostore.

Semolić je dejal, da bodo športniki dobili ustrežno mesto v naši družbi, če se bodo znali uveljaviti tudi z odločnimi akcijami. Drago Milić je dejal, da na mladinskem področju je treba predvsem sodelovanje in ne združevanje ter podčrtal pomembnost, da si morajo tudi društva sama poskrbeti finančna sredstva. Kovacic je se pristavil, da v našem športu »krožijo« že tako visoke vsote (milijarde), da je nujno potreben profesionalni prijem.

V diskusijo je posegel se prof. Furlan, ki je nakazal več problemov, s katerimi se ubada naš šport predvsem na solskem področju.

Izvolili so nato (soglasno) novi odbor, ki se je pozneje sestel in si porazdelil funkcije.

V njem so predsednik Pavel Vidoni, podpred-

KOŠARKA / 3. OPEN TURNIR ZA NAŠE ČLANSKE EKIPE

Bor »povozil« Sokol Cicibona gladko

Tudi v drugem kolu 3. košarkarskega turnirja Open ni prišlo do presenetljivih razpletov. V prvi tekmi večera je Bor (z Azmanom), pod vodstvom novega trenerja Krecica, visoko premagal okrnjeno postavo Sokola (s Hmeljakom), zatem pa je Cicibona z »nakupi« Oberdanom in bratoma Fortunati odpravila Opcine (z Grbcem in bratoma Gobbi) s 33 točkami naskoka.

Bor - Sokol 90:68 (41:25)

BOR: Azman 13 (1:2), Susani 10 (0:4), Debeljuh 1 (1:2), D.Barini 12 (2:3), Smotlak 7 (1:3), Bossier 12 (4:8), Rasman 10, R.Simonc 6 (2:2), S.Zuppin, Possega 13 (3:7), Rustja 6; trener Krecic.

PM 14:31. SON: 20. 3T: Azman 2.

SOKOL: Hmeljak 14, Civaridi 14 (4:6), B.Pertot 11 (3:6), Stanissa 9 (1:3), D.Gerli 4, M.Gruđen 4 (1:4), Paulina 12 (1:2).

PM 10:21. SON: 21. 3T: M.Gruđen 1, Paulina 1.

Sodnika: Tiziani in Scudiero (oba Ts)

MVP: David Barini. Matchwinner: Giulio Rasman. Nad pričakovanjem: Marko Possega. Pod pričakovanjem: Marko Hmeljak. Najboljša peterka: David Barini, Peter Azman, Marko Possega, Robi Paulina, Giulio Rasman.

Cicibona - Opcine 96:63 (43:37)

CICIBONA: Giacomini 6 (0:2), V.Jogan

3 (3:4), A.Zuppin 14 (2:7), Oberdan 25 (4:4), Tomsic 9 (1:2), Krizmančič 5 (1:2), Iv.Bajc 14 (6:7), Janković 4, P.Furlan 2, G.Fortunati 2, F.Fortunati 12 (2:2); trener Batilana.

PM 19:30. SON: 24. 3T: Oberdan 5.

OPCINE: Bogatec 8 (0:2), Grbec 14 (6:9), F.Malalan, I.Malalan, Skerk 14 (4:8), Pro 4, Taučer, O.Pregarc 3, Max.Pertot 5, C.Gobbi 1 (1:4), Doles 5 (5:6), M.Gobbi 9 (1:2); trener Vremec.

PM 17:31. SON: 23. 3T: O.Pregarc 1, M.Pertot 1.

Sodnika: Tiziani in Scudiero (oba Ts)

MVP: Ivan Bajc. Matchwinner: Dean Oberdan. Nad pričakovanjem: Riki Skerk.

Pod pričakovanjem: Cristiano Gobbi. Najboljša peterka: Dean Oberdan, Riki Skerk, Viktor Tomsic, Ivan Bajc, Marco Gobbi.

VRSTNI RED

Skupina A: Cicibona (1-0) in Polet (1-0) 2, Prosek (0-1) in Opcine (0-1) 0.

Skupina B: Bor (1-0) in Breg (1-0) 2, Kontovel (0-1) in Sokol (0-1) 0.

SPORED

Danes: Sokol - Kontovel (ob 19.30), Polet - Opcine (ob 21.00)

Jutri: Cicibona - Prosek (ob 19.30), Breg - Bor (ob 21.00)

(VJ)

Obvestila

SD ZARJA

vabi člane na redni letni občni zbor, ki bo v Bazovskem domu DANES, 22. t. m., ob 20. uri v prvem in 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: poročila, volitve, razno. Vabljeni!

SZ OLYMPIA

obvesča, da bo 17. redni občni zbor JUTRI, 23. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v dvorani Slovenskega centra za glasbeno vzgojo v Katoliškem domu, Drevored XX. septembra 85 s sledečim dnevnim redom: poročila, pozdravi, volitve in razno. Vabljeni!

TPK SIRENA

obvesča, da je v teku vpisovanje v naslednje jadrane tečaje: za OPTIMISTE od 3. do 14. julija (1. tečaj), od 17. do 28. julija (2. tečaj) in za druge jadrane od 21. do 26. avgusta. Prijave sprejemajo na klubskem sedzu v Barkovljah vsak dan ali po tel. 422696.

JK CUPA

organizira v soboto 24.t.m., nočno regato za kajutne jadrnice Sesljan - Piran - Sisljan. Start ob 21. uri; vpisovanje na društvenem sedzu v Sesljanu. Vabljeni.

JK CUPA

obvesča, da je v teku vpisovanje v sledece JADRALNE TEČAJE: od 26. 6. do 7. 7. za letnike 85 do 88 - celodnevni; od 26. 6. do 7. 7. za letnike 80 do 86 - popoldanski in nadaljevalni tečaj od 10. do 21. 7. Poleg tega so na sporedu tudi tečaji JADRANJA NA DESKI: enotedenski tečaji (sobota in nedelja izključeni) od 3. do 7. 7. in od 10. do 14. 7. Prijave sprejemajo na sedzu v Sesljskem zalivu vsako soboto od 16. ure in po telefonu 040/299858.

SZ JADRAN IN KOSARKARSKA

SEKCIJA SD POLET

prireja ob ponedeljku, 26. t.m. do 1. julija 1995 KOSARKARSKI KAMP 95' v Prosnetnem domu na Opcinah vsak dan od 9. do 17. ure (dvoriste pa bo odprto od 7.30 do 18.00). Poleg kosila bo poskrbljeno še za dve malici. Poskrbljen bo tudi prevoz s kombiji iz Nabrezine, s Proseka, iz Doline, iz Bazovice in iz Trsta. Za informacije: sedež SZ Jadran, v Ul. Ricreatorio 1, vsak dan ob 10.30 do 12.30 (razen ob nedeljah) na tel. st. 213403.

SD PRIMOREC

prireja 24. in 25. t. m. vsakoletni PRAZNIK ŠPORTA na prireditvenem prostoru Griza ob nogometnem igrišču. Odprte dobro založenih kioskov vsak dan ob 17. uri. Za godbo bosta poskrbela ansambla Keydea in Long Slunk.

SZ GAJA - TENISKA SEKCIJA

prireja od 26. do 30. t.m. teniški tečaj za osnovnosolske otroke in odrasle (začetnike). Prijave sprejemamo na klubskem sedzu v jutranjih urah od 15. t.m. dalje (tel. 226115).

KD SLOVAN - Padrice

prireja ob priliki kresovanja 1. nočni pohod po parku Globojner pri Drasici. Vpisovanje od 20.30 do 21.30 na parkirišču parka. Za dodatne informacije tel. st. 226253 ali 226271.

SK KRAS

sklicuje v petek, 30. t. m. 32. redni občni zbor, ki bo v športno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: odobritev novega društvenega statuta, 2. razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za pristotnost.

SK DEVIN

obvesča, da bo potekal trening na ledeniku Mölltaler 25., 26. in 27. t.m. Prijave do četrta zvečer na tel. 220423 (Stojan).

SK DEVIN - odsek za rekreacijo

organizira 9. julija na letališču v Gorici »Krstni polet«. Zanimivega predavanja in poleta nad Goriskimi brdi se lahko udeležijo vsi člani kluba. Informacije in prijave do 29. t.m. na tel. 220423 (Sarah).

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Po dolgem razmisleku se boste naposled dokopali do ugotovitve, ki vam bo začela odpirati vrata za vrati - za zdaj zgolj poslovna, kajti srčna potrebujejo drugačen ključ.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Če se ne morete posloviti od iluzij, poskrbite vsaj za to, da jim odvzamete moč delovanja. Iluzije dvigujejo samo v sanjah; v resničnosti povzročajo boleče padce.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Izbojevali ste si zavdanja vredno prednost, zato mirne volje upočasnite ritem in prisluhnite platem življenja, ki ste jih v begu pred seboj žalostno zanemarili.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Skromnost se vam bo obrestovala bolj, kot ste se nadejali, vendar kljub temu se ne boste povsem zadovoljni - še vedno boste cutili, da vam nekaj manjka.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Če boste pohiteli, boste v kratkem času pridobili znanje in spretnosti, ki jih potrebujete za nadaljevanje poti navkreber. Razmisljajte s svojo glavo, pa bo tudi uspeh vaš.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Delo, ki ga mukoma opravljate, je vsekakor premalo ovrednoteno. Zahtevajte povišico ali pa zamenjate delodajalca. Če niti to ne bo pomagalo, se privedite na drog državne zastave.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Prijatelju boste razkrili razlog svoje molčecnosti. Premalo. Dokler mu ne boste razkrili svojih skritih misli, vas bodo razzirale naprej. Odprite srce in na dan z besedo.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Nekdo se bo zaradi vašega spogledovanja z novo simpatijo počutil prikrajsan, zato boste delezni marsikake pikre pripombe. Ugodite se njemu, pa bo vsem lepo.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Neusmiljeno boste kritizirali človeka, s katerim se mukoma prebijate skozi sivino življenja. Morda je del krivde tudi v njem, vendar samo za njegov del trpljenja.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Ponudila se vam bo priložnost za ugodno zamenjavo jeklenega konjička. Novi ne bo le lepši in močnejši ampak predvsem hitrejši. Zelo primerno za počasne ceste.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Premagali boste notranje zadržke, se približali dragi osebi in se ji izdatno izpovedali. Olajšanje bo veliko večje, kot je bila bojazen pred nerazumevanjem.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Mudilo se vam bo, zato boste karseda pohiteli. Toda bolj ko boste hiteli, bolj bodo vaše utrujene noge počasne in nerodne. Ustavite se, temeljito si odpocijte in prehitite padec.

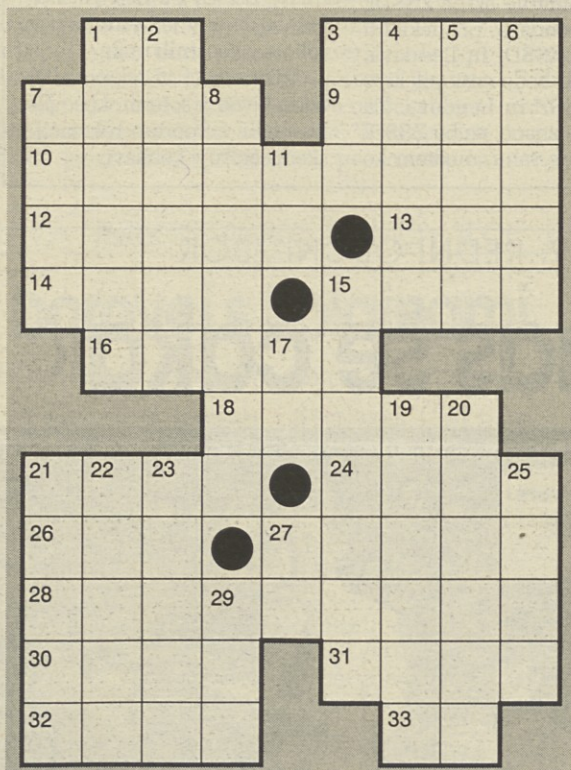
KRIŽANKA

Vodoravno:

1. kemijski znak za nobelij, 3. odtrganje in zdrsene zemlje na strmem pobočju, 7. starorimski državnik, neizprosen sovražnik Kartagine, 9. prsno meso pri perutnini, 10. apostolsko poslanstvo ali papeška cast, 12. premožen ruski kmet, 13. steblo trave, 14. levi pritok Irtisa v Zahodni Sibiriji, 15. duše umrlih pri starih Rimljanih, 16. berilo, 18. lisasta krava, 21. vodja slovanske plemenske zveze v 7. stoletju, 24. telovadno orodje za preskoke, 26. švedsko smučarsko središče, 27. deželski oblastnik v Judeji, ki je sodeloval pri obsodbi Kristusa, 28. tumor, ki ga zanesejo celice novotvorbe iz primarnega kotisca na druga mesta telesa, 30. grski mitološki trojanski junak, ki se je rešil iz gore Troje in po dolgih blodnjah došel v Italijo, 31. mejna reka med Slovasko in Madžarsko, 32. nekdanja ameriška popevkarica (Irene), 33. začetnici nekdanjega slovenskega atleta Lorgerja.

Navpično:

1. del strehe, ki moli prek zidu, 2. kamencek v srednjem usesu, 3. angleška kratica za neznani leteci predmet, 4. jadranski otok, 5. ime francoskega filmskega igralca Delona, 6. pisane zolne, 7. zlato jabolko, 8. sredstvo za izolacijo, 11. začetnici slovenskega slikarja Kralja, 15. komarji, 17. avtomobilska oznaka Vicensa, 19. zlom telesnih sil z izgubo zavesti, 20. demon v judovski mitologiji, 21. samski moski, 22. cirkusko prizorišče, 23. osnovna dolžinska mera, 25. ime več pergamskih kraljev, 27. kratica za post scriptum, 29. otok carovnice Kirke.

Vodoravno: No, usad, Kato, filo, apostolat, kulak, bil, Isini, mani, čtivo, lisaka, Samo, koza, Are, Pila, meta, staza, Enej, Ipel, Cara, SL
Navpično: KRIŽANKA

ŠPANIJA

Nedotaknjeni Picos de Europa

Varovanje narave greni življenje domačinom

Do vasice Bulnes, skrite v gorovju Picos de Europa, ni speljana nobena cesta; dostopna je le po pespoti, ki se vzpenja nad 305 metrov globoko sotesko. Vasčanom prinasajo posto na oslih, tiste, ki zbolijo ali morajo nujno v dolino, pa čaka nevarna uro in pol dolga pot.

Ceprav vasčani nasprotujejo naravovarstvenikom, ki se že več let borijo proti gradnji žicnice, imajo slednji več uspeha. Podpirajo jih tudi ljubitelji neokrnjene narave, ki se vsako leto odpravijo v vas. Prejšnji mesec je parlament sprejel zakon, po katerem naj bi Picos de Europa postal eden največjih evropskih narodnih parkov.

Leži na severu Španije, približno 96 kilometrov zahodno od Santandra, in se strmo dviga nad obalo. Po zakonu naj bi Blunes s 65 tisoč hektarji okoliskega gorovja postal narodni park, kjer bi bila prepovedana gradnja in taborjenje.

»Z zakonom bi bila za vedno ohranjena neokrnjena narava, ne bi bilo hotelskih kompleksov in žicnic,« je izjavil Javier de Sebastian, direktor parka Covadonga. Tako bi postalo to območje največji španski narodni park, v katerem bi bile varne tudi nekatere ogrožene živalske in rastlinske vrste. Prepovedana bi bila vožja z avtomobili in kampiranje, zgradili naj bi le nekaj novih objektov, stevilo obiskovalcev pa bi bilo omejeno. Covadonga je postal narodni park pred 77 leti, lani pa ga je obiskalo 1,2 milijona turistov. V goro-

vju živijo že ogroženi rjavi medvedi, orli, divje koze in divji prasici. V Kantabrijskem gorovju živi le še 60 rjavih medvedov.

Opozicijski Ljudska in Katalonska stranka sta v parlamentu dolgo preprečevali sprejetje zakona, po katerem bi Bulnes postal narodni park. Minister za kmetijstvo Luis Atienza je povedal, da stranki nasprotujeta tudi razglasitvi Cabanerosa za narodni park.

Aprila je vlada odobrila načrt, po katerem bo deseti španski narodni park v gorovju Cabaneros, vendar mora predlog dobiti še večinsko podporo parlamenta. Narodnemu parku v gorovju Picos so dolgo nasprotovali poslanci iz treh deželnih parlametov - Asturije, Cantabrije in Kastilje-Leona.

Nadzor nad narodnimi parki ima vlada v Madridu. Če bi začeli na območju Cabralesa graditi, bi bil ogrožen obstoj pastirjev, saj jih se približno 15 tisoč živi izključno od zivinoreje, predvsem pa prodaje znanega in cenjenega sira. Ljudska in Katalonska stranka poudarjata, da nasprotujeta sprejetju zakona o narodnem parku, ker bi bilo to območje potem se naprej zaostalo, ves nadzor

pa bi bil v rokah vlade v Madridu. Zavzemata se za nadzorovano novogradnjo in razvoj kmetijstva, ki bi ljudem omogočilo boljše življenje. Obe strani pa se strinjata, da je treba zavarovati krasko območje Picos, katerega najvišji vrh meri 2600 metrov in ga pokriva ledenik.

Zaradi slabe povezave Picos obiskuje čedalje manj zahodnih turistov, tisti, ki se prihajajo, pa obiskujejo svetisče Covadonga, kjer so bili leta 718 prvič poraženi Ma-vri, ceprav so morali Španijo zapustiti šele dobrih sedem stoletij pozneje - leta 1492. Nekateri se po-dajo na strmo pot nad sotesko Cares.

V vasici Bulnes živi le enajst ljudi; prepričani so, da bi cesta pripeljala v vas turiste, zato bi lahko bolje živeli.

Iz Bulnesa so se ljudje začeli izseljevati že pred leti, ceprav so mnogi narcrtovali, da bodo na račun turizma dobro zaslužili. Vprašanje ceste je spet aktualno in tako kot doslej bodo o njem odločali politiki.

Keith Grant, Reuter

MODRA MISEL

Kdor teži k vrlinam, je kot človek, ki se vzpenja na goro; kdor se prepusti slabostim, je kot človek, ki strmoglavlja z višine.

Kitajska

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

299	SVOJEGLAV MOSKI	PISAVA STARIH EGIPČANOV	KAMEN IKRAVEČ	MATE DOLENC	GRSKI PESNIK, PEVEC	KRAJ V SRBIJI	MANJSI OBROK HRANE	EDINI IZVOD	POSUSENA TRAVA	TRZLJAJ	ZENSKA OBLIKA IMENA ERVIN	ŠPANSKI SLIKAR (JUAN)	AVTOR: LUKA PIBER	POBIRALEC DACA	SL. ELEKTROSTROKOV. (MARJ)	MITO TREFALT	FR.-NEM. PESNIK, KIPAR (HANS)	SLIKAR SKODLAR	NEZKA PO ŠPANSKO	TORTNI NAMAZ	KLJUKA	ZEMLJEVID
AVSTRUSKI TENISAC													ZENSKA, DOMA V DOLOCENEM KRAJU									
BRAZILSKO VELEMESTO													VEŠOLJEC KRAJ V SLOVEN. GORICAH									
MELIŠCE				PRESTOP-NISTVO SLAVKO TIHEC												DEL OMARE ENČIM ZA SKROB						
OCRT					PESNIK GRAFENAUER						2. IME IT. SOCIALIST. GLASILO						DEL PLIMOVANJA					
ČESKI POPEVKAR (KAREL)					KRAVICA VEČJI KAMEN				UGANKA, PREMETANKA								KAREL OSTIR	SL. PESNIK (JOŽE)	KMEČKO NASELJE			
LEON GOSTISA			SNOV V ČESNU, ČEBULI	PEVSKA TEHNIKA JAZZA PLEVEL					VASILJU NEMSKA REKA					PREBIVALKA IRSKE	NEZNANKA OVALNA POSODA				PRAZNO GOVORJENJE	MESTEČE NA SICILIJ	NIZOZEMSKI SLIKAR (PIETER)	MAKED. MOSKO IME
DRŽAVA V ZDA							GLAS	EMIL ADAMIC ADAMOVA ZENA			GARDNER	GODALO VREDNOSTNI PAPIR										
IT. POPEVKAR (CLAUDIO)							VRSTA BARVE TURČIJA										PASTIR OVNOV NINA HAGEN					
IZDAJALSTVO													MOSKI V ZAPORU									
TOVARNA ČINKA								ANGL. PISATELJ FLEMING					MUSKIM. BOG					ZAREBRNICA				

MALE ŽIVALI

Očarljive mačje oči so pravi čudež narave

Prilagojene so predvsem za odkrivanje hrane

Velike mačje oči nas ne prevzamejo le zaradi svoje oblike in barve. Te oči so kot svetlobnomočni širokokotni objektiv. Čeprav mačka gleda naravnost, lahko vidi tudi to, kar je za njenimi ušesi.

Clovekov izum nastavlja zaslonke za fotoaparate ni bil nič novega. Mačje oko je že od nekdaj opremljeno s tovrstno napravo, saj ima »avtomatsko nastavitev zaslonke z zaklopom«.

Zenica se pri mački, odvisno od vpada svetlobe, zoži v delčku sekunde v navpično crto; čim sibkejša postaja svetloba okolice, tem bolj se zenica širi, dokler končno ne postane velika okrogla pika.

Pri svetlobi sta razširjeni zenici znak razburjenja, jeze ali strahu. Nasprotno pa se mačka, ki mežika ali celo zapre oči, počuti dobro in varno.

V temi tudi mačje oko ne vidi nicesar, čeprav tako pravi ljudsko izročilo. Zato pa mačka vidi toliko bolje v mraku. Pri svetlobi torej, ko je njen plen najbolj aktiven.

Zrcalni odsev

Posebna vida mački ne omogočata le velikost njenih oči in izbočena roženica, temveč predvsem zgradba očesnega ozadja. Tukaj, za mrežnico se nahaja plast tkiva, ki odbija svetlobo tako kot zrcalo. Ko mačje oči v temi »zarijo kot lučke, lahko vidimo »zrcalne plosčice« z očesnega ozadja.

Zaradi odseva lahko mačka izkoristi se tako sibe vire svetlobe. Za primerjavo naj povemo, da potrebuje človek za razpoznavanje najmanj šestkrat toliko svetlobe kot mačka.

Oči, ki »slišijo«

V popolni temi deluje se drugi čudež mačjega očesa: živčne celice, ki »slišijo«.

Slušne dražljaje v frekvenčnem območju 20 tisoč do 25 tisoč Hz, ki so za človeka neslišni, zaznata pri mački zenici. Ti dražljaji služijo - tako kot tipalne dlake - za orientacijo v popolni temi.

Pogled na hrano

Mačje oči so oči lovca - usmerjene naprej, tako kot človeške. Specializirane so za zaznavanje gibanja (torej svojega plena). Kar se ne premika, je nezanimivo in tega oči ne upoštevajo.

Na sredini mačjega očesa je zorno polje za tridimenzionalni vid. Njegov obseg je približno 100 stopinj. Najboljso globinsko ostrino doseže mačka na razdalji od dveh do šestih metrov. Na tej razdalji ne spregleda niti mravlje, pod gojem, da se le-ta premika. Poleg tega mačka vidi z vsakim očesom se dvodimenzionalno sliko v območju 44 stopinj. Ko gleda naravnost, lahko na levo in desno vidi to, kar je »za« njenimi ušesi.

Skratka, čudežna zgradba mačjega očesa je usmerjena predvsem na odkrivanje hrane. Toda tako kot »lovec človek« (kar v biološki osnovi se vedno je), ki dobi dandanes svoj »plen« v trgovini, isče udomaćena »zver mačka« svojo lovsko srečo v posodi za hrano.

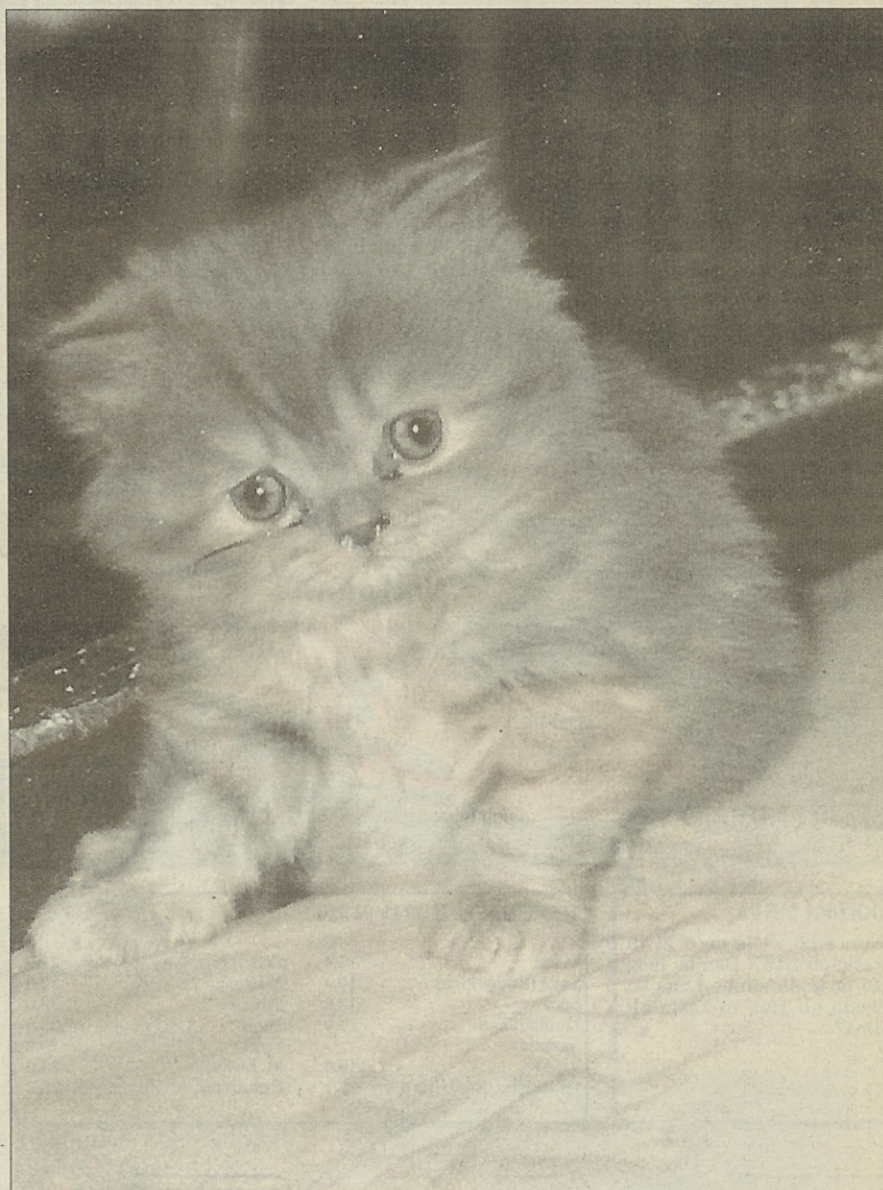
Mačke imajo najraje rdečo barvo

Včasih so domnevali, da so mačke barvno slepe in vidijo svoj svet le v sivem. Raziskave zadnjih let pa potrjujejo ravno nasprotno. Muri vidi v barvah, tako kot mi, čeprav morda v nekoliko medlejših. Sicer pa tudi njegov plen ni ravno barven. Celotno metulj ga privabi bolj zaradi gibanja kot svoje pisanosti.

Kako obsejna je paleta barv v očeh mačke, nam se ni popolnoma znano. Po poskusih sodeč kažejo naši mucki posebno naklonjenost do rdeče. To dejstvo je sicer malo znano, lahko pa ga upoštevamo pri nakupu igrače.

Če naj mačje oči zarijo

Če zelite, da bo imela mačka bleščeco dlako in zareže oči, jo morate pravilno hraniti. Zdrava hrana mora biti raznolika, ustrezna mešanica beljaka, maščob, ogljikovih hidratov, vitaminov ter mineralov.

Zvedave oči mladega mucka... (Obe fotografiji: S. Lenarčič)

Vsakodnevna priprava take hrane je celo za vzreditelje mack zahtevna naloga. Zato lastniki radi kupujejo gotovo hrano v pločevinkah, obroke hrane v skodelicah ali suho hrano v paketih. Taka hrana, pripravljena po strogih predpisih, je sestavljena pravilno in usklajena.

Videz hrane mačke ne zanima

Mačka na zunanji izgled hrane, za razliko od nas ljudi, ne da kaj dosti. Pri presoji svojih obrokov uporabi zelo dobro razvit organ - svoj ostr nos. Toda to je že druga zgodba...

Pripravilo Društvo za odgovoren odnos do malih živali, Ljubljana

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

IME IN PRIIMEK _____

TELEFONSKA ŠTEVILKA _____

NASLOV _____

GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrezite jo in nalepite na dopisnico ter pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izžrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglašil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«.

Potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavlja Alenka Sivka in Tomaz Srsen. Pravilni odgovori pa prinasajo ceden kupček denarja...

IRAN

Dežela na nekdanjem stičišču med vzhodom in zahodom (5)

Imeli so jo za pravljico deželo vzhoda. To so sklepali po razkosnem blagu, ki so ga prinašali trgovci iz Arabije na obale Sredozemskega morja. Strah pred Arabci, ki so to deželo imeli za svojo, muslimani, je Evropejce dolgo zadrževal, da niso upali potovati na vzhod in razkriti skrivnosti Perzije.

Potem pa so na zacetku 16. stoletja ta vrata nenadoma odprli Portugalci. Obpluli so Afriko, zapluli v Perzijski zaliv ter leta 1515 zavzeli strateško točko Hormuz. Za druge Evropejce je to pomenilo začetek novega zanimanja za Perzijo. Če so lahko Portugalci obsli muslimane z juga, zakaj ne bi mogli drugi trgovci

doseči cilja s severa, prek Rusije? Najbolj dejavni so bili Angleži. Romantični popotniki so z navdušenjem opisovali prijaznost in vljudnost perzijskega plemstva. Ocarala jih je mehkoba preprog, razkosnost oblek, dragocenost opreme in orožja...

Redki opisi revščine navadnega prebivalstva, krutosti in zlobe perzijskih vladarjev niso mogli zasenčiti rožnate svetlobe, v kakršni je veliko obiskovalcev videlo Perzijo v 17. stoletju. Cilj njihovih potovanj je bila predvsem trgovina. V 18. stoletju je zanimanje za Perzijo zaradi notranjih prevratov in ne nazadnje zaradi težavnih potovanj zamrlo. Evropejci so se usmerili predvsem na In-

dijo. V 18. stoletju, ko so Britanci utrjevali svoj razsežni indijski imperij, so domala pozabili na Perzijo, ki so jo izcrpale in opustosile državljanske vojne.

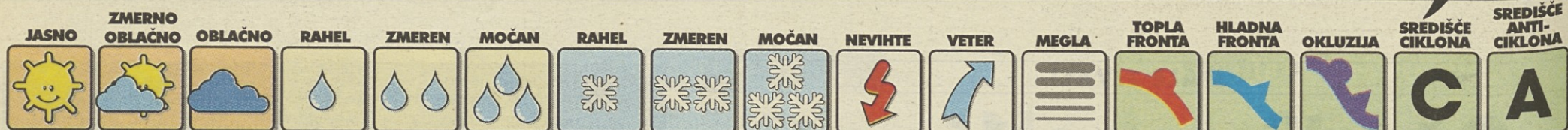
V prejšnjih casih je Perzija slovela kot okno na vzhod. Leta 1800 pa je dobilo to reklo nov, za Britance zlovesč pomen. Izvedeli so, namreč, da je ruski car Perzijo imel za morebitna vrata v Indijo. Zacetlo se je novo obdobje, obdobje boja za prevlado velesil - Rusije in Britanije - nad Perzijo. Veliki sili sta se posluževali vsemogočih diplomatskih poti, da bi si pridobili ugodnosti pred drugo velesilo, nista pa se bali uporabiti tudi sile. To obdobje je bilo čas ra-

ziskovanj. Rusi in Angleži so se trudili, da bi zapolnili bele lise na zemljevidih ozemelj, ki so jih trenutno obvladovali. Za Perzijo je to obdobje pomenilo predvsem čas ponizanj. Leta 1907 je prislo tako daleč, da sta si obe velesili z oholim sporazumom razdelili deželo, in tako uredili medsebojno tekmovalstvo. Od njiju je bila odvisna vse do leta 1919, ko sta se Rusija in Britanija končno odločili, da bosta dali Perzijo spet Perzijcem. Kljub temu pa je ostala, predvsem zaradi svojega strateškega položaja in številnih naftnih vrelcev, še dolgo po drugi svetovni vojni cilj imperialističnih težej. **Janez Jaklič**

(Se nadaljuje)

Pisar pomaga nepismenemu Iranu kar na ulici (Foto: Janez Jaklič)

VREMENSKA SLIKA

Nad severovzhodno Evropo je območje nizkega zračnega pritiska. Hladna fronta se prek Slovenije pomika proti jugovzhodu. Za njo priteka k nam precej hladnejši zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.11 in zaslo ob 20.57. Dan bo dolg 15 ur in 48 minut. Luna bo vzšla ob 1.49 in zasla ob 15.47.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Mura	15,4	Crikvenica	21,0
Sava (Radovljica)	10,4	Malinska	22,0
Sora	12,8	Sibenik	23,0
Ljubljana	14,0	Porec	23,0
Savinja	-	Split	23,0
Vipava	10,4	M. Losinj	23,0
Jadransko morje (Koper)	23,4	Dubrovnik	23,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: SE 6 do 10 vozlov

popoldne: NE 10 do 20 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.33 najnižje -27 cm, ob 7.39 najvišje 2 cm, ob 12.00 najnižje -10 cm, ob 18.49 najvišje 36 cm. Jutri: ob 2.14 najnižje -36 cm, ob 8.41 najvišje 9 cm, ob 13.12 najnižje -8 cm, ob 19.32 najvišje 39 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	18
1000 m	14
1500 m	11
2000 m	7
2500 m	4
2864 m	2

BIOPROGNOZA

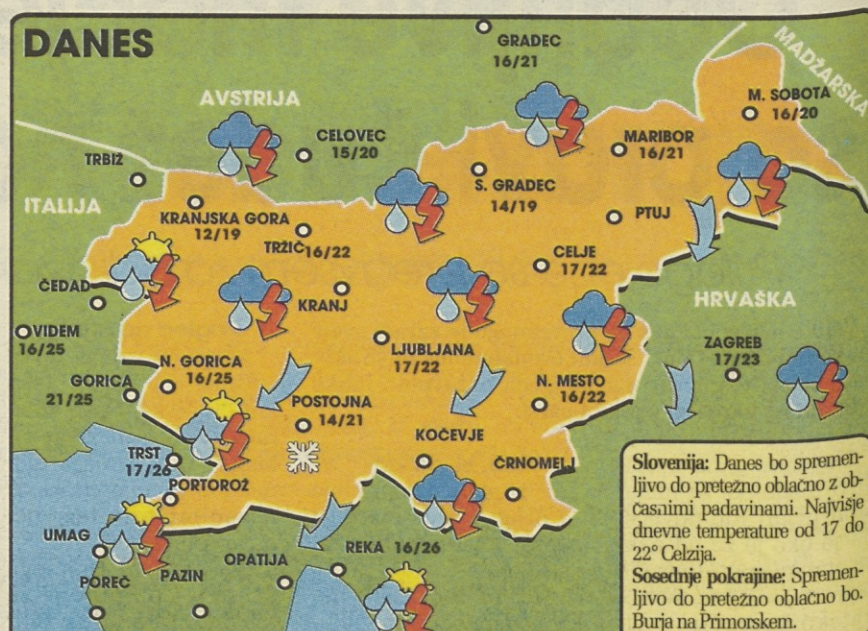
Dopolodne bodo vremensko občutljivi ljudje se imeli vremensko pogojene teza-ve, popoldne pa bo obtežitev ponehala in spanec bo globok in sproščujoč.

VOX POPULI

Kar si clovek v mladosti sposodi za drobiz, mora vrnati v starosti v bankovcih.

Mladi goslarji, kot so jim stari gosli uglasili.

DANES

Slovenija: Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno z občasnimi padavinami. Najvišje dnevne temperature od 17 do 22° Celzija. Sosednje pokrajine: Spremenljivo do pretežno oblačno bo. Burja na Primorskem.

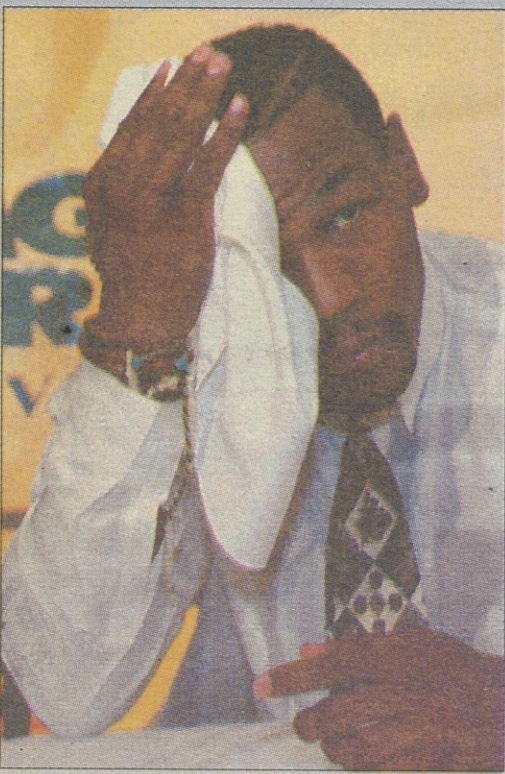
JUTRI

V Sloveniji: V petek bo spremenljivo in sveže vreme. Občasno bodo v notranjosti Slovenije se manjše, krajevne padavine. Obeti: V soboto bo podobno vreme kot v petek.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA SE RES JE

Boksar Mike Tyson spet v svojem rodnem Harlemu

NEW YORK - Nekdanjega prvaka težke kategorije Mika Tysona so ljudje v rodnem Harlemu sprejeli se kar pristrčno (na slikah AP), vzdusje so s kočljivimi vprašanji pokvarili le novinarji. Mike Tyson je namreč presedel tri leta v zaporu, ker so ga spoznali za krivega, da je posilil temnopolto lepotic Desiree Washington. Ze dan prej so bile v Harlemu protestne manifestacije raznih zenskih gibanj. Nic cudnega torej, da novinarjev na tiskovni konferenci niso zanimali Tysonovi bodoči boksarski nacrti, temvec njegov odnos do zensk. Mucnim vprašanjem je napravil konec agent John Horne, ki je navedel, da ne bodo odgovarjali na »neumna vprašanja« in da ne bo dovolil, da bi kdo zalil njegovega varovanca.

Ukinili zvezno omejitev hitrosti

WASHINGTON - Ameriški senat je včeraj ukinil zvezno omejitev hitrosti za avtomobile na avtomobilskih mestnih obvoznicah in na podezelju. Ze dvajset let morajo zvezne države določiti maksimalno hitrost 55 in 65 milj na uro, ker v nasprotnem primeru ne bi prejele zvezne pomoči za gradnjo avtocest. Senatorm pa ni uspelo odpraviti omejitev za tovornjake in avtobuse. Nove hitrostne omejitve za avtomobile bodo sedaj v pristojnosti posameznih zveznih držav.

Nosorog ga je ubil

BOMBAY - Nosorog Siva iz bombajskega zivalskega vrta je ubil nekega obiskovalca, ki je preplezal ograjo, da bi sel po čevljiček, ki ga je izgubila njegova 3-letna hčerka. Siva je pred 8 leti ze ubil nekega paznika, ki mu je čistil kletko.

Stradivarka za 10-letno violinistko

LONDON - Na dražbi pri Sotherbyju so za 375.000 funtov prodali 250 let staro violino cremonskega goslarja Antonia Stradivaria. Kupila jo je Elisabeth Thomas za svojo 10-letno hčerko, ki je ze priznana violinistka in živi v nemškem Aachnu. Kot so povedali pri Sotherbyju, igra violino od svojega četrtega leta in je prejela ze številne nagrade.

Novo Disneyjevo zabavišče posvečeno živalskemu svetu

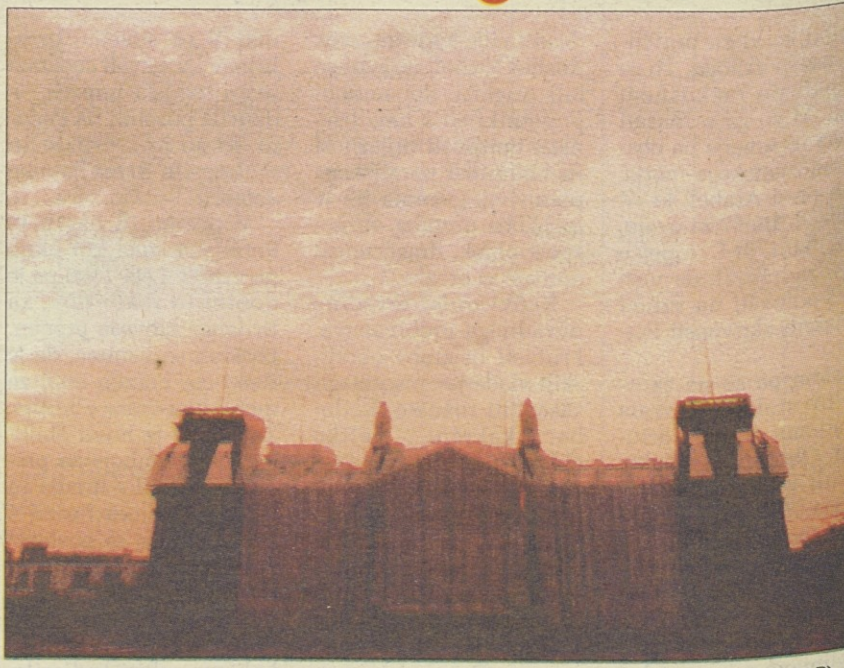
NEW YORK - Odgovor družbe Walt Disney na naravovarstveno strast, ki se vse bolj polasca mladine, je nov park. Imenovali ga bodo »Wild Animal Kingdom« (Kraljestvo divjih živali) in bo posvečen naravi, nastal pa bo v Orlandu v ameriški zvezni državi Floridi, poleg Disneyworlda. Park bodo predvidoma odprli leta 1998.

Namesto, da bi občudovali »lejšega kralja« na filmskem platnu, se bodo obiskovalci »afriške cone« novega parka lahko podali na pravi safari med pravimi živalmi, lahko pa bodo obiskali tudi »Dinolandijo«, kjer bodo na ogled prazgodovinski dinozavri. Po besedah predsednika

družbe Michaela Eisnerja zeli park pocastiti tako obstoječe kot neobstoječe živali. Zaradi tega bo del parka posvečen tudi mitološkim živalim.

Pri Disneyju si močno želijo dokazati, da so jim živali pri srcu, zato bodo v parku predvajali tudi dokumentarce in pripravljali vodene ogledne, na katerih bodo obiskovalce učili spostovati živali. Tudi Wild Animal Kingdom bo imel (kot druga Disneyjeva zabavišča) ze splošno znane in priljubljene atrakcije, tako da bodo turisti v Orlandu v bodoče lahko izbirali med obiskom Disneyworlda, Epcota, studiov MGM in novim parkom, ki bo stal kar 760 milijonov dolarjev.

Sončni žarki se poigravajo z novo Reichstagovo obleko

Ameriški arhitekt bolgarskega rodu Christo bo kmalu končal svojo »umetnino« (AP)